

65475/13

Rasmus Paaske Larsen

Fra: Peter Skov-Jakobsen
Sendt: 26. juni 2013 14:22
Til: Kirkeministeriet
Cc: Alle biskopper; Henrik Nepper-Christensen; Alle Stifter
Emne: (hast) Fwd: Til kirkeministeren

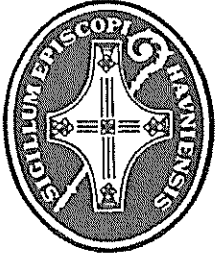
Til Ligestillings- og Kirkeminster
Manu Sareen

Kære Manu Sareen
På vegne af samtlige danske biskopper fremsender jeg nedenstående brev.

De venligste hilsner
Peter Skov-Jakobsen

- >
- > Til kirkeministeren
- >
- > Kære Manu Sareen.
- >
- > Medens seks ud af ti biskopper er til Nordisk Bispemøde i Norge har vi modtaget meddelelsen om, at du fremlægger et lovforslag der bestemmer, at folkekirkens biskopper i fremtiden åremålsansættes for en periode på 10 år.
- >
- > Vi er forundrede over, at du uden forudgående konsultation med biskopperne fremsætter et sådant lovforslag. Udvalgsarbejdet om denne sag foreslog et åremål på 12 år eller derover, og mange af høringssvarene pegede på, at hvis biskopper skulle åremålsansættes, måtte det samme gælde for provster.
- >
- > Samarbejdet imellem os bygger på tillid. Vi står uforstående over for, at du ikke har vist os den tillid at drøfte dette forslag med os på et af vore fælles samråd. Den omstændighed, at rigsrevisor og Folketingets ombudsmand også åremålsansættes i 10 år, kan efter vores mening ikke direkte overføres til folkekirken. Vores embede indebærer en kontakt med menigheder, præster, offentligheden og organisationer, som fordrer kontinuitet.
- >
- > Det igangværende udvalgsarbejde om en reform af styringen af folkekirken har endnu ikke færdiggjort sit arbejde. Bispeforeningen bad i sit høringssvar på udvalgsarbejdet om åremålsansættelse af biskopper om, at sagen blev udsat indtil styringsreformudvalgets arbejde var afsluttet. Derfor forstår vi ikke, at du i orienteringen til os henviser til, at der i styringsreformudvalget er tilvejebragt en afklaring af bispeembedets nuværende gejstlige og forvaltningsmæssige indhold i folkekirken.
- >
- > Proceduren i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget er ikke i overensstemmelse med traditionen for, at ministeren rådfører sig med " det folkekirkelige landskab" i sådanne spørgsmål. Balancen mellem kirke og stat bygger på denne tradition.
- >
- > Vi mener på baggrund af ovenstående, at lovforslaget bør afvente afslutningen på styringsreformudvalgets arbejde.
- >
- >
- >
- >
- >

67631/13

BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 · 1165 København K · Telefon 33 47 65 00 · E-mail: knkbh@km.dk

Den 2. juli 2013
Løbenr. 66665/13amh

Til Ligestillings- og Kirkeminister
Manu Sareen

Kære Manu Sareen

Foranlediget af dit brev den 28. juni 2013 gør vi opmærksom på, at arbejdsudvalget vedrørende bispeembedet ganske rigtigt i et notat har redegjort for, hvordan bispeembedet forstås historisk, teologisk, juridisk og pastoralt i dag, men ikke været inde i overvejelser om den fremtidige forståelse og fremtidige opgaver for biskoppen.

Dette notat blev alene udarbejdet med henblik på, at "Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken" kunne have et notat om bispeembedet som baggrund for sit arbejde.

Da den igangværende høring om strukturdebatoplægget netop er begyndt, finder vi det fortsat rigtigst at afvente høringen og strukturudvalgets endelige konklusioner og indstilling, der muligvis betyder ændringer i biskoppens opgaver, inden der tages stilling til biskoppens yderligere forhold.

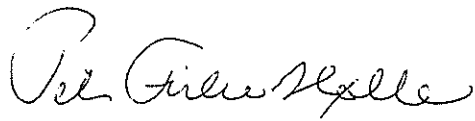
Vi er uforstående overfor, at du meddeler to biskopper dit udkast til lovforslag telefonisk en time før offentliggørelsen (DR havde tilsyneladende fået besked før nogen af os).

Det havde været naturligt at meddele os det ved et af de hyppige ministersamråd.

Vi beder dig inkludere menighedsrådene i høringen af lovforslaget og dermed også udskyde høringsfristen.

De venligste hilsner
Folkekirkens biskopper

Kjeld Holm

Peter Fischer-Møller

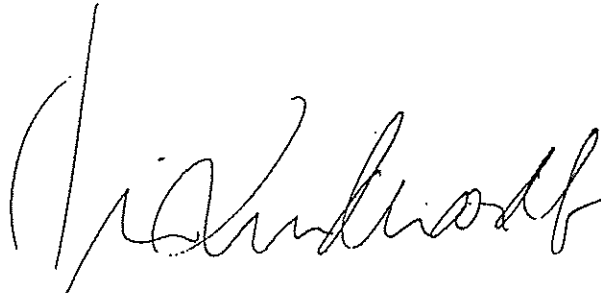
Karsten Nissen

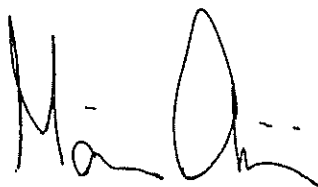
Steen Skovsgaard

Henning Toft Bro

Tine Lindhardt

Marianne Christiansen

Lise-Lotte Rebel

Peter Skov-Jakobsen

5. september 2013

Kirkeministeren

(sendes elektronisk)

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 udsendt udkast til lovforslag om begrænsning af fremtidige biskoppers embedsperiode til 10 år i høring.

Idet det indledningsvis skal understreges, at de danske biskopper har forskellige teologiske og praktisk kirkelige vurderinger af, om det overhovedet vil være hensigtsmæssigt at indføre åremålsansættelse af biskopper – overvejelser som biskopperne vil fremføre hver især i deres høringssvar - skal bispeforeningen på biskoppernes vegne fremkomme med følgende betragtninger og bemærkninger omkring tidspunktet for forslagets fremlæggelse samt de ansættelsesretlige konsekvenser af det fremlagte forslag om åremålsansættelse af biskopper:

Det er biskoppernes opfattelse, at vi med ministeren havde en klar aftale om, at eventuelle lovinitiativer vedrørende spørgsmålet om åremålsansættelse af biskopper skulle afvente resultatet af styringsstrukturudvalgets igangværende arbejde, idet åremålsdiskussionen ikke burde forstyrre den igangsatte debat, og idet en afklaring af spørgsmålet om en fremtidig styringsstruktur vil have væsentlig indflydelse på vurderingen af hensigtsmæssigheden af evt. at indføre åremålsansættelse af biskopper. Vi beklager stærkt, at ministeren har valgt at tilsidesætte denne aftale.

Ministeriet nævner i sit notat fra den 26. juni 2013, at 3 ud af de seneste 4 biskopper efter ansøgning er fratrådt bispeembedet inden den pligtige afgangsalder for at overgå til beskæftigelse i andre stillinger, og vi efterlyser derfor en klar begrundelse for at indføre åremål, hvis den nuværende ordning alligevel stort set opfylder målet.

Ministeriet har angivet, at lovforslaget ikke har økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner. Vi kender ikke grundlaget for ministeriets beregninger, men kan umiddelbart vurdere, at der kan være omkostninger for staten og folkekirken til følgende udgifter:

- Hyppigere bispevalg
- Øgede udgifter til åremålstillæg
- Øgede udgifter til pension ved at åremålstillæg bliver pensionsgivende og at biskoppen under sin ansættelse i tilbagegangsstilling/under retræte vil få indbetalt pension svarende til den højere lønramme som biskop
- Finansiering af eventuelle yderligere stillinger i folkekirken, hvis der ikke umiddelbart er en ledig stilling som den afgåede biskop kan ansættes i.

Skønt ansættelse på åremål i de senere år har vundet en vis udbredelse også indenfor det offentlige område, er vi bekendt med, at kun få ministerier har lavet en generel politik om, på hvilke områder og til hvilke opgavetyper man med fordel kan benytte åremålsansættelse, hvilket bl.a. også efterlyses af Rigsrevisors fortsatte notat til statsrevisorerne om ansættelsesformer i staten fra 26. november 2012. Vi er dog ikke bekendt med, om Ministeriet for Ligestilling og Kirke har lavet en sådan politik.

Det fremgår af Rigsrevisors notat, at ministerierne i forbindelse med en undersøgelse har angivet tre begrundelser for anvendelse af åremålsansættelse:

1. ønske om fleksibilitet, idet åremålsansættelse gør det nemmere at tilpasse medarbejderantallet i forhold til skiftende arbejdsopgaver og organisatoriske ændringer
2. større pres på den ansatte, idet en forlængelse af åremålsansættelsen forudsætter, at den ansatte leverer resultater
3. åremålsansættelse muliggør i kraft af den højere løn, at ministeren kan tiltrække kvalificerede ansøgere.

Uagtet at biskopperne har forskellige opfattelser af om disse ønskede mål på folkekirkens område overhovedet kan nås via indførelse af åremålsansættelse, kan vi anbefale, at der for folkekirken foretages en general udredning vedrørende brug af åremålsansættelse bl.a. med udgangspunkt i disse begrundelser, så det kunne afklares om og i hvilket omfang man eventuelt med fordel kunne benytte åremålsansættelse for ansættelser i folkekirken.

Samtidig bør en sådan udredning indeholde en afklaring af lønforhold i forbindelse med eventuel åremålsansættelse og mulighederne for tilbagegangsstilling/retræteordning.

Af ovennævnte notat om ansættelsesformer i staten fremgår bl.a. at man finder det væsentligt, at der er forskel på indplaceringen i åremålsstillingen og tilbagegangsstillingen, da åremålsstillingen i modsat fald alene får karakter af et løntillæg.

Ministeriet har i lovforslaget ikke taget stilling til forholdene omkring åremålsstilling og lønindplacering af en tilbagegangsstilling.

Ministeriet har foreslået et åremål på 10 år, svarende til den maksimale embedsperiode for både Folketingets ombudsmand og rigsrevisor ud fra en række kriterier for bispeembedet. Åremålet ligger dermed meget tæt op ad den embedsperiode, der er almindelig for andre stillinger på åremål, hvor man sædvanligvis ansættes for en periode på 6 år med mulighed for forlængelse i 3 år. Disse ansættelser udelukker normalt ikke, at medarbejderen kan ansættes i stillingen igen enten på nyt åremål eller i en varig ansættelse.

Det er imidlertid vores opfattelse, at der er afgørende forskel på disse stillinger og en udnævnelse til biskop, som sker efter afholdelse af valg i stiftet blandt menighedsrådsmedlemmer og præster. En udelukkelse af biskoppen fra at opstille som bispekandidat i " eget " stift efter udløbet af åremålsansættelsen tilsiger – uden at dette kan tages som udtryk for en principiel tilslutning til indførelse af åremålsansættelse af biskopper - at åremålet i givet fald bør have længere varighed end 10 år, f.eks. 12-15 år.

Foreningen af danske biskopper
Stændertorvet 3 B, 4000 Roskilde

En biskop skal have ordentlig tid til at lære sit stift at kende og have mulighed for at overveje og gennemføre nødvendige eller ønskværdige ændringer i stiftet, hvilket efter vores erfaring typisk tager lang tid i folkekirken, da mange menighedsrådsmedlemmer, præster, provstiudvalg og provster skal involveres.

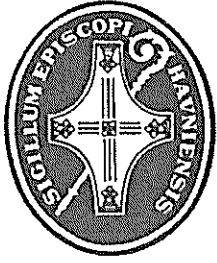
Endelig skal vi anføre, at åremål på under 12-15 vil gøre det vanskeligere for biskoppen at være med til at "sætte sig eget hold" i form af provsteudnævnelser.

Med venlig hilsen

Peter Fischer-Møller

Kopi til biskopperne.

111921/13

BISKOPPEN OVER KØBENHAVNS STIFT

Nørregade 11 · 1165 København K · Telefon 33 47 65 00 · E-mail: kmkbh@km.dk

Den 31. oktober 2013
Løbenr. 109266/13

Til
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
(km@km.dk)

Den 26. juni 2013 sendte ministeriet for ligestilling og kirke udkast til lovforslag om begrænsning af fremtidige biskoppers embedsperiode til 10 år i høring. Fristen for afgivelse af høringssvar blev ved brev af 5. juli 2013 forlænget til udgangen af oktober 2013.

I anledning af lovforslaget skal jeg fremsætte følgende bemærkninger:

Folkekirken er den offentlige organisation i Danmark, som er mest demokratisk. Igennem menighedsrådenes økonomiske og juridiske ledelsesrum tænkes disse at skulle sikre de lokale kirkers fortsatte dynamiske og innovative udvikling i lokalmiljøerne. Biskoppernes rolle, sammen med provsternes, er at fastholde hukommelsen i tilsynspligten i forhold til de lokale præster og menigheders brug af ressourcer og overholdelse af love og regler indenfor området. Biskoppen tilser endvidere provsternes arbejde. Biskoppen og provsterne har ansvar for at inspirere, vejlede, motivere, skabe arbejdsglæde og sikre faglig udvikling af præsterne, uden dog at have ledelsesret over disse (se afsnit 5.1.5, betænkning 1527/2011).

En tidsbegrænsning i biskoppernes stilling vil være med til at reducere hukommelsen i tilsynet med præster, provster og menighedsråd.

I den forbindelse vil jeg samtidig gøre opmærksom på, at skal en biskop have mulighed for at lære sit stift at kende og have mulighed for at overveje og påvirke gennemførelse af nødvendige eller ønskværdige strukturelle ændringer i stiftet, er det erfaringen, at både overvejelser og gennemførelser tager overordentlig lang tid, da mange instanser - menighedsråd, præster, provstiudvalg, provster og stiftsråd - skal involveres. Afbrydes sådanne processer på grund af biskoppens fratrædelse, vil en ny biskop skulle begynde helt forfra, hvilket uundgåeligt vil medføre, at ændringer ikke vil blive gennemført. Dermed vil dynamikken i folkekirken og folkekirkens sammenhængskraft med det øvrige samfunds udvikling gå tabt.

Jeg er imidlertid opmærksom på, at ansættelse på åremål er blevet en mere almindelig ansættelsesform inden for det offentlige område, og at såvel overenskomstansatte som tjenestemænd kan ansættes på åremål.

Jeg er ligeledes opmærksom på, at Rigsrevisor i sit notat til Statsrevisorerne om ansættelsesformer i staten (dateret 26. november 2012), nævner, at det fremgår af Moderniseringsstyrelsens Personale Administrative Vejledning, at der bør være udarbejdet en politik for åremålsansættelser. Det fremgår videre af notatet, at en sådan politik skal afdække, hvilke opgavetyper, ministerierne vurderer, vil blive løst mere hensigtsmæssigt gennem åremålsansættelser. Rigsrevisor forventer at moderniseringsstyrelsen vil arbejde på, at alle ministerier får udarbejdet skriftlige åremålspolitikker.

Jeg er ikke bekendt med, om ministeriet for ligestilling og kirke har udarbejdet en sådan politik, men efter min opfattelse bør en sådan færdigforhandlet politik ligge forud i tid for beslutning om og eventuelt implementering af åremålsansættelse, således at det sikres, at indførelse af åremålsansættelse kommer til at ske på fuldt oplyst grundlag.

Det fremgår således videre af Rigsrevisors notat, at man ved forespørgsel om sammenhæng mellem åremålsansættelser og opgavevaretagelse i den statslige administration i samtlige ministerier ikke har fået et entydigt svar, men der blev især peget på tre begrundelser:

1. ønsket om fleksibilitet, idet åremålsansættelser gør det nemmere at tilpasse medarbejderantallet i forhold til skiftende arbejdsopgaver og organisatoriske ændringer.
2. større pres på den ansatte, idet en forlængelse af åremålsansættelsen forudsætter, at den ansatte leverer resultater
3. åremålsansættelser muliggør i kraft af den højere løn, at ministerierne kan tiltrække mere kvalificerede ansøgere.

Jeg tillader mig således at lægge til grund, at udarbejdelse af en politik også vil afdække begrundelsen for åremålsansættelser inden for folkekirken, og at denne begrundelse vil have sin hovedvægt på andre områder end de tre oven for nævnte begrundelser, idet ingen af disse vil være relevante for så vidt angår biskopper.

Denne påstand vil jeg gerne uddybe her:

Ad 1) En tilpasning af medarbejderantallet i forhold til skiftende arbejdsopgaver vil forudsætte muligheden for en løbende tilpasning af den geografiske stiftsstruktur alt efter opgavernes antal og indhold. Dette virker ikke umiddelbart realistisk.

Ad 2) En mulighed for forlængelse af åremålsansættelsen kommer angiveligt ikke på tale for så vidt angår biskopper, idet ministeriet for ligestilling og kirke i sit udkast til lovforslag har lagt op til, at en biskop ikke kan forlænges i sin åremålsansættelse, men blot kan søge at stille op som bispekandidat i et andet stift. Denne begrundelse er således heller ikke relevant i en kommende åremålspolitik, der skal omfatte biskopper.

Ad 3) Hvorvidt en højere løn i en åremålsansættelse, tiltrækker mere kvalificerede biskopper/bispekandidater, skal jeg ikke kunne udtale mig om, men eftersom biskopper udnævnes efter urafstemning blandt alle menighedsrådsmedlemmer og præster i det konkrete stift, håber jeg at det altid vil være den bedst egnede, der peges på. I hvert fald, er der ikke et centralt ansættelsesudvalg, der udpeger en biskop efter kvalifikationer, og denne begrundelse falder dermed også uden for en politik for åremålsansættelser af biskopper.

Dertil kommer, at ministeriet i sit notat fra den 26. juni 2013 drager paralleller mellem åremålsansættelse af rigsrevisor og ombudsmanden, der begge udpeges for en 10 årig periode og en åremålsansættelse af biskopper. Umiddelbart forekommer opgaveporteføljen som rigsrevisor og ombudsmand væsensforskellig fra opgaveporteføljen som biskop.

I den sammenhæng findes det relevant at pege på, at Det Teologiske Fakultet, KU, har afstået fra at formulere deres bud på en embedsteologi i forhold til biskopperne. Dette kan undre, eftersom DTF netop uddanner cand.theol.er. Uagtet hvordan DTF stiller sig, socialiseres cand. theol'er imidlertid ind i en historisk bestemt forståelse af biskoppen i en luthersk kontekst, nemlig som en præst blandt præster. Biskoppen er den præst, som vejleder, irettesætter, hjælper og trøster de andre præster. Med en åremålsansættelse vil man gøre biskoppen til en juridisk opsynsmand i et antal år, og biskoppens ansvar og rolle vil blive reduceret i forhold til præsterne.

Endvidere nævner ministeriet i sit notat fra den 26. juni 2013, at 3 ud af 4 biskopper efter ansøgning er fratrådt bispeembedet inden den pligtige afgangsalder for at overgå til beskæftigelse i andre stillinger. Da den nuværende ordning angiveligt opfylder formålet, ses der heller ikke dér, at være begrundelse for at indføre åremålsansættelser.

Dertil kommer, at man ved en tidsbegrænsning af bispestillingen ikke kan komme udenom at skulle hæve lønnen for biskopper. Uanset hvem man vil sammenligne biskopperne med; offentlige eller private chefer, er lønniveauet p.t. ikke sammenligneligt med nogle af de to grupper. En åremålsansættelse vil sætte kraftigt skub i debatten om lønniveauet. Endvidere må det forventes, at biskoppen ved en tilbagetræden fra sin åremålsansættelse, i lighed med andre stillinger i det offentlige, forbliver i sit lønniveau som biskop. Dette er almen praksis på universiteterne, når en professor m.s.o. træder tilbage fra sin stilling som professor m.s.o. og bliver lektor igen. I dette tilfælde bliver den afgåede professor, nu lektor, i sit lønniveau som professor. Dette vil betyde en øget udgift til afgåede biskopper.

Vedrørende lønforhold bør der således også på dét område foreligge en færdigforhandlet politik.

Ulempen ved en kortere ansættelsesperiode opfyldes ikke ved de såkaldte tilbagegangsstillinger. Ved aftrædelse sker der på flere måder en tilbagegang, først og fremmest som et tab i prestige. En afgået biskop er for altid en afgået biskop. Det er usandsynligt, at hovedparten af afgåede biskopper vil blive valgt i et andet stift.

Det er dernæst alment kendt indenfor offentlig organisationsforskning, at ingen ønsker en gammel chef gående rundt på gangene, når den nye er trådt til. Hvad skal fx en biskop, der vælges som biskop som 46-årig, bestille, når han er færdig med sit embede som 56-årig? Spørgsmålet om tilbagegangsstillinger er således uafklaret i lovforslaget, og lovforslaget bør ikke fremsættes, førend dette spørgsmål er løst.

Endelig vil jeg pege på, at indførelse af åremålsansættelse for biskopper samlet set kommer til at betyde væsentligt forøgede omkostninger for fællesfonden og for stifternes præstebevilling.

Umiddelbart påløber følgende udgifter:

- udgifter til hyppigere bispevalg
- istandsættelse af bispebolig
- Øgede udgifter til åremålstillæg
- Øgede udgifter til pension ved at åremålstillæg bliver pensionsgivende og at biskoppen under sin ansættelse i tilbagegangsstilling / under retræte vil få udbetalt såvel løn som indbetalt pension svarende til den højere lønramme som biskop

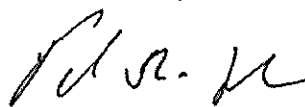
- Finansiering af eventuelle yderligere stillinger i folkekirken, hvis der ikke umiddelbart er en ledig stilling som den afdgåede biskop kan ansættes i
- Såfremt en biskop på retræte ansættes på overenskomst, er der ingen automatisk fratrædelse ved de 70 år, og ansættelsen er derfor af ukendt varighed.

Afslutningsvist står jeg undrende overfor, at ministeren ønsker at tidsbegrænse biskoppernes stilling kort før man afventer en ny styrelseslov for Folkekirken.

Sammenfattende skal jeg derfor anbefale, at spørgsmålet om åremålsansættelser for biskopper afventer afklaring af ovenstående problematikker.

Jeg skal tillige henvise til mit tidligere høringssvar af 24. januar 2012, dok.nr. 9707/12.

Med venlig hilsen

Peter Skov-Jakobsen

Biskop over Københavns stift

Kilder:

Lovforslaget: http://miliki.dk/fileadmin/share/Lovudkast/Udkast_bispevalglov.pdf

Andre chefers lønforhold: <http://www.b.dk/politiko/statens-chefer-faar-millioner-i-bonus>

<http://www.altinget.dk/artikel/politikerne-giver-stoerre-loenstigninger-til-sig-selv>

Biskopper er i lønramme 60: <http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/194838:Kirke---tro-->

[Biskopper-oensker-mere-i-loen](http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/194838:Kirke---tro--)

<https://www.jobindex.dk/cgi/cv/salaryindex.cgi?gclid=CPe-vNyXjrkCFUyS3godgxYAWw>

<http://www.rigsrevisionen.dk/media/1845365/a412-12.pdf>

Kopi til øvrige biskopper

Den 31. oktober 2013
Dok.nr. 111025/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnel-
se af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i fol-
kekirken m.v.

Jeg kan ikke tilslutte mig lovforslaget om, at ansættelsesvilkårene for biskopper ændres, således at der fastsættes en begrænsning af nyansatte biskoppers embedsperiode til 10 år, hvilket jeg tilsvarende har jeg tilkendegivet i mine tidligere høringssvar om åremålsansættelse af biskopper af 16. januar 2009 og 24. januar 2012.

Ministeriets forslag finder jeg ikke begrundet i teologiske sagforhold, som vedrører bispeembedet, men i uklare påstande angående pressehåndtering etc. Forslaget medfører imidlertid betydelige vanskeligheder både for embedets udførelse, for kommende biskoppers bolig- og lønforhold, merudgifter samt - som det væsentligste - det vil være til stor skade for det folkekirkelige liv, som opbygges gennem tillidsforhold mellem biskop, provster, præster og menighedsråd, der netop behøver tid, stabilitet og kontinuitet. Problemstillingerne angående håndteringen af pressen hverken kan eller skal løses på denne måde, men må løses med andre midler.

Jeg er - som uddybet neden for - kritisk både i forhold til den begrundende påstand bag initiativet samt til den løsning, som søges gennemført. De anførte argumenter vil i realiteten kunne bringes i anvendelse i forhold til enhver ledende stilling i den offentlige sektor, og det forekommer at være vilkårligt lige netop at argumentere for biskoppers ansættelsesforhold. Hvad så med provster og præster?

Begrundelsen

Initiativet om en maksimering af biskoppernes embedsperiode til 10 år begrundes således i lovforslaget:

"Bispeembedet er de senere år blevet genstand for øget eksponering i forhold til presse og offentlighed.

Desuden er forventningerne fra de folkekirkelige embeder og myndigheder til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab blevet stadig større.

Det er vigtigt, at biskopper også fremover kan honorere tidens krav om dynamik."

I forhold til denne begrundelse gør jeg opmærksom på, at offentlige debatter ikke i sig selv kan tillægges den vægt, der skal til for at ændre på bispeembedet. Med hensyn til den omtalte stigende eksponering er det endvidere vanskeligt at se, at en begrænsning af embedsperiodens længde skulle ændre ved dette eller gøre det mere håndterbart. Bemærkningerne om inspiratorer og dynamik forekommer heller ikke velvalgte.

Hvis det er forholdet til pressen, som er motivationen, så ville det være mere indlysende at etablere en presserådgivning i en eller anden skikkelse, end at begrænse embedsperiodens længde, som umuligt kan ændre på dette forhold, da det drejer sig om forhold, som har med den nuværende mediekultur at gøre. Tilbagevendende "valgkampe" vil kun medføre en større presseopmærksomhed vedrørende biskopperne som *personer*, men ikke vedrørende folkekirkens anliggende, som er forkyndelsen af det kristne evangelium i det danske folk.

Med hensyn til dynamik, så vil en kortere embedsperiode kunne betyde, at der er flere biskopper, som skal sætte sig ind i de talløse lokale forhold, der gør sig gældende i et stift, hvorved der bliver mindre overskud til den inspiration og nye dynamik, der efterlyses.

Den praktiske gennemførelse

Hertil kommer, at der må antages at være nogle ganske særlige vanskeligheder forbundet med begrænsning af netop biskoppers embedsperiode, for eksempel nedenstående:

Embede

En biskop er efter luthersk opfattelse en præst, der er kaldet af den kristne menighed til at varetage nogle særlige opgaver i forbindelse med forkyndelse og menighedsliv. Det forhold, at en præst - og dermed også en biskop - er kaldet af menigheden gør, at vedkommende ikke blot kan forflyttes til andet arbejde ved en embedsperiodes ophør. Der skal være en menighed, som kalder. Dette rejser spørgsmålet om sikringen af biskopperne efter embedsophør som biskop. Hvorledes sikres de et embede, hvis der ikke er en menighed, som kalder? Skal der oprettes særlige tilbagegangsstillinger - eventuelt med varighed indtil pensionsalderen? Lovforslaget anviser ikke fyldestgørende svar på disse spørgsmål.

Bolig

Til bispeembedet er almindeligvis knyttet embedsbolig. Et stillingsskift indebærer derfor normalt også boligskift. I andre stillinger, hvor der er tale om tidsbegrænsede ansættelser, kan indehaveren forblive i egen bolig - de samme gælder ikke for biskopper. Hvorledes skal der kompenseres for de betydelige ulemper, boligskiftet er forbundet med for biskoppen og dennes familie?

Stiftet

Bispeembedet er forbundet med opbygningen af et tillidsforhold til mange mennesker, især menighedsrådsmedlemmer, kirkeligt ansatte, sogne og institutioner. Det tager mange år at

opbygge et sådant forhold. Jeg finder ikke, at ministeriets forslag tager hensyn til disse grundlæggende vilkår og er for min del overbevist om, at det vil føre til en permanent valgstemning i folkekirken, hvilket jeg ser som en truende politisering af kirken. Det er til gavn for den del af pressen, som lever af det, men det vil være til stor skade for kirkens embeder og i det hele taget for den værdighed og konstans, som præger folkekirkens liv som religiøst trossamfund.

Med venlig hilsen

Lise-Lotte Rebel

Kopi til:
Alle biskopper

Biskoppen over Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 25. oktober 2013

108830/13

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr.: 106125/13
/idn

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
(e-post)

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Med henvisning til Ministeriet for Ligestilling og Kirkes brev af 26. juni 2013 med bilag – dokument nr.: 57195/13 – skal jeg udtale følgende:

Jeg henholder mig i det hele til bispeforeningens udtalelse i brev af 5. september 2013, udarbejdet i fællesskab af samtlige biskopper.

Jeg henholder mig fortsat til mine tidligere udtalelser i breve af 19. januar 2009, 18. december 2009 og 19. januar 2012, der medsendes.

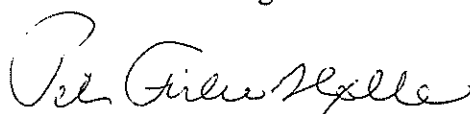
Jeg finder det dybt beklageligt, at det grundlæggende og lovfæstede princip i økonomilovens § 20 om byrdefordelingen mellem stat og folkekirke fraviges i form af, at udgiften ved retrætestillinger til pensionerede biskopper afholdes af fællesfonden og henviser særligt til mine bemærkninger i brev af 19. januar 2012 og af 18. december 2009.

I lighed med de øvrige biskopper finder jeg det afgørende vigtigt, at en eventuel åremålsansættelse er på mindst 12 år - gerne 15 år. Embederne som rigsrevisor og Folketingets Ombudsmand er – efter min bedste overbevisning – ikke umiddelbart sammenlignelige med embedet som biskop og henviser til notatet med overskriften ”Bispeembedet i den Danske Folkekirke”, der er optaget som bilag til lovudkastet.

Jeg finder stadigvæk også, at såfremt der lovgives om åremålsansættelse af biskopper, skal knyttes åremålstillæg til åremålsstillingen som nyudnævnt biskop og henviser til aflønningsprincipperne for åremålsansættelse i staten, der kommer til udtryk i bestemmelserne i tjenestemandslovens kapitel 6a, jf. kapitel 10 og i Finansministeriets cirkulære nr. 188 af 7. november 2001 om åremålsansættelse.

I lighed med biskoppen over Viborg Stift Karsten Nissen er det også min overbevisning, at biskoppernes rolle i fremtiden nødvendigvis hænger uløseligt sammen med strukturen inden for folkekirken og at Folketingets eventuelle vedtagelse bør afvente udfaldet af rapporten fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken og ikrafttrædelsen af de lovgivningsmæssige tiltag, der flyder af de anbefalinger, som udvalget fremkommer med.

Med venlig hilsen

Peter Fischer-Møller

Biskoppen over Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920

4000 Roskilde, d. 19. januar 2012

E-post kmros@km.dk

Telefax 4638 1947

Dokumentnr.: 7881/12

PFM/HSA

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
(sendes elektronisk)

Bemærkninger til Forslag om lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og forskellige andre love

I brev af 15. december 2011 (dokumentnr.: 109365/11) har ministeriet anmodet om bemærkninger til Forslag om lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og forskellige andre love:

I anledning heraf skal, idet jeg henviser til mine tidligere breve af 19. januar 2009, (dokumentnr.: 153775) og 18. december 2009, (dokumentnr.: 153775) anføre:

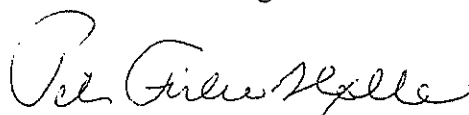
At jeg stadig finder det naturligt, at se en eventuel åremålsansættelse af biskopper i sammenhæng med tilsvarende overvejelser vedrørende provsternes ansættelsesvilkår. Dette set i lyset af, at provstestillingen har undergået meget væsentlige forandringer inden for de senere år og at der i lige så høj grad er brug for den efterlyste ”dynamik” i provstestillingerne som i bispestillingerne, j.fr. betænkning 1527, og at provster normalt tiltræder deres embeder i en yngre alder end biskopper.

At jeg fortsat ikke finder den skitserede ordning for tilbagegangsstillinger særlig klar. Jeg mener således i lighed med flere af mine kolleger, at en tilbagegangsstilling – i lighed med bispestillingen selv – skal finansieres over finansloven og ikke tages ud af stifternes præstebevilling. Jeg er usikker på, hvordan disse ”ekstra” stillinger kan blive placeret på en måde, som både er til gavn og glæde for Folkekirken og for den tidligere biskop. Jeg mener, der skal tages stilling til, om en tidligere biskop kan få en tilbagegangsstilling i ”eget” stift, eller om en sådan placering kan være en mulig kilde til konflikt.

At jeg ikke finder det rimeligt at ændre bispestillingen til en åremålsstilling uden at det får lønmæssige konsekvenser i form af et åremålstillæg.

At jeg stadig mener, at hvis der indføres åremålsansættelse for biskopper, skal de nuværende biskopper tilbydes tilbagegangsstillinger på samme vilkår som de nyudnævnte.

Med venlig hilsen

Peter Fischer-Møller

Elektronisk kopi til:
Intranettet

Biskoppen over Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 18. december 2009

E-post kmros@km.dk

Telefax 4638 1947

Dokumentnr.: 656643/09

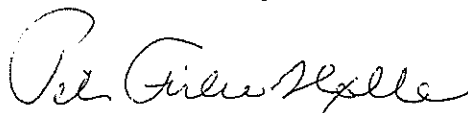
/jh

Kirkeministeriet
(sendes elektronisk)

Med henvisning til Kirkeministeriets brev af 25. november 2009 – høring vedrørende forslag til lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og forskellige andre love - henholder jeg mig til min tidligere udtalelse af 19. januar 2009 i anledning af ”Rapport fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper m.v.”, idet jeg særligt vil henlede opmærksomheden på bemærkningerne vedr. forslaget om generelt at hæve den pligtige afgangsalder for præster til 75 år. Jeg hæfter mig ved, at den helt overvejende del af de høringsberettigede forholdt sig skeptisk til forslaget, og jeg finder fortsat, at en mulighed for efter gensidig overenskomst at kunne fortsætte ansættelsesforholdet et år ad gangen ud over det 70. år vil være en bedre ordning for såvel præst som menighedsråd, ligesom jeg også fortsat finder sammenligningen med vilkårene for dommere nærliggende.

Hvad angår bemærkningerne til lovforslaget skal jeg til bemærkningen vedr. § 1 (s. 18) fremføre, at jeg fortsat finder overvejelserne omkring vilkår og form for de omtalte tilbagegangsstillinger for biskopper noget svævende, ligesom jeg – i lighed med mine kolleger – finder det uacceptabelt at tilbagegangsstillinger foreslås finansieret af det pågældende stifts præstebevilling. Det anføres, at biskoppen efter åremålets udløb kan varetage tjeneste både i og udenfor stiftet, men jeg kan ikke se, hvordan det aflønningsmæssige er tænkt sammen med dette. Skal aflønningen udredes af det stift, hvor biskoppen har virket uanset om den fremtidige tjeneste finder sted i et andet stift? Hvis det er det stift, hvor en tilbagegangsstilling bliver etableret, der skal betale, kan jeg forestille mig, at begejstringen for at udrede en ikke af stiftet selv defineret stilling i LR 37, vil være til at overskue.

Med venlig hilsen

Peter Fischer-Møller

Elektronisk kopi til:
Øvrige biskopper

Biskoppen over Roskilde Stift

Palæet, Stændertorvet 3 A – tlf. 4638 1920
4000 Roskilde, d. 19. januar 2009

E-post kmros@km.dk
Telefax 4638 1947

Dokumentnr. 153775
PFM/jh

Kirkeministeriet
(e-post)

I brev af 18. december 2008 – modtaget her den 22. december 2008 - har Kirkeministeriet bedt om bl.a. biskoppernes bemærkninger til den medfølgende ”Rapport fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper m.v.” senest fredag den 16. januar 2009.

Idet jeg beklager at ”arbejdsgruppen ikke har set det som sin opgave, at diskutere de teologiske spørgsmål vedr. den foreslåede åremålsansættelse” (s. 38) og at der derfor mangler teologiske refleksioner over bispeembedet i den evangelisk-lutherske tradition i almindelighed og i den danske folkekirkelige sammenhæng i særdeleshed, kan jeg tilslutte mig biskop Kresten Drejergaards mindretalsudtalelse af 3. december 2008 (rapportens pkt. 8.5) og har taget til efterretning, at det på det foreliggende grundlag vil være en ren politisk beslutning at indføre åremålsansættelse af nyansatte biskopper.

Som påpeget af biskop Kresten Drejergaard er præsteembedet det grundlæggende gejstlige embede i en evangelisk-luthersk kirkeforståelse. I det omfang biskopper efter en åremålsansættelse får mulighed og udnytter muligheden for at vende tilbage til et ordinært præsteembede, understreges dette perspektiv.

Bispeembedet har i de senere år fået tillagt stadig flere administrative opgaver, og der er kommet stadig større fokus på bispeembedets ledelsesmæssige aspekter. I det perspektiv finder jeg åremålsansættelse på et længere åremål rimelig af hensyn til de fortsatte udviklingsmuligheder for stiftets kirkelige liv. Jeg finder det imidlertid i denne sammenhæng besynderligt, at man ikke samtidig har fremsat forslag om en tilsvarende åremålsansættelse af provster, da provsteembedet og bispeembedet i den folkekirkelige ordning er tæt forbundne, provstierne har fået markant betydning i udviklingen af det lokale samarbejde på tværs af sogne- og pastoratsgrænser og muligheden for tilbagegang i egen præstestilling for provster ligger lige for.

Jeg er enig med arbejdsgruppen i, at en afgang biskop ikke bør kunne få en tilbagegangsstilling som stiftsrådgiver på grund af mulig interessekonflikt med efterfølgeren i embedet som biskop.

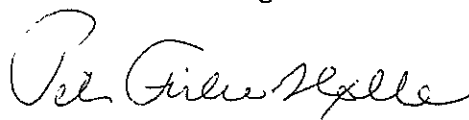
Jeg finder, at muligheden for etablering af tilbagegangsstillinger er helt afgørende, men finder udvalgets overvejelser om karakteren af sådanne stillinger meget vage. For mig vil det – jævnfør ovenstående – være afgørende, at der kan tilbydes en tilbagegangsstilling, som klart fremtræder som en præstestilling. Dersom Folketinget træffer beslutning om åremålsansættelse af kommende biskopper, finder jeg endvidere, at der bør tilbydes de nuværende biskopper mulighed for tilbagegang på samme vilkår.

Jeg har betænkeligheder ved forslaget om, at den pligtige afgangsalder for præster bliver 75 år. Jeg er enig i, at mange præster vil kunne fortsætte deres embedsvirksomhed ud over det 70. år og hilser muligheden herfor velkommen. Jeg finder imidlertid, at en forlængelse af præstens ansættelse må bero på en aftale mellem præsten, menighedsrådet og det kirkelige tilsyn. I modsat fald forudser jeg, at præstens sidste år kan blive mærket af konflikter med menighedsrådet til skade for såvel præst som menighed. I analogi med de anførte overvejelser vedr. dommerembedet finder jeg, at den pligtige pensionsalder for præster bør fastsættes til 72 år.

Jeg går ud fra, at præstebevillingen får tilført de fornødne yderligere økonomiske midler til finansiering af de seniorpolitiske tiltag, som skal iværksættes, såfremt den pligtige afgangsalder for præsterne forhøjes (jfr. s. 59).

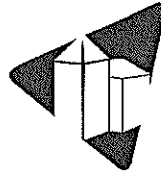
Muligheden for dispensation fra en bestående bopælspligt på op til 5 år før fratreden vil stille menighedsrådene i en vanskelig situation med hensyn til præsteboligens benyttelse i dispensationsperioden og vil betyde, at der bruges kirkeskattemidler på en bygningsvedligeholdelse, som ikke gavner det kirkelige liv i perioden.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Fischer-Møller'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'P'.

Peter Fischer-Møller

111982/13

Lolland-Falsters Stift
Ex contemplatione innovatio

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Bispeembedet

E-post

30. oktober 2013
Dok.nr.: 111329-13
SSK/HS/tabs

Undertegnede har modtaget ministeriets høringsbrev af 26. juni 2013 (dokument nr. 57195/13) vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

I den forbindelse henviser jeg til min udtalelse af 16. januar 2009, hvor jeg gør opmærksom på at jeg som medlem af arbejdsgruppen, som udarbejdede rapporten dér fik lejlighed til at fremføre mine synspunkter. Jeg er grundlæggende enig i rapportens konklusioner, som støttede en åremålsansættelse af biskopper på 12 år.

Til gengæld savner jeg argumenter for at reducere åremålet til 10 år, idet jeg ikke finder henvisningen til rigsrevisors og ombudsmandens ansættelsesperiode relevante. En biskop er som bekendt andet og mere end chef for en statsforvaltning.

Samtidig vil jeg gentage, at indførelse af en åremålsansættelse af biskopper efter min mening i det mindste bør inddrage nogle overvejelser om domprovsters, provsters og præsters fremtidige ansættelsesforhold.

Endelig mener jeg, at hvis det fremtidige åremål for en biskop bliver 10 år, så bør det overvejes, om ikke biskoppen dermed skal have mulighed for at blive genvalgt i eget stift for en yderligere periode på f.eks. 4 år. Derved fastholder og sikrer man en demokratisk legitimitet.

Med venlig hilsen

Steen Skovsgaard
biskop

Kopi:
Alle biskopper

Fyens Stifts Bispeembede

31-10-2013
Løbenr. 108726/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

(sendt pr. e-post)

111916/13

Vedr. doc.nr. 57195/13: Høring om lovforslag til åremålsansættelse af biskopper

I brev af 26. juni 2013 har ministeriet sendt ovennævnte lovforslag i høring.

I den anledning skal jeg bemærke, at jeg ikke finder det hensigtsmæssigt med åremålsansættelse af biskopper.

1. Det er min opfattelse, at en tidsbegrænset ansættelse vil medføre en svækkelse af bispeembedet, idet kontinuiteten i stiftet i givet fald bliver embedsværket og provsterne. Det vil uvægerligt flytte magtbalancen mellem biskop og provster – og mellem provstier og stift og som sagt betyde en svækkelse af bispeembedet. Derfor ville det efter min opfattelse være en nødvendig konsekvens af overvejelsen af eventuel åremålsansættelse af biskopper – også at overveje eventuel åremålsansættelse af provster.
2. Samtidig en det med nogen forundring jeg noterer, at man benytter rigsrevisor og ombudsmanden som sammenligning til bispeembedet. Bispeembedet har et helt andet indhold og sammenligningen med institutionelle kontrolembeder indebærer også her en betydelig omfortolkning af bispeembedet. En biskop er en præst med en særlig funktion, og tilsyn er ikke primært opsyn, men langt bredere. En biskop skal vejlede og opmuntre til at være kirke det lokale sted, og det kræver, at biskoppen kender forholdene i det enkelte sogn.
3. Jeg har i øvrigt den bekymring, at forslaget eller bemærkningerne til forslaget ikke i tilstrækkelig grad har afklaret de økonomiske konsekvenser af lovforslaget. Forslaget vil alt andet lige medføre forøgede løn- og pensionsomkostninger for de biskopper, som går tilbage i retrætestillinger. Det vil udvide stillingsmassen og indebære en reduktion af midlerne til almindelige præstestillinger.

Der vil endvidere være de afledede udgifter, - at forslaget vil medføre forøgede udgifter til renovering af bispeboliger, afholdelse af valg og bispevielser.

Det er klart at alle disse udgifter vil øges jo kortere ansættelsesperioden er.

Fyens Stifts Bispeembede

4. Jeg finder endvidere tidspunktet for fremsættelsen af forslaget uhensigtsmæssigt. Der pågår i øjeblikket en drøftelse af den overordnede styring af Folkekirken, der i høj grad inddrager bispeembedet.

Jeg skal derfor opfordre til at man afventer den endelige rapport og høringen af denne og så inddrager ansættelsesvilkårene for biskopper i det eventuelle lovkompleks, der følger af styringsrapporten. Derved vil der kunne tages stilling til et helhedsorienteret lovkompleks.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tine Lindhardt'.

Tine Lindhardt

112333/13

Dok.nr. 111652/13
Dato: 31. oktober 2013
HTB/KBHO

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

e-post

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Den 26. juni 2013 udsendte Ministeriet for Ligestilling og Kirke ovennævnte lovforslag i høring, jf. dokument nr. 57195/13.

I den forbindelse vil jeg gerne udtale:

Jeg har gennem årene givet udtryk for, at det var betimeligt at se på en evt. åremålsansættelse af biskopper. I forslaget lægges der op til, at en biskop ansættes for 10 år uden mulighed for at genopstille i det stift, man har virket. Alene det udgør for mig at se et demokratisk problem, og jeg spørger hvorfor skal en biskop fratages en demokratisk rettighed, som alle andre med mulighed for at stille op til et bispevalg har?

I forslaget henvises der til, at 10 år er den maksimale embedsperiode for både Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisor.

Hverken Folketingets Ombudsmand eller Rigsrevisor er folkevalgt til deres embeder. Det er den til enhver tid siddende biskop. Biskoppen er valgt på et folkeligt mandat med menighedsråd og præster som vælgere. Derfor er det en forkert sammenligning.

Som biskopper er vi først og sidst præster med de funktioner, der er tilknyttet. Hvis bispeembedet i fremtiden skal bestrides af en person der "kommer og går", udvandes embedet til et funktionærembede der fyldes ud af en administrator. Det vil svække bispeembedet. Det vil svække det biskoppelige tilsyn. Det vil føre til en markant ændring af bispeembedet, der vil gøre op med 500 års luthersk syn på, hvad bispeembedet er. Den udvikling ønsker jeg ikke. Ikke af personlige grunde, men af respekt for luthersk forståelse af bispeembedet.

Ud over det biskoppelige tilsyn handler bispeembedet i høj grad også om lokalt kendskab til det stift, hvori man virker. Her er erfaringen afgørende. Jeg mener ikke, man kan erhverve den nødvendige erfaring, der skal til for at udføre sit embede på forsvarligt vis, hvis embedsperioden blot er 10 år. Ligeledes savner jeg i lovforslaget konkrete forslag til, hvorledes biskoppen skal ansættes efter endt embedsperiode, i hvilke embeder og til hvilken løn.

En embedsperiode på 10 år er for kort. Det ville betyde, at man efter en ganske kort årrække som biskop står i begreb med at forlade et embede, man først er ved at få indblik i og kendskab til.

Ud fra ovennævnte betragtninger, mener jeg at en evt. åremålsansættelse af biskopper under alle omstændigheder bør have en varighed af mindst 15 år.

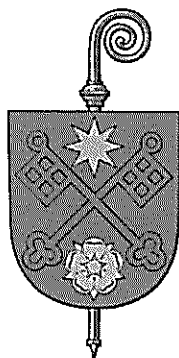
Slutteligt opfordrer jeg til, at en evt. lovvedtagelse om åremålsansættelse af biskopper bør afvente den endelige rapport om en evt. ny styringsreform for folkekirken.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henning Toft Bro', with a long, sweeping underline that extends to the right.

Henning Toft Bro
biskop

104682/13

BISKOPPEN
OVER
VIBORG
STIFT

Viborg, den 15. oktober 2013
Løbenr. 96403/13
BAB/mni

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Viborg Stift: Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om sognebåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v..

Jeg har modtaget ministeriets høringsbrev vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om sognebåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v..

Til besvarelse af høringen vedlægger jeg mit høringssvar vedrørende åremålsansættelse af biskopper af 15. januar 2009.

Jeg kan oplyse, at jeg fortsat er af den opfattelse, at biskopper skal ansættes for et længere varende åremål, f.eks. 12 eller 15 år.

Dog skal jeg pointere, at det er min helt klare overbevisning, at biskoppernes rolle i fremtiden afhænger meget af, hvilken struktur, der bliver gældende fremover.

Under henvisning til at udvalget om en mere sammenhængende moderne styringsstruktur for folkekirken afgiver deres endelige rapport i marts måned 2014, finder jeg det relevant at afvente, hvad denne rapport peger på, herunder hvordan man ser biskopperne i den fremtidige styring af folkekirken.

Med andre ord finder jeg det meget betænkeligt på nuværende tidspunkt at fastsætte åremål for ansættelse af biskopper.

Med venlig hilsen

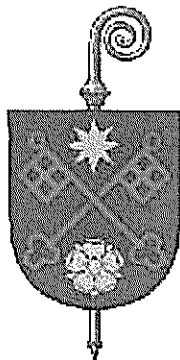
Karsten Nissen

Kopi til:
Alle biskopper

Biskop Karsten Nissen

Viborg Stift · Bispegården · Domkirkestræde 1 · 8800 Viborg

BISKOPPEN
OVER
VIBORG
STIFT

Viborg, den 15. januar 2009
Dok.nr. 111779

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høringssvar vedr. åremålsansættelse af biskopper.

Ved brev af 18. december 2008 har Kirkeministeriet udbedt sig bispeembedets udtalelse vedrørende "Rapport fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper m.v."

Forslaget om at biskopper burde ansættes på åremål er fremsat fra såvel folkekirkelig som politisk side. Rapporten fra udvalget om åremålsansættelse af biskopper har løst sin opgave i relation til det stillede kommissorium. Alligevel har rapporten den alvorlige mangel, at den ikke indeholder embedsteologiske overvejelser om bispeembedets baggrund og stilling i folkekirken.

Helt tilbage fra de første kristne tider har den kristne kirke haft et tilsynsembede kaldet "episkopos" eller biskop. Det var biskoppens opgave som leder af menigheden eller området (stiftet) at fastholde kirkens apostolske forankring igennem forkyndelse og sakramentforvaltning. Ved de syv såkaldt "øumeniske" konciler (kirkemøder), hvor kirken tog stilling til en række fælleskirkelige spørgsmål vedrørende tro og bekendelse, forsamledes mange af kirkens biskopper og tydeliggjorde hermed kirkens enhed. Op igennem Middelalderen udviklede bispeembedet sig til en institution med megen verdslig magt, idet biskopperne blev kirkefyrster med alt hvad dette indebærer.

I forbindelse med reformationen i første halvdel af 1500 tallet gør Martin Luther op med bispeembedets verdslige magt, men han afskaffer ikke embedet. Det fremgår af den Augsburgske Konfessions artikel 28, af Apologien for Konfessionen og af de Schmalkaldiske artikler, at der også i en evangelisk-luthersk kirke er behov for et tilsynsembede. I nogle sammenhænge anvender Luther udtrykket "superintendenter", i andre sammenhænge taler han om "biskopper".

Der er en kritisk grundtone i Luthers tale om biskoppernes magt, idet han, f. eks. i den Augsburgske Konfession artikel 28, taler om de eksisterende katolske biskopper. Han kræver af dem, at de antager sig de evangeliske præster og at de ordinerer dem. I Danmark afsatte man ved

reformationen i 1536 de katolske biskopper, hvorefter Johannes Bugenhagen ordinerede og indsatte nye superintendenter i den danske evangelisk-lutherske nationalkirke. Anderledes gik det i Sverige og Finland, hvor de katolske biskopper ordinerede de nye evangelisk-lutherske biskopper. Sverige og Finland har således bevaret den "apostolske succession", medens den blev brudt ved reformationen i Danmark og Norge.

Biskoppen har en række forvaltningsmæssige opgaver, og udgør sammen med stiftamtmanden stiftsøvrigheden, der har ansvar for økonomi, bygninger og personaleforhold i stiftet. Biskoppen har det overordnede ansvar for stiftskontoret og udøver efter delegation fra Kirkeministeriet arbejdsgiveransvar over for stiftets præster, ligesom biskoppen har en række særlige opgaver i øvrigt i henhold til den kirkelige lovgivning. I forbindelse med ansættelse af præster fungerer biskoppen som vejleder for menighedsrådene, og har blandt andet til opgave at præsentere ansøgerne for menighedsrådene.

Bispeembedet er imidlertid først og fremmest et gejstligt embede, idet biskoppen i en evangelisk-luthersk kirke er en præst med en række særlige præstelige opgaver. Biskoppens præstelige hovedopgaver er:

1. At forkynde evangeliet og forvalte sakramenterne
2. At afholde bispeeksamen og ordination
3. At føre tilsyn med stiftets præster og menigheder, hvilket kan ske igennem et samarbejde med provsten som biskoppens lokale repræsentant
4. At afholde visitatser i stiftets menigheder, hvilket kan ske igennem deltagelse i gudstjenester i stiftets kirker eller ved særligt tilrettelagte gudstjenestebesøg med efterfølgende samtaler.

I alle aspekter af sin præstelige gerning skal biskoppen inspirere, opmuntre og vejlede stiftets præster og menigheder. Biskoppen samarbejder med provsten, og kan delegere dele af sine arbejdsopgaver til provsten.

Især igennem de senere år er biskoppen i stigende grad også blevet deltager i den offentlige debat, idet såvel de trykte som de elektroniske medier ofte ønsker biskoppernes stillingtagen til en lang række spørgsmål. Biskoppen bør være en levende og aktiv del af sin tid, og bør være velorienteret om især de etiske og religiøse spørgsmål, som optager mennesker. I samarbejdet med andre kristne kirker verden over tydeliggør biskoppen, som i de første kristne århundreder, kirkens enhed på tværs af de konfessionelle skel imellem kirkesamfundene.

Folkekirkens ritual for bispevielsen beskriver i en liturgisk ramme biskoppens opgaver og ansvar. I bispeløftet, som er en central del af ritualet, formuleres det ansvar, den nye biskop siger ja til at varetage, således:

"Når nu Herren stadig betror dig denne hellige tjeneste og desuden sætter dig til at øve en tilsynsgerning, så vil han, at du skal være årvågen i dit kald og agte vel på dig selv og de menigheder, som er betroet dig, vandre i troskab for hans åsyn som en ret Herrens tjener, holde fast ved den sunde lære, som findes i de profetiske og apostolske skrifter og er bevidnet i vor kirkes symbolske bøger, og i alle måder tage vare på din tjeneste, ikke efter personsanseelse, men med retsind, Guds navn til ære og hans menighed til opbyggelse. Vær en støtte for præster og menigheder i dit stift, styrk de svage, opsøg de vildfarne, vær barmhjertig uden at tåle det onde, irettesæt uden at glemme barmhjertigheden. Og når verden foragter evangeliet, skal det være din

trøst, at det er Guds gerning, du øver, ikke din egen, og at vor Herre Jesus Kristus har lovet at være med sin menighed alle dage indtil verdens ende, så hans tjenere kan røgte deres kald frimodigt og fuldende løbet med glæde. Lover du mig da for Guds åsyn, at du således trofast og retsindigt efter den nåde, Gud vil give dig, vil varetage den tilsynsgerning, du er valgt og kaldet til?"

Der stilles ikke formelle uddannelseskrav til biskopper, ud over at de skal være teologiske kandidater. Bispeembedet er personligt udøvet, og biskoppen er valgt af præster og menighedsråd i stiftet på baggrund af sine holdninger, personlighed og kvalifikationer i øvrigt. At bispeembedet er personligt udøvet indebærer, at hver enkelt biskop sætter sit personlige præg på tilsynsgerningen og på ledelsen af stiftet. At biskoppen er valgt af et flertal blandt præster og menighedsrådsmedlemmer i stiftet indebærer, at disse har vurderet hans/hendes kvalifikationer, og igennem valget udtrykt deres tillid til den nye biskop. De kompetencer, der kræves af en biskop i folkekirken, samler sig omkring emneområderne teologi, ledelse, forvaltning og kommunikation.

Der synes ikke i den forståelse af bispeembedet, som jeg har redegjort for, at være noget, der taler imod en åremålsansættelse af biskopper, idet bispeembedet er at forstå som et præsteembede med en række særlige regionale opgaver. Der påhviler biskoppen en ganske omfattende arbejdsopgave, og derfor kan jeg tilslutte mig forslaget om at biskopper ansættes på ét længevarende åremål, f.eks. 12 eller 15 år. Jeg kan også tilslutte mig forslaget om, at en biskop efterfølgende kan vælges som biskop i et andet stift samt at der etableres en ordning ifølge hvilken en biskop efter udløbet åremål kan bestride en anden stilling i folkekirken.

Eftersom det folkekirkelige tilsynsembede udøves af biskop og provst i fællesskab, er det i imidlertid uforståeligt at man alene foreslår åremålsansættelse af biskopper. En sådan ordning bør også omfatte provster. I øvrigt er der igennem de senere år blevet overført så mange nye arbejdsopgaver til provsteembedet, ligesom der er sket en ændring i synet på provstens rolle i folkekirken, at der tiltrænges en samlet gennemtænkning af provsteembedets betydning og funktion i folkekirken.

Jeg kan ikke tilslutte mig forslaget om at hæve afgangsalderen for biskopper til 75 år, idet embedet stiller så store krav til biskoppen, at en fastholdelse af den hidtidige afgangsalder på 70 synes mere hensigtsmæssig. Jeg kan heller ikke tilslutte mig forslaget om at hæve afgangsalderen for præster og provster til 75 år. Såfremt aldersgrænsen skal rykkes, bør det ikke være længere end til 72 år.

Med venlig hilsen

Karsten Nissen

Kopi: Øvrige biskopper

Biskoppen over Århus Stift

Dalgas Avenue 46, 8000 Aarhus C, tlf.: 86 14 51 00

e-mail: kmaar@km.dk, www.aarhus.stift.dk

104158/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

(km@km.dk)

Den 14. oktober 2013
Dokument nr.: 102112/13
Sagsbeh.: JMM/adj

Høringssvar – begrænsning af biskoppers embedsperiode

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 fremsendt udkast til lovforslag om begrænsning af fremtidige biskoppers embedsperiode til 10 år.

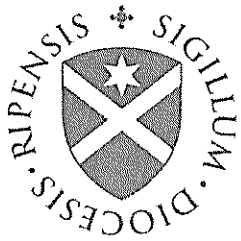
Bispeforeningen og Stiftsrådet i Århus Stift har fremsendt høringssvar, som jeg kan tilslutte mig.

Jeg har ikke yderligere at bemærke til udkastet.

Med venlig hilsen

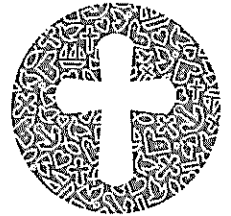
A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kjeld Holm'.

Kjeld Holm

RIBE STIFT
KORSBRØDREGADE 7 – 6760 RIBE
TEL. 75 42 18 00

109215/13

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Sendt som e-mail

Sag.nr.: 13/3852
Løbenr.: 108625/13
Sagsbeh.: EDC

Ribe, den 25-10-2013

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 fremsendt ovenstående ændring af lov i høring.

Jeg har nedenfor anført fire forhold, som jeg finder væsentlige at få afklaret, inden der stilles krav om, at biskopperne skal ansættes i en begrænset årrække.

For det første finder jeg det uhensigtsmæssigt, at det foreslås, at biskopper bliver omfattet af en tidsbegrænset ansættelse, uden at man også overvejer provsters ansættelsesform. En tidsbegrænset ansættelse af biskopper vil betyde, at det er provsterne, der kommer til at sidde på kontinuiteten i stiftet, hvilket vil være med til at flytte magtbalancen mellem biskopper og provster, mellem stift og provstier. Derfor mener jeg, at det er uhensigtsmæssigt at indføre en tidsbegrænset udnævnelse af biskopper, uden at der tilsvarende indføres en tidsbegrænset ansættelse af provster.

For det andet mener jeg, at det vil betyde en væsentlig meromkostning for Folkekirken, som på lang sigt vil betyde, at det enkelte stift skal reducere antallet af præster. Dermed begrænses muligheden for at udvikle det kirkelige liv væsentligt.

For det tredje er det bemærkelsesværdigt, at etableringen af tilbagegangsstillinger stadig er meget løst formuleret og virker uigennemtænkt. Det kan i praksis komme til at betyde, at tidligere biskopper tilbydes stillinger, der ikke afspejler et behov for at få løst en opgave i Folkekirken, men som er så konstruerede, at de reelt intet indhold har. Det vil, sammen med muligheden for, at et menighedsråd afviser at modtage en tidligere biskop, være med til at sætte spørgsmålstegn ved værdigheden af ordningen, ligesom det vil få afsmittende virkning på, hvor attraktivt det vil være, at forsøge at blive valgt til biskop.

Endelig vil må jeg henvise til, at da vi i øjeblikket afventer den endelige rapport om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken i marts 2014, vil det naturligste være, at afvente det endelige denne, før man begynder at kastre enkelte elementer, som f.eks. bispeembedet.

Jeg vil derfor anmode om, at beslutningen vedrørende en tidsbegrænset ansættelse baseres på en nærmere analyse og afvejning af bispeembedets betydning i den folkekirkelige struktur.

Venlig hilsen

Elisabeth Dons Christensen

Biskop

Kopi til: alle biskopper

111924/13

Biskoppen
over
Haderslev
Stift

Ministeriet for Ligestilling og kirke

Den 31-10-2013/ LCK

Sagsnr. 09/26391

Løbenr. 106250/13

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

Jeg har gennemgået ministeriets udkast til lovforslag om tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

Det er min opfattelse, at forslaget om en tidsbegrænset ansættelse af biskopper bygger på en almindelig nutidig ledelsesmæssig antagelse af, at man som administrativ topleder inden for det offentlige i dag ikke har mere at byde ind med efter en 10 årig periode. Efter 10 år er det tid til at komme videre, og der skal en ny leder til at tage over med nye ideer for at bringe institutionen videre i en tid med en hastig samfundsudvikling.

Ministeriets væsentligste argument for at indføre en tidsbegrænset ansættelse er i realiteten, at folketingets ombudsmand og rigsrevisoren er tidsbegrænset ansat, at 3 ud af de 4 sidste biskopper har ansøgt om afsked inden den pligtige afgangsalder, og den antagelse, at det vil medføre mere dynamik i stiftet.

Ministeriet har udarbejdet en beskrivelse af bispeembedet i den Danske folkekirke, jvf. det til lovforslaget vedlagte bilag 2.

Som jeg ser det, forholder forslaget om en tidsbegrænset ansættelse sig imidlertid slet ikke til denne beskrivelse af bispeembedet og opgaverne i dette.

Jeg vil derfor overordnet anmode ministeren om ikke at søge at foretage ændringer i biskoppernes ansættelsesform, før der er fundet en form for folkekirkenes fremtidige styrelse.

Det må være afgørende, at bispeembedet tænkes ind i den samlede styring af folkekirken og at der er en sammenhæng mellem forståelsen af bispeembedet og dets opgaver og ansættelsesformen. Det vil være ulogisk og kalde på mistanke for omgåelse af demokratiet at foretage så historisk voldsom en ændring i folkekirken lige på tærsklen til indførelse af et repræsentativt organ i folkekirken, som ville skulle tages med på råd.

Jeg vil desuden tillade mig at give min egen holdning til spørgsmålet om åremålsansættelse til kende:

Biskoppens embede som et præsteembede med særlige opgaver tilsiger efter min opfattelse ikke en tidsbegrænset ansættelsesform. Tværtimod. I givet fald kunne man tillige hævde, at dette skulle indføres for alle præste- og provstestillinger.

Folkekirken adskiller sig som et trossamfund fra den almindelige offentlige forvaltning. Naturligvis er folkekirken som en del af samfundet underlagt den til enhver tid moderne opfattelse af ledelse, dynamik, omstillingsparathed, innovation osv., men den har også opgaver og ledelsesidealer, der ikke uden videre er sammenfaldende med den herskende opfattelse af ledelse. Bispeembedet er som præste- og tilsynsembede i langt højere grad et personligt embede, hvis meningsfulde udøvelse beror på kontinuitet, fordybelse, tillid, kendskab, opmærksomhed, endda en vis langsomhed.

Folkekirkens tradition og lovgivning danner grundlaget for den teologiske rummelighed og folkelige bredde, der også i dag præger folkekirken. Den fordrer ikke en effektiv topledelse, der sætter sine egne mål, men en nærværende og opmærksomt lyttende pastoral ledelse. En åremålsansættelse for biskopper ville ændre bispeembedet i retning af et politisk embede, der sætter egne mål og leder organisationen efter dem, og derfor med rette må kræves udskiftet med jævne mellemrum. Den tidsbegrænsede ansættelse sætter derimod vilkår, der fremmer dialog, samvirke og langsigtede løsninger, fordi vi ikke uden videre kan slippe af med hinanden.

Det er naturligvis et valg, hvor vidt man ønsker et politisk stærkere bispeembede. Det gør jeg ikke, og derfor mener jeg ikke, at en tidsbegrænset ansættelse af biskopper vil gavne folkekirken.

Konkret må man bemærke, at forslaget om en åremålsansættelse på 10 år på alle måder er uhensigtsmæssig, idet den så kun strækker sig over 2½ menighedsrådsperiode.

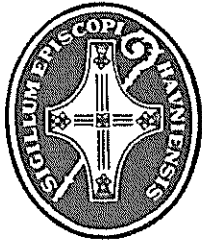
Det må desuden bemærkes, at forholdet mellem biskop og provster forrykkes afgørende i en situation, hvor biskoppen vil skulle sidde i 10 år, men provsterne ubegrænset. Man kan ikke forestille sig andet end at den kontinuitet i forhold til præster og menighedsråd, som alene provsten, men ikke biskoppen, vil komme til at sidde inde med, vil svække biskoppens tilsyn mærkbart, og potentielt føre til en folkekirke med 100 små stifter. Jeg synes ikke, den udvikling er hensigtsmæssig i forhold til fællesskabet, den teologiske sammenhæng, den folkekirkelige udvikling og mobiliteten.

Jeg kan derfor ikke støtte udkastet til forslag om en tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

Med venlig hilsen

Marianne Christiansen

Københavns Stift

105802/13

Diocese of Copenhagen

Nørregade 11 ♦ 1165 København K ♦ kmkbh@km.dk ♦ 33 47 65 00

Den 17. oktober 2013

Løbenr.:93815/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

(sendt pr. e-post)

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Stiftsrådet har på sit møde den 17. september 2013 drøftet det udsendte udkast til lovforslag, og på den baggrund skal Stiftsrådet udtale følgende:

Stiftsrådet finder, at det biskoppelige embede hverken kan eller bør sammenlignes med rigsrevisorembetet eller tilsvarende embeder, således som det er sket i ministeriets høringsbrev. Der er tale om et præsteembede.

Stiftsrådet finder dernæst, at spørgsmålet om åremålsansættelse af biskopper bør henvises til en samlet behandling af ansættelsesforholdene for præster, provster og biskopper i et kommende folkekirkeråd.

Endvidere bemærker stiftsrådet, at man bør være opmærksom på spørgsmålet om aldersdiskriminering sammenholdt med åremålsansættelse.

Endelig finder Stiftsrådet, at udgifterne til retrætestillingerne bør løftes af den samlede folkekirke og ikke det enkelte stift.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen
Formand for Stiftsrådet

111231/13

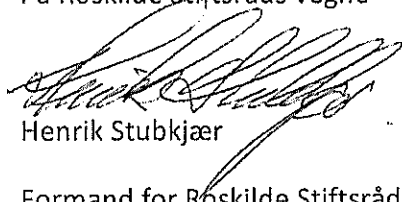
Høringssvar fra Roskilde Stiftsråd vedr. lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper mv.

Det er Stiftsrådets opfattelse, at der ikke er behov for ændringer i ansættelsesformen for biskopper på nuværende tidspunkt, hvor den første periode for stiftsråd lige er afsluttet, og hvor der arbejdes med en eventuel ny styringsstruktur for Folkekirken.

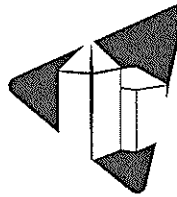
Når arbejdet med en ny styringsstruktur er tilendebragt, kan spørgsmålet om en eventuel åremålsansættelse af biskopper tages op. Roskilde Stiftsråd vil i den forbindelse anbefale en åremålsansættelse på 15 år. De foreslåede 10 år giver ingen mening. Det er for kort og det vil være spild af ressourcer. Men vi mangler en fornyet principiel debat om bispeembedet, inden en beslutning kan tages.

På Roskilde Stiftsråds vegne

Henrik Stubkjær

Formand for Roskilde Stiftsråd.

24/10-13

80533/13

Lolland-Falsters Stift

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Stiftsrådet

Dato 14. august 2013

Dok.nr.: 79809/13

Ref HNN

Høringssvar på udkast til lovforslag om begrænsning af nyudnævnte biskoppers valgperiode, ministeriets dok. nr. 68846/13

Stiftsrådet har behandlet ovennævnte lovudkast i møde den 14. august 2013.

Stiftsrådet kan ikke anbefale en åremålsansættelse af biskopper. Stiftsrådet anerkender ikke, at ansættelse i et embede i en periode på mere end 10 år har sammenhæng med evnen til at kunne honorere tidens krav.

Forslaget modsiger i øvrigt til dels denne argumentation ved at ville tillade, at en biskop kan genopstille i andet stift efter endt åremålsansættelse.

Hvis det fastholdes, at der skal indføres åremålsansættelse af biskopper, anbefaler stiftsrådet, at perioden bliver på 12 år.

Det anbefales endvidere, at biskoppen i perioden fra det 10. til det 11. år, kan indhente en erklæring fra menighedsrådene, om hvorvidt man ønsker ansættelsen forlænget med 4 år, og at dette kan ske, hvis et kvalificeret flertal af menighedsrådene giver udtryk for dette. Åremålsansættelsen gælder herved samlet i 16 år.

Stiftsrådet anerkender fuldt ud, at biskopper skal fratræde ved udgangen af den måned, hvor de fylder 70 år, jf. tjenestemandslovens § 43a.

Stiftsrådet vurderer, at ansættelse af en tidligere biskop som sognepræst bør ske med respekt for menighedsrådenes kaldsret.

Et medlem af stiftsrådet bemærkede, at biskopper, der er fratrådt efter åremålsansættelse, udelukkende skal modtage den løn og den pension, som en ny stilling tilsiger.

Med venlig hilsen

Bent Normann Olsen
Formand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

(sendt pr. e-post)

Vedr. doc.nr. 57195/13 Høring om lovforslag til åremålsansættelse af biskopper

I brev af 26. juni 2013 har ministeriet fremsendt ovennævnte lovforslag.

Sagen har været behandlet på stiftsrådets møder, og stiftsrådet skal bemærke følgende:

I Stiftsrådet på Fyn er der betydeligt flertal for at afvise forslaget om åremålsansættelse af biskopper.

Det er stiftsrådets opfattelse, at en tidsbegrænset ansættelse vil indebære afgørende ændringer af bispeembedet, og dermed skabe usikkerhed i menighedsråd og provstiudvalg i væsentlige dele af biskoppens embedsperiode.

Skulle ministeriet mod stiftsrådets ønske fastholde åremålsansættelsen, skal stiftsrådet anbefale, at åremålsperioden bliver 12- 15 år.

Stiftsrådet ønsker endvidere at gøre opmærksom på, at man finder ministeriets sammenligning mellem bispeembedet og ombudsmands- og rigsrevisorembederne irrelevant. Begge de nævnte embeder er kontrolembeder, mens bispeembedets indhold er af en ganske anden karakter.

Stiftsrådet kan endvidere ikke anerkende ministeriets opfattelse af, at forslaget ikke medfører yderligere udgifter. Forslaget vil alt andet lige medføre forøgede løn- og pensionsomkostninger for de biskopper, som går tilbage i retrætestillinger. Det vil udvide stillingsmassen og indebære en reduktion af midlerne til almindelige præstestillinger.

Det er endvidere stiftsrådets opfattelse, at forslaget vil medføre forøgede udgifter til renovering af bispeboliger, afholdelse af valg og vielser.

Stiftsrådet finder det derudover beklageligt at en gennemførelse af forslaget vil reducere menighedsrådenes kaldsret i forbindelse med besættelse af retrætestillinger

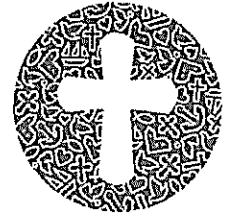
Med venlig hilsen

Ester Larsen
fmd

112324/13

RIBE STIFT
KORSBRODREJG. AVE 7 6700 RIBE
TEL. 75 12 18 00

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Sendt som e-mail: km@km.dk

Sag.nr.: 13/3852
Løbenr.: 102525/13
Sagsbeh.: ELTAG

Ribe, den 22-10-2013

Høringssvar fra Ribe Stiftsråd vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken.

Ribe Stiftsråd vil gerne indledningsvist anerkende, at menighedsrådene er blevet omfattet som officielle høringsparter og at høringsperioden dermed er blevet udvidet.

Overordnet set er Ribe Stiftsråd skeptiske overfor, at biskopper kun kan vælges for en periode på 10 år.

Baggrunden herfor 3 væsentlige forhold:

Biskoppen er øverste gejstlige og administrative myndighed i stiftet. Dette er en position som kræver stor pondus og gennemslagskraft. Hvis ikke denne position skal svækkes, er det vigtigt at en eventuelt begrænset valgperiode af biskopper ses i sammenhæng med ansættelsen af provster således at magtbalancen ikke forskydes.

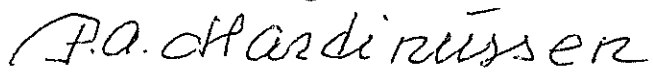
Biskoppen skal have tid til at udvikle og implementere sine visioner. I en tid med stor omskiftelighed og store befolkningsmæssige og geografiske udfordringer er det netop vigtigt af hensyn til både stabilitet og udvikling, at biskoppen i samarbejde med menighedsråd, præster og provster sætter visioner og mål for stiftet. Dette er noget der, særligt i den kirkelige organisation med de mange forskellige organisatoriske niveauer, tager tid. Hvis disse visioner skal efterleves og målene skal nås er det netop vigtigt, at biskoppen ikke er begrænset af et udsyn på 10 år.

Hyppigere valg vil betyde øgede udgifter til både selve valghandlingen og i forhold til ansættelse af biskopper i tilbagegangsstillinger og givetvis også øgede udgifter til lønninger, som er den normale følge af ansættelser på åremål. Endelig er der lagt op til, at en biskop kan stille op som bispekandidat i et andet stift, men ikke genvælges i eget stift. Stiftsrådet er uforstående overfor dette, da der netop er tale om demokratiske valg og at man derfor ikke bør udelukke nogen fra at lade sig opstille som kandidat.

Alle disse forhold bør være på plads inden man eventuelt vedtager at biskopper kun kan vælges for en begrænset periode. I givet fald er det på baggrund af ovenstående indlysende, at det er Ribe

Stiftsråds opfattelse, at en periode på 10 år under alle omstændigheder er for kort. Stiftsrådet vil, såfremt det ender med en tidsbegrænset ansættelse, som minimum pege på 15 år.

På Ribe stiftsråds vegne

A handwritten signature in black ink, reading "P.A. Martinussen". The signature is written in a cursive style with a prominent initial "P.A." and a long, sweeping underline.

Paul Anton Martinussen
formand

Viborg, 15. oktober 2013
Løbenr. 103167/13
BAB/mni

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar Viborg Stiftsråd – Udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v..

Viborg Stiftsråd har på et møde den 9. oktober 2013 drøftet Ministeriets høringsbrev af 26. juni 2013 (dok.nr. 57195/13) vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v..

Stiftsrådets medlemmer vil hver især svare gennem de respektive menighedsråd, de er medlemmer af vedrørende eventuel tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

Viborg Stiftsråd er enige om at henstille, at udformningen af lovforslaget afventer Styringsgruppens betænkning, der afgives i maj 2014.

Med venlig hilsen

Jørgen Tværmose Andersen
Formand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Den 10. oktober 2013
Dokument nr.: 82782/13
Sagsbeh.: JMM

Høringssvar om åremålsansættelser af biskopper

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 fremsendt udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Stiftsrådet for Århus Stift har drøftet det fremsendte forslag og et flertal af stiftsrådets medlemmer er helt grundlæggende modstandere af åremålsansættelse af biskopper og et mindretal er for åremålsansættelse af biskopper.

Medlemmer af stiftsrådet er dog enige om, at det foreliggende udkast til lovforslag til åremålsansættelse af biskopper ikke kan anbefales.

Stiftsrådet har følgende bemærkninger til forslaget:

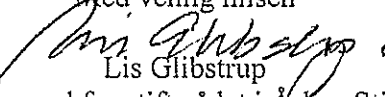
- De gældende regler for valg af biskopper, som blev indført i 1995 er endnu ikke fuldt ud indfaset, da biskop Kjeld Holm ikke er valgt efter de nu gældende regler.
- Biskoppen er demokratisk valgt af stiftets menighedsråd og præster til at stå i spidsen for stiftet og efter stiftsrådets opfattelse vil en tidsbegrænsning af biskoppens funktionsperiode og det forhold, at den pågældende ikke kan genvælges som biskop i "eget" stift, være en begrænsning af menighedsrådenes og præsternes demokratiske valg.
- Der mangler en overordnet drøftelse af brug af åremålsansættelse i folkekirken, idet stiftsrådet ikke finder sammenligningen med udnævnelse af Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisor relevant, da biskopper vælges af stiftets menighedsråd og præster.
- Stiftsrådet vil anbefale, at der laves en generel vurdering af i hvilke stillinger og til hvilke opgavetyper, man med fordel kan anvende åremålsansættelse, ikke kun i stillinger som biskop, men generelt for stillinger indenfor folkekirken.
- Såfremt man – efter en sådan vurdering - når frem til, at biskopper bør ansættes på åremål er det stiftsrådets opfattelse, at et åremål på 10 år er for kort tid til at lære stiftet at kende og iværksætte de ønskede/nødvendige ændringer af stiftet. Efter stiftsrådets opfattelse bør et åremål ikke være under 12 år, og stiftsrådet vil anbefale, at biskoppen har mulighed for genvalg i eget stift, eventuelt kun for en periode på 6 år.

- Ministeriet angiver, at det fremsatte lovforslag er udgiftsneutralt for staten og folkekirken. Stiftsrådet kan forudse, at en åremålsansættelse af biskopper vil medføre øgede udgifter for staten til pension og åremålsstillæg, samtidig med, at det vil medføre øgede udgifter for folkekirken til oprettelse af tilbagegangsstillinger til ikke-pensionsmodne afgangsbiskopper.

Afslutningsvis vil stiftsrådet gerne udtrykke sin bekymring for, at forslaget om åremålsansættelse af biskopper er første skridt i retning af en ansættelse af biskopper fremfor valg af biskopper.

Med venlig hilsen

Lis Glibstrup
Formand for stiftsrådet i Århus Stift

101103/13

Gentofte Provstiudvalg

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Gentofte, den 28. oktober 2013

Lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Vi har læst det fremsendte lovforslag og behandlet det i Gentofte Provstiudvalg.

Vi mener at eventuelle ændringer af biskoppernes ansættelsesforhold tidligst bør ske som led i en samlet afklaring af folkekirkens styringsstruktur.

Vi kan således ikke støtte lovforslaget på nuværende tidspunkt.

Med venlig hilsen

Jens Bache

Peter Birch

Formand

Provst

SVENDBORG PROVSTI

Klosterplads 9 4

5700 SVENDBORG

TLF. 62 22 50 37

E-mail: Svendborg.provsti@km.dk

108500/13

Svendborg oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Svendborg provstis provstiudvalg (SPU) drøftede på sit ordinære møde, onsdag den 16. oktober, udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper (åremålsansættelse – 10 år)

Provstiudvalget kan ikke anbefale dette forslag da det vidner om en total mangel på forståelse af bispeembedets art og funktion i Den Danske Folkekirke.

På Provstiudvalgets vegne

Og med venlig hilsen

Per Aas Christensen

Provst

Vor Frue-Vesterbro
PROVSTI

107851/13
København, den 22. oktober 2013

Hørings svar

på Lovforslag til ændring af Lov om udnævnelse af biskopper m.v., jf. brev fra Ministeriet for Ligestilling og Kirke til alle menighedsråd af 8. juli 2013, dokument.nr. 70134/13

I anledning af den igangværende høringsrunde om ovennævnte lovforslag, der udløber den 31.10.2013, skal Vor Frue-Vesterbro provstiudvalg udtale følgende:

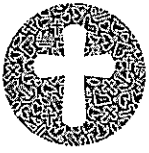
Provstiudvalget **støtter tanken om åremålsansættelse** af biskopper i folkekirken. Men vi ser ingen grund til at forlade de seneste to lovforslags fastsættelse af perioden til **12 år**. Forslaget fastslår, at bispeembedet ikke udfyldes fra politisk hold, men ved valg blandt menighedsrådsmedlemmerne i stiftet. Alligevel sammenligner man med rigsrevisorers og ombudsmandens periode på 10 år. Vi mener, der netop gælder særlige omstændigheder for en valgt person, som skal repræsentere et helt stift og dermed først skal lære det grundigt at kende, før end man kan sætte sine aftryk som biskop. Derfor er 12 år ikke for meget. Mens hensynet til dynamik og det overordentligt krævende arbejdsomfang gør, at tidsbegrænsning trods alt er en god idé.

Vi mener dog, at **forslaget mangler at redegøre for en række forudsætninger**, der skal være opfyldt for, at man kan gennemføre en sådan ændret praksis. Og det handler primært om biskoppernes rettigheder efter ansættelsesforholdet. Her foreslås en retræteordning. Men i forslaget gøres der ikke nærmere rede for biskoppernes rettigheder, kun for mulige løsninger. Der står eksempelvis: "Ministeriet er indstillet på at indgå aftale om retræte". Det er alt for vagt. Ministeriet skal være forpligtiget på at indgå en sådan aftale. Endvidere står der: "Ministeriet har til hensigt at imødekomme rimelige ønsker". Igen alt for vagt. Efterfølgende nævnes nogle mulige ansættelsesformer for de afgangede biskopper. Det er ikke godt nok. Før end der for alvor kan tages stilling til åremålsansættelse for biskopper, må der bringes et forslag til høring, hvori der nøje er redegjort for de afgangede biskoppers rettigheder med henblik på at opnå anden ansættelse. Det nævnes endvidere, at man skal overgå til lavere løn. Hvis det skal kunne accepteres, skal der tilbydes forøget honorering på grund af åremålsansættelse samt bevaring af pensionsniveauet fra bispestillingen. Vi mener med andre ord, at fratrædelsesdelen ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdet til, at et lovforslag kan udarbejdes på dette grundlag.

Således énstemmigt vedtaget på provstiudvalgsmøde den 21. oktober 2013

Vor Frue-Vesterbro Provsti

Anders Gadegaard
Domprovst
Forretningsfører, p.u.v.

Norddjurs Provsti og Provstiudvalg
Nørregade 12, 1.tv, 8500 Grenaa

102602/13
Telefon 86 33 13 16
Mail: norddjurs.provsti@km.dk
www.norddjursprovsti.dk

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. forslaget om åremålsansættelse af biskopper.

Ministeriet anfører som begrundelser i forbindelse med forslaget om åremålsansættelse af biskopper:

"Bispeembedet er de senere år blevet genstand for øget eksponering i forhold til presse og offentlighed. Desuden er forventningerne fra de folkekirkelige embeder og myndigheder til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab blevet stadig større. Det er vigtigt, at biskopper også fremover kan honorere tidens krav om dynamik.

Og endvidere:

"Især igennem de senere år er biskoppen i stigende grad også blevet deltager i den offentlige debat, idet såvel de trykte som de elektroniske medier ofte ønsker biskoppernes stillingtagen til en lang række spørgsmål. Biskoppen bør være en levende og aktiv del af sin tid, og bør være velorienteret om især de etiske og religiøse spørgsmål, som optager mennesker."

Norddjurs Provstiudvalg finder ikke begrundelserne for en åremålsansættelse overbevisende, idet intet af det anførte på nogen måde kan forventes at forringes af en lang erfaring i embedet.
Norddjurs Provstiudvalg går derfor **ikke** ind for at indføre åremålsansættelse af biskopper.

Grenaa den 9. oktober 2013

Med venlig hilsen

Anders Holt

100565/13

Maribo, den 29. oktober 2013

Maribo domprovsti

Domprovsten
Domprovstegården
Klostergade 35
4930 Maribo

Til
Ministeriet for Ligestilling og Kirkenettet

Høringssvar fra provstiudvalget for Maribo Domprovsti
vedr. Udkast til forslag til Lov om udnævnelse af biskopper mm.

Provstiudvalget for Maribo Domprovsti kan ikke støtte gennemførelsen
af det foreliggende forslag til lov om udnævnelse af biskopper mm.,

idet udvalget finder,

at en 10-årig periode er for kort. Den bør være mindst 12 år, hvis åremålsansættelse gennemføres.

at forslagets forestillinger om retræteordning er uklare. Forestillinger bør ikke indgå i et sådant forslag, men må konkretiseres, så det er klart, hvad der skal ske og tages stilling til.

at en retræteordning på de forestillede vilkår vil blive en økonomisk tung ordning, som udvalget finder urimelig.

at det er forkert, at en biskop ikke kan søge genopstilling i sit stift.

Maribo Domprovsti, den 4. oktober 2013
Provstiudvalget
P. p. v.

Ole Opstrup

Fra: Holstebro Provsti
Sendt: 16. september 2013 12:00
Til: Kirkeministeriet
Emne: (DO)sv: Høringssvar vedr. lovforslag om biskoppers embedsperiode på 10 år
Vedhæftede filer: PU møde (09-09-2013).pdf; Høringssvar biskop (3).docx; 70134-13 v1 Høring af menighedsråd.pdf; Bilag 1313049 v1 Lovforslag - 2013.pdf

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke,

Holstebro Provstiudvalg har på sit møde d. 09-09-2013 behandlet udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskoppen og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Provstiudvalget kan ikke gå ind for lovforslaget, hvilket begrundes i vedlagte høringssvar.

Med venlig hilsen
Holstebro Provsti

Niels Arne Christensen
provst

**Referat for: Holstebro Provstiudvalg
PU møde 9. september 2013. Kl. 14.00
Mødested: Holstebro Sognehus**

Mødepunkt

Beslutning

- 8** 953 / Høring - lovforslag om biskoppers embedsperiode på 10 år
Sag: Høring - Lovforslag - biskoppers embedsperiode på 10 år (953)

Lovforslag - biskoppers embedsperiode på 10 år
Udkast til høringssvar. Høringsfristen er d. 31-10-2013.

Provstiudvalget kan ikke gå ind for lovforslaget. Provsten har udarbejdet udkast til høringssvar, som indsendes til Kirkeministeriet.

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Holstebro Provstiudvalg har på møde 09.09.2013 drøftet ovennævnte udkast. I høringsforslagets "Indledning og baggrund" begrundes forslaget om åremålsansættelse bl.a. med at biskopper er:

- *"blevet genstand for øget eksponering i forhold til presse og offentlighed"*
- *"fungere som inspiratorer for præsterne"*
- *"fornyere af folkekirken budskab"*
- at de skal *"honorere tidens krav om dynamik"*

Senere nævnes det at *"Blandt biskoppens væsentligste opgaver er bl.a. varetagelsen af det gejstlige tilsyn med stiftets præster"*

Tilsynet er altså det væsentlige i biskoppens embede og ikke publicity, selv om biskoppen naturligvis varetager et offentligt hverv.

Den danske Folkekirke har en lang tradition for at bygge på faste embeder. Hvis lovforslaget vedtages, får embederne i Folkekirken en anden betydning og balancen mellem Ministeriet for Ligestilling og Kirke og biskopperne ændres, således at bispeembedet i virkeligheden svækkes. Ønsket om ændringen kommer desuden ikke fra Folkekirken medlemmer via Landsforeningen af menighedsråd eller lignende, men er en af ministeriet foreslået ændring, som tidligere er fremsendt til høring i 2012, blot med nye ændringer i nærværende udgave. Desuden har folkekirken en igangværende proces vedrørende en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken, som bør afsluttes inden bispeembedet indhold evt. forandres.

Dertil kommer, at lovforslaget ingen garanti er for at bispeembede tilføres dynamik. Tvært imod kan man have en formodning om, at de sidste 2 år af åremålsansættelsen vil dynamikken være aftagende, fordi man afventer nyt bispevalg. Desuden vil der i starten være en oplæringsperiode som ny biskop.

Provstiudvalget kan ikke gå ind for den foreslåede ændring af ovennævnte grunde.

Med venlig hilsen

Holstebro Provstiudvalg

*Niels Arne Christensen
Provst*

91185/13

Provst
Poul Bo B. Sørensen
Præstefælledvej 107
2770 Kastrup

Tlf. 2912 3515
E-mail: pbbs@km.dk

12. september 2013

Lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning

Hørings svar Amagerland Provstiudvalg

Amagerland Provstiudvalg har behandlet udkastet til forslag til lov om ændring af udnævnelse af biskopper etc. (dok. Nr.: 37384/13) på sit møde d. 12. september 2013.

Provstiudvalget kan ikke bifalde, at der indføres åremålsansættelse af biskopper.

Høringsbrevets argumenter er alle argumenter, der hører hjemme i en managementtænkning, hvis forudsætninger vi ikke deler. Det tegner billedet af en frontfigur for kirken, som forud for valget har et fornyelsesprogram for folkekirken ('fornyere af folkekirkens budskab'), som biskoppen får givet et åremål til at gennemføre i så højt et tempo, at gassen enten er gået af koncernlederen eller også at 'tidens krav' til folkekirken forandres så hurtigt, at ét menneske ikke evner at følge tidens krav i mere end 10 år.

Det er yderst kritisabelt, at høringsbrevet, som er et sammendrag af begrundelserne for den foreslåede lovændring ikke inddrager bispeembedet, som et åndeligt embede i sin argumentation. Alene af den grund bør lovforslaget trækkes tilbage!

Biskoppens vigtigste opgave er det åndelige embede, som formuleres i bispevielsen. Biskoppen skal være en støtte for præster, opsøge de vildfarne, være barmhjertig uden at tåle det onde, irttesætte uden at glemme barmhjertigheden. Derud skal biskoppen dels over for præster og dels over for menighedsråd inspirere, opmuntre og vejlede med indsigt og i god forståelse med præster og menighedsråd.

Denne vigtige opgave har aldrig i vores tradition været tidsbegrænset, fordi opgavens varetægelse ikke har med hverken tiden eller tidens krav at gøre. Snarere er det således, at en biskop med sin øgede indsigt, netværksdannelse i ind- og udland har mulighed for at udøve sit væsentligste bidrag efter det 10. år.

At sætte åremål på bispeembedet er i strid med dets karakter af at være et åndeligt embede.

Bemærkning. Bemærkninger til lovforslaget punkt 3. Det er rigtigt, at forslaget ikke har væsentlige økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner, men forslaget har økonomiske konsekvenser for folkekirkens økonomi. Aflønning af retrætestilling finansieres af folkekirkelige midler, som udgangspunkt

inden for de gældende bevillinger til præsteløn. Vi spørger, hvorfor folkekirkens økonomi ikke er berørt. Hvorfor er der ikke lavet beregninger over, hvad det årligt vil koste for hver biskop i retrætestilling?

På vegne af
Amagerland Provstiudvalg

Med venlig hilsen

Poul Bo B. Sørensen
Provst, Amagerland provsti

85700/13

BALLERUP - FURESØ PROVSTI
Præstevænget 2A
2750 Ballerup
44 97 14 44
kke@km.dk

Provst Merete Hansen
Skandrups Alle 36
3500 Værløse
44 98 64 44
hma@km.dk

29. oktober 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Hørings svar vedr. udkast til lovforslag, som vil indføre en valgperiode på 10 år for nyudnævnte biskopper i folkekirken.

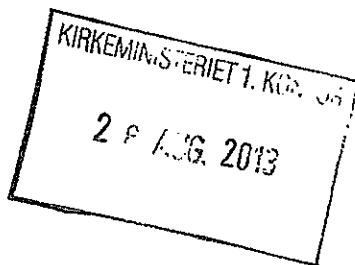
Ballerup-Furesø støtter en begrænsning af biskoppers embedsperiode, men anbefaler dog at perioden bliver 12 år, og ikke som foreslået 10 år.

Med venlig hilsen
p.u.v.

Merete Hansen
Ballerup-Furesø provstiudvalg

✚ Sydthy Provsti

84213/13

Hurup 26. august 2013

Ministeriet for Ligestilling og kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar vedrørende udkast til ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Provstiudvalget for Sydthy Provsti finder biskoppens embede uforeneligt med åremålsansættelse.

1. Biskoppens alder er kendt af de menighedsrådsmedlemmer, der vælger ham / hende.
2. Biskoppen er valgt fuldt demokratisk gennem den nuværende valgform.
3. Bispeembedet adskiller sig fra andre lovregulerede områder derved, at han / hun ud over at være chef for stiftsadministrationen tillige er kirkeleder.
4. Folkekirkekirken er ikke et statsligt forvaltningsområde, men først og fremmest kirke.
5. Biskoppen er ikke kun chef i en forvaltning, biskoppen er kirkeleder og har derfor brug for lang tids indsigt. Biskoppen har brug for pondus, når der skal træffes vanskelige afgørelser i sager, der vedrører de indre kirkelige anliggender,
6. Det kræver tid og menneskelig indsigt at opbygge et godt tillidsforhold til præster og menighedsråd i et stift.
7. Ønsket om åremålsansættelse synes inspireret af en tankegang om, at biskoppens vigtigste arbejde hører til kirkens ydre anliggender. Men biskoppen skal netop være garanten for, at der er klogskab og visdom på de indre anliggender.

På denne baggrund er vort svar på høringen vedr. lovforslaget: Ingen åremålsansættelse – eller i hvert fald ikke under 15 år.

På provstiudvalgets vegne

Jens F. Munksgaard

Fra: Skads Provsti
Sendt: 20. august 2013 09:56
Til: Kirkeministeriet
Cc: Preben Kræn Christensen
Emne: (DO)Høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper mv.
Vedhæftede filer: Provstiudvalgsmøde(19-08-2013).pdf

Til Kirkeministeriet

Provstiudvalget i Skads Provsti/Ribe Stift finder det unødvendigt og uhensigtsmæssigt at reducere biskoppers maksimale embedsperiode fra 12 til 10 år. Det er udvalgets vurdering, at fremtidige ansøgere vil inddrage embedsperiodens længde i sine jobovervejelser og det må antages, at ansøgerfeltet vil blive reduceret i både antal og kvalitet til skade for folkekirken.

Der henvises i øvrigt til vedlagte protokoludskrift fra PU-mødet den 19. august 2013

Med venlig hilsen

Kurt Knippel

Skads Provsti
Skovvej 2
6700 Esbjerg
Tlf. 76 12 12 92

Referat for: Skads Provstiudvalg
PU møde 19. august 2013. Kl. 8.10
Mødested: Skovvej 2

Afbud fra Ruth Fogh

Hans Jeppe Andersen forlod mødet kl. 9.45 og deltog ikke i behandlingen af punterne 2-11

Mødepunkt	Beslutning
<p>4 Høring til lovforslag - om udnævnelse af biskopper mv. <i>Sag: Høring vedr. lovforslag om begrænsning af biskoppers valgperiode (410) - Kirkeministeriet</i> I forbindelse med arbejdet i "Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken" er der tilvejebragt en afklaring af bispeembedets nuværende gejstlige og forvaltningsmæssige indhold i folkekirken. I den sammenhæng er der også set på nyudnævnte biskoppers ansættelsesforhold. I vedlagte lovforslag foreslås biskoppers valgperiode ændret fra 12 år til 10 år.</p> <p><u>Høring vedr. lovforslag om ændring af udnævnelse af biskopper mv.</u></p> <p><u>Høring vedr. ændring af lov om biskoppers ansættelse mv.</u></p>	<p>Drøftes</p> <p>INDSTILLING PU tager som udgangspunkt forslaget til efterretning idet der dog i høringssvaret til Kirkeministeriet vil blive argumenteret for som et minimum at fastholde den nuværende 12 års periode.</p>

Næste møde i Provstiudvalget er mandag den 9. september 2013.

92179/13

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

16. september 2013

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Landsforeningen af Menighedsråd tilsluttede sig i høringssvar i 2009 ønsket om, at biskopper ansættes på åremål. Foreningen er fortsat af den opfattelse, at en sådan ordning vil være til gavn for folkekirken, da det giver mulighed for at vælge den bedst kvalificerede kandidat uden at tage den pågældendes alder i betragtning. I forlængelse heraf finder Landsforeningen det ikke nødvendigt at have en pligtig afgangsalder for biskopper.

Da det tager nogen tid for en ny biskop at lære sit stift at kende, ser Landsforeningen ingen væsentlige argumenter for at reducere åremålet til 10 år fra de 12 år, der blev foreslået i "Rapport fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper m.v." fra 2008.

Da retrætestillingerne iflg. lovforslaget "... ikke medfører ændringer i det samlede antal årsværk for biskopper, præster eller provster" (bemærkningernes pkt. 3), forudsætter Landsforeningen, at finansieringen af retrætestillinger ikke påhviler det enkelte stift, men den samlede folkekirke.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen
formand

Ole Wind
sekretariatschef

Landsforeningen af Menighedsråd
Damvej 17-19
8471 Sabro

Tlf.: 8732 2133
Fax: 8619 8040
www.menighedsraad.dk
kontor@menighedsraad.dk

111721/13

PRÆSTEFORENINGEN

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2192
1015 København K.

DERES REF.:

VOR REF.:

DATO:

29. oktober 2013

Høringssvar ved udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Præsteforeningens hovedbestyrelse har drøftet og behandlet ovennævnte udkast til lovforslag. Udkastet bygger på rapporten fra arbejdsgruppen vedrørende åremålsansættelse af biskopper, udkast til lovforslag fremsat i januar 2010 af den daværende kirkeminister og udkast til lovforslag udsendt i høring af ministeren for Ligestilling og Kirke i december 2011.

Præsteforeningen har i tidligere høringssvar af henholdsvis 16. januar 2009, 18. december 2009 og 26. januar 2012 forholdt sig til ansættelse på åremål.

Præsteforeningen kan ikke på det foreliggende grundlag tilslutte sig lovforslaget af følgende grunde:

- Manglende udredning af biskoppernes rolle og funktion, herunder bispemødernes status
- Manglende koordinering med udvalgsarbejdet vedrørende folkekirken fremtidige styringsform
- De løn- og ansættelsesmæssige vilkår er ikke tilfredsstillende

Manglende udredning af biskoppernes rolle og funktion, herunder bispemødernes status

I ministeriets høringsskrivelse af 26. juni 2013 vedrørende nærværende lovforslag, fremgår det, at biskopperne, da det tidligere fremsatte lovforslag blev sendt i høring, anmodede om, at det daværende lovgivningsarbejde vedrørende fremtidig ansættelse af biskopperne blev sat i bero, og at der blev tilvejebragt en nærmere redegørelse om bispeembedets gejstlige og forvaltningsmæssige indhold.

I skrivelse af 27. april 2012 nedsatte ministeren med henvisning til biskoppernes ovennævnte anmodning et udvalg bestående af repræsentanter fra ministeriet, biskopperne, Landsforeningen, Præsteforeningen, Provsteforeningen og stiftskontorcheferne til at gennemgå bispeembedet som provsteembedet blev det i Betænkning 1527. Udvalgsarbejdet er imidlertid ikke sat i gang.

Det fremgår af ministeriets høringsskrivelse, at der er tilvejebragt en afklaring af bispeembedets nuværende gejstlige og forvaltningsmæssige indhold i folkekirken i forbindelse med arbejdet i udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur. Dette notat er vedlagt lovforslaget som bilag 2. Præsteforeningen finder ikke, at dette notat i tilstrækkelig grad forholder sig til den udredning, der blev bedt om i ministerens skrivelse af 27. april 2012.

Notatet forholder sig heller ikke til bispemødets udvikling fra en uformel sammenkomst til et mere formelt møde med dagsorden og referat. Der er derfor brug for en afklaring af biskoppernes kompetence, status og funktion, når de optræder som kollegium.

Præsteforeningen anbefaler på den baggrund, at bispeembedet og dets funktion udredes i det udvalg, ministeren nedsatte den 27. april 2012, og at biskoppernes rolle og kompetence som kollegium indgår i udredningen.

Præsteforeningen anbefaler desuden, at eventuelle udmøntninger af arbejdet med den folkekirkelige styringsstruktur ligeledes indgår i udredningen. Det er Præsteforeningens vurdering, at det er afgørende, at en sådan udredning foreligger, før der kan tages stilling til, under hvilke former biskopperne fremover skal ansættes.

Manglende koordinering med udvalgsarbejdet vedrørende folkekirkens fremtidige styringsform

Præsteforeningen finder, at tidspunktet for fremsættelsen af lovforslaget om biskoppernes fremtidige ansættelse er uhensigtsmæssig. Ministeren har taget initiativ til, at et udvalg med repræsentanter fra ministeriet, Landsforeningen, biskopperne, Provsteforeningen, Præsteforeningen, de kirkelige organisationer, fhv. folketingspolitikere samt specialister skal "komme med forslag til en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken med en klar ansvarsfordeling for økonomiske og indholdsmæssige forhold, herunder indre anliggende". Dette arbejde er i overensstemmelse med kommissoriet udmøntet i forskellige forslag til modeller, som har været debatteret på møder i hele landet. Udvalgets forslag til modeller er samtidig sendt i høring. Præsteforeningen finder på den baggrund, at et eventuelt lovforslag om biskoppernes ansættelsesform må afvente konklusionerne på udvalgsarbejdet og høringsprocessen om folkekirkens fremtidige styringsform.

Præsteforeningen må derfor opfordre til, at et lovforslag om biskoppernes fremtidige ansættelsesform afventer en eventuel udmøntning af folkekirkens styringsform. Præsteforeningen henviser i øvrigt til foreningens høringssvar vedrørende folkekirkens fremtidige styringsform.

Løn- og ansættelsesvilkår er ikke tilfredsstillende

Præsteforeningen finder, at lovforslaget indebærer en markant forringelse af biskoppernes løn- og ansættelsesvilkår. Præsteforeningen hæfter sig i den forbindelse særligt ved, at nærværende lovforslag ikke henviser til åremålsansættelse, som de tidligere lovforslag, men alene til en tidsbegrænset ansættelse på maksimalt 10 år.

Det er fortsat Præsteforeningens holdning, at udgangspunktet for en eventuel tidsbegrænset ansættelse af biskopperne, er ansættelse på åremål. Præsteforeningen finder det derfor afgørende, at løn- og ansættelsesvilkår tager udgangspunkt i de regler og aftaler, der gælder for åremål.

Præsteforeningen lægger desuden fortsat vægt på, at finansieringen af tilbagegangsstilling og aftaler vedrørende biskopper, som fratræder embedet efter en åremålsansættelse ikke belaster præstebevillingen, men at Staten forpligtes på også at finansiere tilbagegangstillinger og pensionsbidrag.

Præsteforeningen finder, at det grundlæggende skal overvejes, om vilkårene i lovforslaget forringer bispeembedet i en sådan grad, at det bliver vanskeligt at rekruttere kvalificerede kandidater til embedet.

Det skal afsluttende bemærkes, at Præsteforeningen har drøftet lovforslaget med repræsentanter for biskopperne og blev samtidig hermed orienteret om bispeforeningens høringssvar. Præsteforeningen

skal i den forbindelse bemærke, at foreningen tilslutter sig bispeforeningens synspunkt om, at lovforslaget skal afvente de konkrete resultater og eventuelle udmøntninger af en fremtidig styringsform, ligesom foreningen deler bekymringen for de ansættelsesmæssige forringelser lovforslaget lægger op til.

Med venlig hilsen

Per Bucholdt Andreasen
Formand for Præsteforeningen

Fra: Paw Kingo Andersen
Sendt: 25. september 2013 13:54
Til: Kirkeministeriet
Emne: (DO)SV: Udkast til lovforslag sendes i høring

Danmarks Provsteforening har følgende bemærkninger til det fremsendte forslag til **Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.**

1. Provsteforeningen kan tilslutte sig, at nyudnævnte biskopper vælges for et afgrænset åremål og således at den nuværende pligtige afgangsalder på 70 år opretholdes.
2. Provsteforeningen er af den opfattelse, at nyudnævnte biskopper bør vælges for en periode på 12 år. Vi er således ikke enige i, at en valgperiode på 10 år er passende. Vi mener, at biskoppens forpligtelse til at føre gejstligt tilsyn med et stort antal præster samt biskoppens forpligtelser over for et meget stort antal menighedsrådsmedlemmer ikke indlysende kan sammenlignes med de tjenstlige opgaver, der er forbundet med at være rigsrevisor eller Folketingets ombudsmand.
3. Provsteforeningen er af den opfattelse, at en biskop efter udløbet af valgperioden, bør kunne genopstille til bispevalg i det samme stift. Man kan måske med fordel overveje at indføre den regel, at genvalget af en biskop er for et yderligere afgrænset åremål (f.eks. halvdelen af det åremål, som biskoppen vælges til første gang). Vi mener således, at det bør overvejes grundigt, om det ud fra et demokratisk hensyn er fornuftigt, når det foreslås, at en biskop ikke kan opstille til bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop. Netop det forhold, at en biskop – i modsætning til f.eks. rigsrevisor eller Folketingets ombudsmand – vælges ved et demokratisk valg i det pågældende stift mener vi bør medføre, at den demokratisk valgte biskop kan søge genvalg. Det forekommer os at være uden præcedens i samfundet i øvrigt, at en demokratisk valgt person ikke kan genvælges eller søge genvalg.
4. Danmarks Provsteforening tilslutter sig de foreslåede muligheder for retræte for afgåede biskopper.

Med venlig hilsen

Paw Kingo Andersen
Formand for Danmarks Provsteforening

*Folkekirkens hus
Frue Kirkestræde 14
5000 Odense C.
65 48 70 00*

Fra: Kirkeministeriet
Sendt: 26. juni 2013 12:33
Til: Alle biskopper; Alle Stifter; Landsforeningen af Menighedsråd; Den Danske Præsteforening; Paw Kingo Andersen; fm@fm.dk; 'modst@modst.dk'
Emne: Udkast til lovforslag sendes i høring

<<Fil: 57195-13_v1_Høringsbrev(4).DOCX >> <<Fil: Bilag_1299605_v1_Lovforslag - 2013(1).DOC >>

Hermed fremsendes dokument nr. 57195/13 af dags dato.
Stiftsadministrationerne bedes videresende til stiftsrådene.

Vartov 5. sept. 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høring vedr. udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har 26. juni til høring udsendt et udkast til forslag til ændring om lov om udnævnelse af biskopper m.m. og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken. Udkastet foreslår åremålsansættelse for nye biskopper med et åremål på ti år. Endvidere foreslås det, at en biskop ikke kan genvælges til bispeembedet i det stift, hvor hun/han har været ansat, men derimod godt vælges til biskop i et andet stift.

Grundtvigsk Forum ønsker at afgive følgende høringssvar til udkastet:

Grundtvigsk Forum kan gå ind for en åremålsansættelse af biskopper. Det frem føres ofte (og med rette) at biskopper udøver deres tjeneste på et betydeligt mandat i og med, at de er direkte valgte af menighedsrådsmedlemmer og præster i deres stift. Men denne demokratiske legitimitet gør det rimeligt, at der ikke bliver for lang tidsmæssig afstand imellem bispevalget i det enkelte stift. Med hensyn til antallet af år må det bero på et skøn, hvad der kan anses for et rimeligt åremål. For en periode på 12 år kunne dog tale, at det vil svare til 3 menighedsråds-valgperioder. Når ministeriet i forlængelse af argumentationen for en ti års-periode anfører, at man har trukket på erfaringerne fra de seneste bispe-afgange, er det ikke indlysende, at der derudfra kan udledes noget om det hensigtsmæssige åremål.

Det er Grundtvigsk Forums opfattelse, at en biskop bør kunne genvælges til biskop i det stift, hvor hun/han har gjort tjeneste. Det må både af demokratiske og teologiske grunde fastholdes, at det alene bør være stiftets menighedsrådsmedlemmer og præster, der frit vælger deres tilsynsmand/kvinde. Denne frihed bør også omfatte muligheden for genvalg.

Grundtvigsk Forum ønsker i øvrigt at anføre, at man ikke deler ministeriets opfattelse af, at der i forbindelse med arbejdet i Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken er tilvejebragt en afklaring af bispeembedets nuværende gejstlige og forvaltningsmæssige indhold i folkekirken. Arbejdsudvalgets debatoplæg rummer ikke en tilstrækkelig afklaring af biskoppernes funktion i en kommende struktur, og det som bilag udarbejdede notat er klart utilstrækkeligt og med en ubalance i vægningen af den juridiske og den teologiske side af biskoppens tjeneste.

Vartov, den 30 august 2013

Torsten Johannesen

Henrik Wigh-Poulsen

v/Hans Grishauge
sekretariatsleder

110452/13

Karlebo Sogn
Karlebo Menighedsråd
Kirkekontoret
Rantzausvej 2
2990 Nivå

23.10.2013

Til
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

km@km.dk

Karlebo Sogns hørings svar vedr. "Udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelser i stillinger i folkekirken m.v."

Ad Lovforslagets § 1, stk. 2:

Menighedsrådet kan **ikke** støtte en ansættelsesperiode på 10 år ved udnævnelse af nye biskopper.

Ad Lovforslagets § 1, stk. 3:

Menighedsrådet kan **ikke** støtte lovforslaget, fordi det vil medføre, at en person ikke kan søge opstilling som kandidat til et bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har

været udnævnt som biskop. Rådet kan dog støtte, at biskopper forsat ansættes som tjenestemænd.

Begrundelse:

Biskopper vælges af stiftets menighedsråd og præster ved en demokratisk stemmeafgivning. Lovforslaget § 1, stk. 3 betyder, at menighedsrådenes ret til frit at vælge den biskop, de ønsker, begrænses væsentligt. Resultatet er en klar svækkelse af menighedsrådenes demokratiske rettigheder og en yderligere centralisering af magten til ministeren.

I "Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser", side 8, afsnit 1-3, anføres ministeriets begrundelser for at afskære personer fra på ny at søge opstilling som kandidat til et bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop. De anførte begrundelser så som

- "at man vil undgå en politisering af det gejstlige tilsyn," og
- "at man vil undgå, at en biskop kan blive beskyldt for at agere ud fra egennyttige interesser i forbindelse med sine afgørelser, særlig når man nærmer sig valgperiodens afslutning"

finder menighedsrådet nærmest uforskammede og arrogante, og at det er udtryk for en mistillid og undervurdering af såvel biskoppernes som de stemmeberettigedes kompetence og integritet.

Angående fastsættelse af ansættelsesperiodens længde til 10 år anføres følgende begrundelser:

- De indvundne erfaringer med, at 3 af de seneste 4 biskopper efter ansøgning er fratrådt inden den pligtige afgangsalder. Denne begrundelse finder menighedsrådet tynd. Det at en biskop ønsker at fratræde i utide, beror vel på noget individuelt for den pågældende.
- Det anføres, at "forventningerne fra de folkekirkelige embeder og myndigheder til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab er blevet stadig større". En sådan påstand bør dokumenteres af det tilsendte materiale, hvilket det ikke gør. Efter menighedsrådets opfattelse er en sådan påstand "erfaringsdiskriminering", idet den antyder, at hvis en person sidder i et embede i mere end 10 år, vil den pågældende ikke være i stand til leve op til de forventninger embedet kræver.

På side 5 og 6 i "Lovforslagets udformning" beskrives en række muligheder for ansættelse af biskopperne efter valgperiodens udløb. Teksten viser tydeligt, at dette område trænger til en betydelig opstramning og præcisering, og at der udestår en række forhandlinger. Men menighedsrådet sidder tilbage med en lidt utryk fornemmelse af, at en menighed kan blive mere eller mindre presset/tvunget til at ansætte en afgået biskop, fordi det ikke er lykkedes ministeriet at finde en passende stilling til den pågældende. En sådan mulighed antydes på side 6 i første og andet hele afsnit. Det er muligt, at der indledningsvis kan findes passende stillinger til afgåede biskopper, men på længere sigt vurderer menighedsrådet, at det kan blive et problem. Herved kan sognenes kaldelsesret blive sat under pres, hvilket menighedsrådet finder helt uacceptabelt. Sognenes kaldelsesret må ikke blive anfægtet.

Endelig anføres i pkt. 3 side 6 : "Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige", at lovforslaget ikke vil medføre væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner eller kommuner. Begrebet "væsentlige" kan vurderes meget forskelligt afhængig af de øjne, som ser på det. Men alene det større antal bispevalg, ofte efter flere runder, som en 10 årig ansættelsesperiode medfører, vil øge belastningen yderligere på folkekirkens i forvejen pressede økonomi.

Med venlig hilsen

p.v.a.

Karlebo Menighedsråd

Ellen Rosenstand Ladhøj

formand

Fra: nakkebjerg@os.dk
Sendt: 1. november 2013 19:40
Til: Kirkeministeriet
Emne: (PTP) domument: 70134/13

Høringssvar

vedrørende nye biskoppers åremålsmålsansættelse.

Vi har drøftet emnet og er nået frem til, at vi er imod forslaget.

Vi mener biskopper skal ansættes, som de er nu, fordi: en biskop er jo ikke kun en administrator, men også vejleder for præster, provster og menigheder.

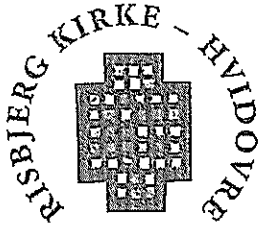
Stifterne er store, det tager lang tid at komme til at kende forholdene i menighederne, præster, provster og ansatte.

Det er ikke et arbejde, der på nogen måde kan sammenlignes med rigsrevisorer og ombudsmand. Desuden er biskopper er jo valgt af præster, menighedsråd og provster.

svar fra 8416

Jerslev-Hellum-Mylund Menighedsråd

113471/13

Hvidovre, den 28. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og kirke

Høringsvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Risbjerg sogns Menighedsråd er meget forundret over baggrunden for lovforslaget om åremålsansættelse af biskopper til 10 år. Den omstændighed, at enkelte biskopper af forskellige grunde har ønsket at gå pension tidligere end den seneste frist, kan ikke bruges som begrundelse for, at alle andre skal begrænses i forhold til de almindelige regler.

Ligeså er sammenligningen med Folketingets ombudsmand og rigsrevisor, der har fået begrænset deres ansættelsesperiode til 10 år, også ganske irrelevant. Disse embeder er jo rent administrative stillinger, medens bispestillingen indeholder mere end det.

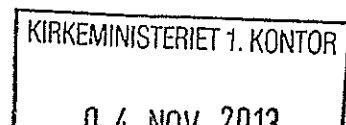
Og såfremt biskopper åremålsansættes må man formode, at også provster og præster ligestilles og åremålsansættes, hvilket Risbjerg sogns menighedsråd ikke har noget ønske om.

Biskoppens embede indeholder naturligvis også administrative opgaver, men embedet indeholder også opgaver af læremæssige art og i særdeleshed som tilsynsmyndighed over for præster og sogne i stiftet. Dette fremgår af bispeløftet, hvor det blandt andet hedder: "at han lover at varetage den tilsynsopgave, som han er valgt og kaldet til". Biskoppen har den åndelige ledelse af sit stift, og den rolle kan man vanskeligt begrænse til et bestemt åremål. Det svarer til at ville tidsbegrænse åndelige ledere som Desmon Tutu eller paven.

Risbjerg sogns Menighedsråd mener derfor, at det pågældende lovforslag er en forfejlet og indskrænkende administratorgørelse af bispeembeder, og lovforslaget bør tages af bordet.

På vegne af Risbjerg sogn

Børge Grøn-Iversen
Formand for menighedsrådet

112847/13

Valby, 29. oktober 2013

TIL KIRKEMINISTERIET

Høringssvar vedrørende udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Vigerslev Kirkes menighedsråd har følgende kommentarer vedrørende det aktuelle debatoplæg fra udvalget om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. :

Det burde være muligt at søge opstilling på ny efter en karansperiode i et stift, da man ikke har mulighed for at påvirke tingene i biskoppens område; når man ikke er valgt i den pågældende periode!¹

Forslag til ny formulering:

Stk. 3. Biskopper ansættes som tjenestemænd. En person kan ikke på ny søge opstilling som kandidat til bispevalg i et stift, hvori vedkommende i den nuværende periode har været udnævnt som biskop.

Venlig hilsen menighedsrådet ved Vigerslev Kirke, Valby-Vanløse
Provsti, Københavns Stift:

- *Henrik Arendt Laursen, sognepræst*
- *Irene Rønn Lind*
- *Irene Birckbak*
- *Børge J.H. Christiansen*
- *Nicolai Woller Jensen*
- *Nils Aspelin*
- *Lisbeth Jensen*

---

¹ Nuværende formulering: Stk. 3. Biskopper ansættes som tjenestemænd. En person kan ikke på ny søge opstilling som kandidat til bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop."

112726/13

Frederiksberg den 30. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21,
Postboks 2123,
1015 København K.

Vedr. Høring af lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Ved brev af 8. juli 2013 har ministeriet anmodet om eventuel udtalelse om et lovforslag hvorefter fremtidige biskopper maksimalt kunne sidde i embedet i ti år.

Menighedsrådet ved Mariendal sogn skal i den anledning udtale, at vi ikke går ind for forslaget.

En tidsbegrænset ansættelse vil ikke give biskoppen reel mulighed for at arbejde langsigtet; der skal tid til at sætte sig ind i stiftets særkende og de forskellige arbejdsområder – nye ideer kan nå at blive sat i gang men der bliver ikke tid til at se dem gennemført.

Med venlig hilsen

Mette Høeberg
Formand
Mariendal sogns menighedsråd
Nitivej 17
2000 Frederiksberg

Att: Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Frederiksholms Kanal 21

Høringssvar vedrørende ” Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Vedrørende den del af lovforslaget, som drejer sig om biskoppernes ansættelsesperiode:

Vi mener, at en begrænsning af biskoppernes ansættelsesperiode til max. 10 år, vil svække bispeembedets autoritet. Vi vurderer, at folketing og dermed kirkeminister vil få større indflydelse også på kirkens indre anliggender, jo svagere bispeembedet fremstår. Dette mener vi ikke er ønskværdigt.

En biskop er først og fremmest præst. - En præst, der som biskop ”blot” har særlige ledelses- og tilsynsbeføjelser. Vi mener, det vil rokke ved selve vores evangelisk-lutherske embedsforståelse, hvis visse præster (biskopperne) fremover skal have en ansættelsesperiode på max. 10 år. Vi mener desuden, at det giver lige så lidt mening, at begrænse biskoppernes embedsperiode, som det ville give at begrænse provsters og præsters embedsperiode.

Det tager tid (flere år), at komme til at kende forholdene i et Stift (de enkelte sogne, arbejdsområder, præsterne), ligesom det naturligt tager tid at blive fortrolig med bispeembedets arbejdsopgaver. En begrænsning af ansættelsesperioden vil derfor mindske antallet af år, hvori biskopperne kan fungere optimalt i embedet.

Vi vurderer, at en begrænsning af biskoppers ansættelsesperiode vil kunne afholde nogle kvalificerede kandidater fra at stille op til bispevalgene. Da kandidater til embedet typisk er minimum 50 år, vil langt de fleste kandidater efter 10 år i bispeembedet være et stykke oppe i 60’erne, hvorfor de må forudse, at alderen kan være en hindring for at opnå ansættelse i andet arbejde. Vi vurderer, at udsigten til tilbuddet om de såkaldte ”retrætestillinger” i folkekirken, ikke vil være attraktivt for alle afgående biskopper, da disse stillinger i mange tilfælde vil bære præg af at være konstruerede og derfor vil bortfalde igen, når den konkrete tidligere biskop forlader stillingen.

Vi ser ingen grund til at antage, at en begrænsning af ansættelsesperioden til max. 10 år vil forøge biskoppernes evne til at virke som inspiratorer for præsterne, som fornyere af folkekirken budskab – i til i øvrigt at honorere tidens krav om dynamik.

Menighedsrådet for Rækker Mølle Pastorat, Skjern Provsti, Ribe Stift.

11242/13

HELSINGØR DOMKIRKE, SKT. OLAI KIRKE
Menighedsrådet, Kirkekontoret, Sct. Olaigade 51, 3000 Helsingør

Helsingør den 31. oktober 2013

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

Helsingør Domkirke, Sct. Olai Sogns menighedsråd kan tilslutte sig forslaget om at åremålsansætte biskopper i 10 år, idet vi forudsætter, at vedkommende kan genvælges, så længe embedet bestrides tilfredsstillende.

Hvis den siddende biskop imidlertid fraviger de løfter af teologisk og/eller kirkepolitisk karakter, som vedkommende er valgt på, må det på den anden side være muligt at fremtvinge et bispevalg inden for 10-års perioden, hvis et flertal af Stiftets menighedsrådsmedlemmer udtrykker begrundet mistillid til biskoppen.

Med venlig hilsen
Skt. Olai Menighedsråd

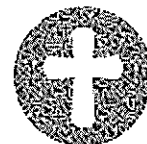
Anne Busk-Jensen
Formand for menighedsrådet

Sct. Jørgens Sogn
Brydegaardsvej 15. 5700 Svendborg

112432/13

Menighedsrådet.

Svendborg den 31. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Via e-post: km.dk

Høringsvar fra Sct. Jørgens Kirkes Menighedsråd, Svendborg, vedrørende Udkast til ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Sct. Jørgens Kirkes Menighedsråd har på sit møde den 24. oktober 2013 diskuteret det fremsendte udkast til ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Der var i rådet delte meninger om forslaget om at tidsbegrænse biskoppers ansættelse til 10 år. Der blev dels fremført en række spørgsmål vedrørende ansættelse (løn og pension), som i givet fald skal afklares, hvis forslaget ikke skal medføre en væsentlig merudgift for folkekirken.

Desuden blev det på det mere principielle plan drøftet, om en åremålsansættelse ville betyde en svækkelse eller en styrkelse af bispeembedet.

Helt overordnet mener rådet, at det ville være betimeligt at udskyde spørgsmålet om biskoppernes ansættelsesforhold, indtil den igangværende debat om en modernisering af folkekirkens styringsstruktur er afklaret.

Med venlig hilsen

Hans Bach Piekut
menighedsrådsformand

112327/13

Kolding den 31. oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper etc.

Menighedsrådet i Kristkirkens sogn, Kolding, har på sit møde den 8. oktober 2013 drøftet udkastet til lovforslag. Menighedsrådet udtaler følgende:

1. Lovforslaget indebærer en funktionærgørelse af et kirkeligt embede. Det kan dårligt opfattes som andet end statens formynderiske indgreb i kirkens indre anliggende.
2. Lovforslaget viser ikke særlig meget tillid i to henseender. Dels til at kirken selv kan finde ud af det. Dels til at siddende biskopper selv kan finde ud af, hvornår det er tid at træde tilbage. Begge dele er ubegrundet.
3. Lovforslaget motiveres i høringsbrevet med biskopper bør kunne honorere tidens krav om dynamik og fungere som fornyere af folkekirkens budskab. Disse kriterier ville være relevante, hvis der var tale om en administrerende direktør eller en marketingschef. I kirken gør andre kriterier sig gældende. En biskop skal ifølge bispevielsesritualet honorere et krav om trofasthed overfor kirkens læregrundlag og autenticitet i efterfølgelsen af Jesus Kristus. Ud fra disse kriterier er det irrelevant at tale om en åremålsbegrænsning af ansættelsen.
4. At en leder er dynamisk og inspirerende (høringsbrevet), er buzzwords, som ingen kan have noget imod. De dur bare ikke som karakteristik af de personlige egenskaber, en biskop må have ud fra en kirkelig tankegang. Her drejer det sig om indsigt tilegnet gennem erfaring, og om tillid vundet gennem samvirke med andre. Disse egenskaber vægtes højt, når det drejer sig om en åndelig leder, - en "hyrde", som er den traditionelle kirkelige betegnelse - , som har til opgave at skabe enhed mellem mennesker og Gud. konflikter.
5. Det er tilfredsstillende, at det understreges, at menighedsrådets kaldsret ikke må indskrænkes ved en biskops evt. overgang til en retrætestilling.

På menighedsrådets vegne
Med venlig hilsen

Per Damgaard Pedersen
Sogne- og arresthuspræst

112328/13

Høringssvar om biskoppers åremålsansættelse fra Menighedsrådet ved Sct. Clemens Kirke, Randers

D. 26.juni 2013 fremsendte Ministeriet for Ligestilling og Kirke et lovforslag om udnævnelse og herunder åremålsansættelse af biskopper mm.

Menighedsrådet ved Sct. Clemens Kirke i Randers har på et menighedsrådsmøde d. 10. oktober 2013 diskuteret forslaget og finder det uantageligt ud fra det synspunkt at

- En 10-års periode er alt for kort tid til at sætte sig ind i stiftets forhold og opgaver endsige arbejde med stiftets forhold.
- Alt for megen tid vil i den sidste del af perioden blive brugt på 'valgaktiviteter'.
- Hvilke arbejdsmuligheder vil en afgang biskop have? Arbejdsfeltet for biskopper jo begrænset ligesom deres lønniveau, pension mm efter fratræden næppe kan være udgiftsneutralt.

Menighedsrådet må på det kraftigste tage afstand fra åremålsansættelse af biskopper.

På vegne af menighedsrådet

Hanna Broadbridge

Randers d. 30. oktober 2013

112335/13

Til Ministeriet for Ligestilling og kirke

Malling, d. 31. oktober 2013

Hørings svar fra Malling menighedsråd, Århus Stift

ang. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (på almindelig dansk: åremålsansættelse af biskopper)

Brev til høringsparterne

Når man læser brevet til "Høringsparterne" vedr. udkast til lovforslag, må man spørge sig selv, **hvis behov** er det, man søger at tilgodese med dette lovforslag?

Er det "mediernes"? (øget eksponering i forhold til presse og offentlighed)

Er det Kirkeministerens behov for at sætte et "fingeraftryk"?

Er det "leflen for tidsånden"? (honorere tidens krav)

1. Indledning og baggrund og 2. Lovforslagets indhold

En biskops fornemmeste opgave er **at føre tilsyn** med præster, menigheder og menighedsråd. Som følge af, at **uvidenheden** mht. kirke og kristendom bliver større og større, er det vigtigt at tilsynet styrkes, så Folkekirken kan bestå på sit Bekendelsesgrundlag. Det tager nogle år for en biskop komme hele vejen rundt i sit Stift på **visitats**, og dermed lære sit Stift at kende, derfor er åremålsansættelse ikke en god ide. 10 år er for lidt! Begrundelsen i forslaget mht. 10 år er, at Folketingets Ombudsmand maximalt er ansat for 10 år og ligeså Rigsrevisorerne! Hvad har det med Folkekirkens biskopper at gøre?

En af biskoppens vigtige opgaver er at afholde **bispeeksamen**, ordinere duelige præster og give kollats. Og ikke mindst at bistå menighedsråd med grundig **vejledning**, stå til rådighed og hjælpe i forbindelse med præsteansættelse.

Biskoppens opgave er også at løse opståede **konflikter** mellem præster og Menighedsråd. Hvis visitatserne blev styrket, ville man uden tvivl kunne tage nogle af konflikterne i opløbet.

En anden opgave, som biskoppen skal kunne varetage er at være **"sjælesørger"** for præsterne, - altså være præst for præsterne, én person som præsterne kan have tillid til.

Det er derfor vigtigt, at biskoppen har en mangeårig erfaring enten fra et præsteembede eller fra et universitet. En biskop må ganske enkelt ikke være for ung og uerfaren, da vedkommende skal vejlede menighedsråd og præster. Det kræves en vis pondus, og biskoppen må også gerne være et **teologisk fyrtårn**, der rager op over.

Men biskoppen er ikke først og fremmest til for mediernes skyld, som der lægges op til i indledningen til lovforslaget, som en af forventningerne! En biskop bør ikke nødvendigvis udtale sig om fodbold, madlavning og hjemmelavet snaps, fordi en tilfældig journalist spørger. Det er jo ikke nødvendigvis den biskop, der oftest lader sig eksponere i medierne, der er den, der rygter sit bispeembede bedst! Er der tale om et teologisk eller etisk emne eller noget der har med Folkekirken liv og lære at gøre, er det fint med en udtalelse.

Og talen om at placere en afgangsbiskop, finansieret af kirkelige midler, i en retræte-stilling er ikke heldig. Man foreslår f.eks. en ansættelse som fungerende sognepræst, dvs. man **tilsidesætter Menighedsrådets Kaldsret**. Eller man foreslår ansættelse som Stiftspræst med særlige opgaver, igen finansieret af kirkelige midler. Begge dele er utilfredsstillende og en ekstra omkostning for Folkekirken. Og tanken om at en biskop kan ”**avancere**” til et ”større” og mere prestigefuldt Stift, som et ”naturligt karriereforløb” er en misforståelse af bispeembedet! Det er tydeligvis udtryk for skrivebordsarbejde og mangel på kendskab til Livet i den danske Folkekirke.

Bilag I

Skulle der være flertal for åremålsansættelse, bør det som minimum være **15 år**, idet det tager nogle år, inden en biskop har ordentlig kendskab til hele sit Stift og kan agere der ud fra.

Bilag II

Den historiske gennemgang er ganske udmærket. Her får vi repeteret baggrunden for bispeembedet og slået fast at bispeembede er **et præsteembede, der er tillagt særlige funktioner**. Først og fremmest at forkynde evangeliet, dernæst at føre tilsyn med præster, menigheder og menighedsråd, afholde visitatser og ordinere præster, samt være sjælesørger for præsterne.

Konklusion

Det er ikke nogen god ide at åremålsansætte biskopper, i stedet bør man tilstræbe at vælge biskopper med en vis alder, da det kræver erfaring, visdom og en vis pondus at være biskop.

med venlig hilsen

Malling Menighedsråd, Århus Stift / v. Kirsten Ditlevsen 31.10.13

112389/13

Høringssvar vedrørende folkekirkens styringsforhold.

Folkekirken har for få år siden fået stiftsrådene, og stemmer man for model 2 eller 3 i udvalgets forslag, skal vi også have et "kirkeråd".

Interessen for at stemme til stiftsrådene er meget begrænset, og valg til kirkeråd vil have endnu mindre interesse. Heraf følger, at medlemmerne i et kirkeråd vil blive Tordenskjolds soldater. Samtidig vil model 2 og 3 fuldstændig overskygge biskopperne. Og bl.a. fordi biskopperne er valgt med meget større legitimitet end de 2 nævnte råd vil være, bør biskopperne inddrages meget centralt i styringen af vores folkekirke.

Hornborg menighedsråd går ind for model 1 med den tilføjelse, at ministeren ikke kan lovgive eller på anden måde regulere forhold for folkekirken uden opnået enighed med bispekollegiet.

Angående de økonomiske anliggender kan vi leve med den nuværende ordning. Alternativt kan der laves en følgegruppe af stiftsrådsmedlemmer.

Høringssvar vedrørende valgperioden for nyudnævnte biskopper.

Hornborg menighedsråd går ind for åremålsansættelse af biskopper. Om det bliver ansættelse på 10 eller 12 år er ikke afgørende.

Med venlig hilsen, Hornborg menighedsråd
Chr. Høg

112227/13

Vesterbro
Sogn

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
km@km.dk

København den 30. oktober 2013

Høringssvar vedr. forslag til ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

Menighedsrådet for Vesterbro Sogn kan tilslutte sig tanken om at indføre faste valgperioder for biskopper.

Med det udgangspunkt foreslår menighedsrådet imidlertid en model, hvor valgperioden bliver seks år med mulighed for genvalg.

Et flertal på 21 medlemmer i menighedsrådet støtter dette høringssvar. Et mindretal på fem medlemmer stemte imod, idet man ikke ønsker faste valgperioder. Seks medlemmer undlod at stemme.

Med venlig hilsen

Jens Andersen

112230/13

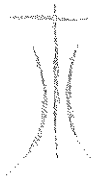
Høringsvar vedr. åremålsansættelse af biskopper

Hjallese menighedsråd er imod en åremålsansættelse af biskopper baseret på en afstemning med følgende udfald:

9 stemte imod en åremålsansættelse

3 stemte for en åremålsansættelse

3 stemte blankt.

112091/13

Tjørring, 21. oktober 2013

Tilbage melding fra Tjørring sogn på høring om åremålsansættelse af biskopper og folkekirkenes styringsstruktur

Konklusion angående åremålsansættelse af biskopper

- Vi støtter forslaget om åremålsansættelse af biskopper

Konklusion angående folkekirkenes styringsstruktur

- Vi vil gerne støtte den demokratiske proces i Model 1 både med hensyn til kirkens indre anliggender og i forhold til økonomi ved at lægge mere beslutningskompetence over til folketinget.

Øvrige kommentarer til folkekirkenes styringsstruktur

- Nogle af de modeller der er præsenteret i filmene med Hans Gammeltoft Hansen måtte gerne være med i det trykte materiale.
- Det er svært at gennemskue hvilke fordele og ulemper der er ved de forskellige modeller.
- Der er bekymring om hvem der har indflydelse på et folkekirkerråd
- Model 1 forsøger at sikre bred faglig, folkekirkelige og folkelig opbakning. Dette er ikke tydeligt i de øvrige modeller
- Folkekirkerrådet vil kunne blive fjernt fra menighedsrådene – der bliver længere end til folketingsmedlemmer.
- Styrke at folkekirken er grundlovssikret og at der samtidig er religionsfrihed
- Styrke: Alle i kongeriget hører til et sogn hvor der er en eller anden form for kirkeliv. Sognenes størrelse kan sagtens ændres og vi er åbne over for lukninger af kirker.
- Det skal sikres at der er en forsvarlig kirkelig betjening
- Det er en fordel at præstens ansættelse er tilknyttet staten i stedet for det enkelte menighedsråd
- Det er en fordel at præsten er uafhængig af menighedsrådet
- Folkekirken giver fælles grundlag – og samtidig plads til varieret forkyndelse
- Der bør tages hensyn til mindretal i sognet
- Det er godt at sognet har medindflydelse på hvordan kirkelivet skal udformes
- Godt at det er en folkekirke
- Godt at både præst og menighedsråd har fælles ansvar om de kirkelige aktiviteter
- Systemet med provsti og stift er for tungt at få beslutninger igennem (F.eks. ombygningen af kirker)
- Har vi brug for en ny kirkeminister?
- Problematisk at det er forholdsvis få i folketinget, der interesserer sig for Folkekirken

- Problematisk at menighedsrådene ikke er repræsentativt for sognet og har demokratisk legitimitet fordi der ikke er valg mange steder.
- Positivt at folk der har stemmeret til valg til provsti og stift har kirkelig interesse fordi de er valgte MR medlemmer.

På vegne af Tjørring menighedsråd

Tove Saka, formand

Esbjørn Held Nørgaard, sekretær

112076/13

Høringssvar vedr. åremålsansættelse af biskopper

Villingerød menighedsråd, Frederiksværk provsti, har med tak modtaget ministeriets oplæg om åremålsansættelse af biskopper, og ønsker i den forbindelse at fremsende følgende kommentarer:

Der er næppe mange steder i vort samfund, hvor man vælges til et embede, og derefter kan forblive i samme livet ud – eller i hvert fald til pensioneringen. Det er derfor kun rimeligt at overveje enten en åremålsansættelse, eller måske mere korrekt, en åremålsvalgperiode, for biskoppen er jo netop valgt, uagtet den efterfølgende formelle ansættelse.

10 års åremålsansættelser ses nu ofte i det offentlige liv, og vi kan gerne støtte en sådan termin, dog under den forudsætning, at man så også – som andre steder i den offentlige sektor – kan ansøge om forlængelse eller fornyelse af ansættelsen. Vi foreslår derfor, at de kommende biskopper vælges og ansættes for en 10-årig periode, men mulighed for at stille op til endnu en periode i samme stift. Ingen skal dog kunne stille op efter det fyldte 70 år. Konsekvensen heraf er således, at reglen om automatisk pensionering ved 70 år bør ophæves.

Valget af biskopper vil hermed for første gang blive et egentligt valg, når man også efterfølgende skal stå direkte til ansvar over for sin valggruppe, hvis man ønsker at fortsætte i embedet udover de 10 år.

p.m.v.

Fra: Marianna & Henning Bjerregaard <rosengardoeko@dlgtele.dk>
Sendt: 31. oktober 2013 12:10
Til: Kirkeministeriet
Emne: (ptp) tidsbegrænset ansættelse af biskopper

Indsigelse mod forslaget om biskoppers tidsbegrænset ansættelse.

Indsigelsen begrundes med at en ny biskop for et stift nødvendigvis skal bruge meget lang tid for at lære alle hjørner af stiftet at kende. Det gælder alle provstier med deres provster og provstiudvalg. Det gælder alle menighedsråd med disses menighedsrådsmedlemmer. Det tager flere år at opnå denne kendskab, så kan det da ikke passe at en biskop skal stoppe inden det er sket. DET ER MEGET UTILFREDSSTILLENDEN for menige menighedsrådsmedlemmer at have en biskop, som ikke får ordentlig tid til at lære sit stift at kende, og dermed heller ikke de enkelte menigheder med de mennesker der virker her.

mvh

form.

Ørding menighedsråd

Morsø provsti

Ålborg stift

Henning Bjerregaard

Asselsvej 133,

Storup

7990 Ø.Assels

97766071 - 61545771

111958/13

Smidstrup, 31. oktober 2013

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., indsendt af Smidstrup-Skærup menighedsråd, Vejle Provsti, Haderslev Stift.

Smidstrup-Skærup Menighedsråd har debatteret lovforslaget og i menighedsrådet er vi enige om, at vi finder tidspunktet for fremsættelse af lovforslaget utidigt, set i lyset af de verserende debatter vedr. Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken.

Venlig hilsen
Smidstrup-Skærup Menighedsråd
Vejle Provsti, Haderslev Stift

Fra: Jørgen Munck <jorgen@muncken.dk>
Sendt: 30. oktober 2013 23:13
Til: Kirkeministeriet
Emne: (ptp) Høringssvar vedr udkast til ændring om udnævnelse af biskoppermv

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Menighedsrådet for Ellevang sogn i Århus Nordre Provsti har på møde i oktober 2013 drøftet lovforslaget.

MR har følgende bemærkninger hertil:

- * Vi er usikre på, hvorvidt en åremålsansættelse af biskopper er til gavn for folkekirken, men er ikke nået til enighed herom.
- * Vi kan ikke se, at der er fremkommet argumenter for at reducere åremålet til 10 år fra de 12 år, der blev foreslået i " rapport fra arbejdsgruppen om åremålsansættelse af biskopper mv " fra 2008.

pmv
Jørgen Munck
formand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke,
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K.

Farum, 31. oktober 2013

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper

Farum Menighedsråd fremsender ikke noget samlet hørings svar, men to forskellige udtalelser, som hver især støttes af to omtrent lige store grupper af menighedsrådets medlemmer:

Udtalelse 1

Det anbefales, at biskopper ansættes på åremål, dog bør ansættelsesperioden være 12 år og ikke som i forslaget 10 år.

Det bør tilstræbes, at bispevalgene finder sted i midten af menighedsrådenes fireårige valgperiode, og at eventuelle vakancer for eksempel udfyldes af domprovsten.

Indhold og vilkår for retrætestillinger bør beskrives nøjere, dels således at den afgangende biskop opretholder sin lønmæssige placering, uden at det rammer det kommende arbejdsgiversogn økonomisk, og dels uden at det går ud over den sædvanlige procedure ved ansættelse af nye sognepræster.

Endvidere bør ansættelse fremover ske på tjenestemandslignende vilkår og ikke som egentlig tjenestemandsansættelse.

Udtalelse 2

Forslaget om åremålsansættelse af biskopper bærer præg af en omsiggribende koncerntanke, som risikerer at trække folkekirken i retning af mere topstyring, hvilket vil være et stort brud med en folkekirke baseret på sognemenigheder. Vi frygter, at kortsigtede politiske dagsordener vil bestemme den åremålsansatte biskops ageren, og at ændringen vil resultere i, at hver biskop sætter sin særlige kirkepolitiske dagsorden for at markere sig. Dette vil øge fokus på en topstyret koncerntanke. Vi er bekymrede for, at en åremålsansættelse vil svække biskoppernes mulighed for at tale frimodigt uden taktiske og politiske overvejelser.

Endvidere vil vi anføre, at fornyelse ikke kommer af at udskifte biskopper, men fornyelse kommer af stabilitet og langt kendskab til det stift, man er biskop i.

Venlig hilsen
Farum Menighedsråd

111897/13

Nykøbing Falster Sogn

Klosterstræde 3, 4800 Nykøbing Falster

Kontortid: 9-13

Tlf. 43 58 34 00 – Fax. 5482 2159

E-mail: meni@nyk-f-kirke.dk

www.nyk-f-kirke.dk

Dato: 29. oktober 2013

J.nr. 1.15

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 2
Postboks 2123,
1015 København K

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Nykøbing F Sogns menighedsråd har drøftet den af Ministeriet for Ligestilling og Kirke udsendte høring af 8. juli 2013 vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Menighedsrådet går ikke ind for, at biskopper skal åremålsansættes.

På menighedsrådets vegne

Preben Bonde
formand

111896/13

Søborggård sogn, den 31. oktober 2013

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Søborggård sogns menighedsråd tilslutter sig intentionerne bag forslaget om en tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

En tidsbegrænset ansættelse indebærer dog en række forhold, som der i det videre arbejde bør tilvejebringes en også for menighedsrådene tilfredsstillende afklaring af.

Det gælder forhold som tilbagegangsstillinger efter ansættelsesperioden, længden af den tidsbegrænsede ansættelse og mulighederne for at søge genvalg.

på menighedsrådets vegne

Søren Abildgaard

Søren Abildgaard

formand

111894/13

Aarhus, d. 24. oktober 2013

Vedr. høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (begrænsning af biskoppers valgperiode)

Et flertal af medlemmerne af menighedsrådet i Århus Domsogn har vedtaget, at det *ikke kan støtte* udkastet.

Først og fremmest er en biskop en præst; vel at mærke en præst med den yderligere funktion at føre tilsyn. I Den Danske Folkekirke kaldes præsten af sin menighed og ansættes ikke på åremål.

Det er derfor beklageligt, hvis kirkelige embeder sidestilles med lederstillinger i private eller offentlige virksomheder eller øvrige offentlige myndigheder. En ordning med åremålsansættelse af biskopper har en uheldig lighed med ansættelse af chefer på resultatkontrakter. Det er udtryk for manglende blik for Folkekirken særlige værdigrundlag og for, at Folkekirken har forkyndelsen i alle dens mangfoldige former som sin kerneopgave.

I bemærkningerne til udkastet er fremhævet nogle risici ved indførelse af åremålsansættelse, som alle dog tilsyneladende findes at være imødegået. Vi finder dog ikke, at begrundelserne er tilfredsstillende:

For det *første* er nævnt risikoen for manglende effektivitet i opgaveløsningen og manglende kendskab til stiftet pga. en for kort embedsperiode. Vi vil henlede opmærksomheden på, at disse risici alt andet lige må kunne imødegås bedre, jo længere embedsperioden varer. De nævnte hensyn kan derfor ikke begrunde en begrænsning af den maksimale varighed af en embedsperiode til et åremål på 10 år.

For det *andet* er nævnt hensynet til at undgå politisering af embedet og til at sikre integriteten af biskoppens tilsyn mv. Vi er principielt enige, men ønsker at påpege, at risikoen for en politisering af embedet netop opstår ved hyppigere valg – og hyppigere valg vil typisk være resultatet af et 10-årigt åremål. Endvidere finder vi det påfaldende, at der er mulighed for at opstille til valg i et andet stift. Ikke alene indebærer dette en risiko for, at ønsket om at opnå valg som biskop i et andet stift kan betyde varetagelse af hensyn, som ikke bedst tjener sogne (og præster) i det stift, hvor biskoppen aktuelt virker. Der ligger desuden heri en forudsætning om en forskellig værdi af bispeembedet i landets respektive stifter. En sådan skelnen er udtryk for en uacceptabel devaluering af bispeembedet som institution og en implicit opdeling af landets stifter i mere eller mindre prestigøse stifter.

Det eneste hensyn, der anføres som egentlig støtte for forslaget, er ønsket om at "honorere tidens krav om dynamik." I lyset af de vægtige modhensyn, der er nævnt ovenfor, er dette hensyn efter medlemmernes opfattelse ikke tilstrækkeligt tungtvejende. Hvad mere er: Dette hensyn varetages i forvejen af den generelle afgangsalder for bl.a. biskopper på 70 år iflg. Tjenestemandslovens § 43 a. Denne regel sikrer således en udskiftning i bispeembedet med jævne mellemrum, afhængigt af kandidatens alder på det tidspunkt, hvor han eller hun vælges.

Fra: Birthe Pauline Just
Sendt: 30. oktober 2013 14:31
Til: Kirkeministeriet
Emne: (ptp) Hørringsvar vedr. udkast til lovforslag om udnævnelse af biskopper

Menighedsrådet i Godthaabs Sogn, Frederiksberg Provsti har i møde 26. september 2013 drøftet forslaget om begrænset embedsperiode for - og forbud mod genvalg af biskopper. 11 medlemmer var til stede og deltog i afstemning om forslagene.

9 medlemmer går ind for en ansættelsesperiode på 10 år, dog under forudsætning af mulighed for genvalg.

2 medlemmer ønsker uændrede bestemmelser.

Med venlig hilsen

p.m.v.

Otto Herskind Jørgensen, formand

111836/13

Sankt Nikolai Sogns Menighedsråd, Nakskov

formand: Mette Tangaa Jensen
Løjtoftevej 291
4900 Nakskov

Nakskov, den 8.10.2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
e-post

Høringssvar på udkast til lovforslag om begrænsning af nyudnævnte biskoppers valgperiode:

Sankt Nikolai Menighedsråd, Nakskov har behandlet ovennævnte lovudkast på sit møde 27.8.2013

Menighedsrådet kan ikke anbefale en åremålsansættelse af biskopper; vi mener ikke at ansættelse i mere end 10 år har sammenhæng med evnen til at honorere tidens krav.

Hvis resultatet skulle blive at der indføres åremålsansættelse af biskopper, anbefaler vi så en embedsperiode på 12 år. I den forbindelse kan biskoppen mod slutningen af ansættelsen indhente erklæring fra stiftets menighedsråd om hvorvidt disse ønsker ansættelsen forlænget med yderligere 4 år. Dette forudsætter naturligvis at et kvalificeret flertal af menighedsrådene giver udtryk for det.

Med ovenstående høringssvar lægger vi os op ad det svar, som Stiftsrådet for Lolland-Falsters Stift har afgivet 14.8.2013

Mvh
p.m.v.

Mette Tangaa Jensen, formand

Kirke Hyllinge sogns Menighedsråd
v/ formand Lisbeth Grønberg
Hvidemosevej 28
4070 Kirke Hyllinge

110459/13

24. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke,
Frederiksholms Kanal 21,
Postboks 2123,
1015 København K.

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

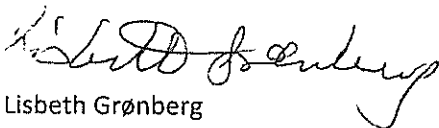
Efter drøftelse i vores menighedsråd har vi nedenstående kommentarer til forslaget om tidsbegrænset ansættelse af biskopper:

Med henvisning til, at noget tilsvarende gælder for rigsrevisor og Folketingets ombudsmand, foreslås en funktionsperiode på 10 år uden mulighed for hverken forlængelse eller genvalg.

Efter vores opfattelse gør de samme hensyn sig imidlertid ikke gældende for biskoppers embede som for rigsrevisor og ombudsmand, hvor kontrolfunktioner i forhold til den offentlige forvaltning er hovedelementet i embedet, mens en af biskoppens væsentligste hovedopgaver er varetagelsen af det gejstlige tilsyn med stiftets præster - altså en helt anden form for tilsynsopgave.

Det foreslås derfor, at man i højere grad lægger sig op ad åremålslovens regler, så der dels er mulighed for forlængelse i en kortere periode uden stillingsopslag, dels mulighed for genvalg efter stillingsopslag. Herved viser man også menighedsrådene og præsterne den tillid, at vi nok skal være i stand til at vurdere, om en biskop har varetaget sit embede på en sådan måde, at en ny periode vil være til gavn for alle parter.

På menighedsrådets vegne

Lisbeth Grønberg

FOLKEKIRKEN

11258/13

**Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Til Viborg Stift**

Struer, den 28. oktober 2013

Fra Struer Sogns Menighedsråd (8816):

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

Struer Menighedsråd mener, at lovgivningsarbejdet skal sættes i bero. Vi finder det afgørende, at arbejdet med styringsstrukturen færdiggøres, og der herefter foretages en afklaring af bispeembedets gejstlige og forvaltningsmæssige indhold. Først herefter kan der tages stilling til en evt. åremålsansættelse af biskopperne.

Med venlig hilsen

Birthe Larsen
formand for
Struer Menighedsråd

111784/13

Mejdal kirkes menighedsråd

Høringssvar til tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

Mejdal kirkes menighedsråd ønsker med dette høringssvar at gøre indsigelse mod § 1 stk. 3 som lyder:

Biskopper ansættes som tjenestemænd. En person kan ikke på ny søge opstilling som kandidat til bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop."

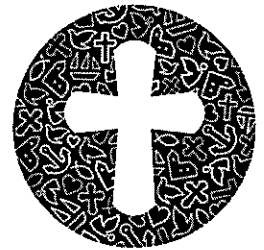
Menighedsrådet finder, at begrænsningen af ansættelsesperioden bør være mindst 12 år, ét medlem ønsker dog ingen tidsbegrænsning. Vi finder også at biskopper skal kunne genansøge om stillingen som biskop i samme stift på lige fod med andre ansøgere. Visioner for og udviklingen af Folkekirken er utroligt vigtigt for at fastholde det høje medlemstal og engagement i folkekirken. Forandringer tager lang tid i en stor og bred organisation, ofte kræver det lange debatter og flere år at skabe fornyelser, hvilket de seneste forandringer i Folkekirken tydeligt har vist, derfor er det vigtigt, at give biskopper mulighed for at virke ud over en fast tidsgrænse, hvis stiftets medlemmer ønske dette. Med den tidsbegrænsede ansættelsesperiode med mulighed for forlængelse, vil det muligvis gøre det mere attraktivt for yngre kandidater at ansøge om bispestillinger. Med aldersbegrænsningen på 70 år er der kun begrænset risiko for, at ansættelsesperioden vil blive længere end den nuværende gennemsnitlige ansættelsesperiode på 19 år.

Begrundelsen for at afskære personer fra på ny at søge opstilling er hypotetisk og mistanken om politisering af det gejstlige tilsyn, samt svækkelse af bispeembedets integritet og autoritet tager udgangspunkt i et negativt syn der ikke bærer nogen form for dokumentation. En sådan negativ indstilling og argumentation vil ikke være fremmende for kvaliteten af ansøgerfeltet, samt det gode samarbejde i alle folkekirkens led.

Karl Georg Pedersen
Menighedsrådsformand
Mejdal kirke
Tlf. 5129 6329
kgp@pedersen.mail.dk

Menighedsrådet Vinderup Sogn ^{108253/13}

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Vedr. Dokument nr. 70134/13 af 8. juli 2013:

Høringssvar fra Vinderup Menighedsråd vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Bispeembedet er efter vores opfattelse en slutstilling, som man gennem sit faglige virke og efteruddannelse kvalificerer sig til.

Kvalificerede ansøgere til et bispeembede bør kunne dokumentere stor faglig dygtighed, administrative evner samt økonomisk indsigt.

Kvalificerede ansøgere til et bispeembede må - som andre 'virksomhedsledere' - have sat sig nogle helt klare mål og visioner for deres fremtidige virke. Mål og visioner, der skal realiseres gennem et godt og konstruktivt flerårigt samarbejde med stiftets personale, provstier, præster og menighedsråd.

Med en åremålsansættelse på 10 år vil et bispeembede blive et ad hoc embede, hvor videreudvikling af embedet vil blive hæmmet af, at nybesættelse skal finde sted, før resultatet af ens virke har nået at bære frugt.

Med en åremålsansættelse på 10 år og derefter udsigt til en retrætestilling forudses en stor begrænsning i ansøgerskaren, når der også skal tages familiære hensyn.

Til gengæld kan udnævnelsesproceduren i forbindelse med en akademisk og højt lønnet slutstilling være værd at kikke på. Er de personer, der indstiller kandidaterne, tilstrækkelig kvalificerede hertil?

Vil man have kvalitet i en slutstilling som et bispeembede er, bør man tiltrække ansøgere med såvel livserfaring som faglige kvalifikationer og give dem mulighed for at udføre deres hverv gennem mere end 10 år.

Vinderup d. 23.10.2013

Med venlig hilsen

Lisbeth Ørtoft

LEMVIG & HELDUM SOGNE

Menighedsrådet

111714/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

23. oktober 2013

Jf. udsendt brev fra 26. juni 2013 dokument 57195/13 har vi modtaget høring om ansættelse af biskopper med åremålsansættelse.

Lemvig-Heldum Menighedsråd har på sit møde den 22. oktober 2013 drøftet dette og har følgende bemærkninger til dette:

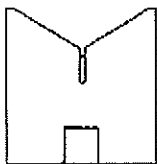
Vi ønsker ikke at biskopper fremover skal være åremålsansatte.

Vi ønsker at nuværende lovgivning fortsat skal være gældende, således at biskopper fratræder når de fylder 70 år.

Med venlig hilsen

Lemvig-Heldum Menighedsråd
Kaj Gøtzsche, formand

ENGHØJ
KIRKE

111697/13

Helsted 301013.

Ministeriet for ligestilling og kirke
km@km.dk

Vedr. høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

I Enghøj sogns menighedsråd har vi drøftet ovenstående udkast og vil gerne fremsætte følgende kommentarer:

Overordnet mener vi, at en åremålsansættelse vil medføre, at biskopperne i langt højere grad opfattes som funktionærer. Det finder vi er uforenligt med biskoppens rolle og arbejde i en luthersk sammenhæng og kontekst.

10 år er for kort en periode. Skal der absolut være tale om åremålsansættelse, ser vi 15 år som en passende periode; allerhelst ser vi ingen ændringer på området.

Der anføres som begrundelse for en åremålsansættelse, at "biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab" (citeret fra 2. afsnit i udkastet).

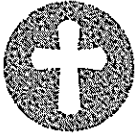
Dette er vi uenige i. Fornyelse i Folkekirken kommer i høj grad fra græsrodderne, fordi vi er kirke nedefra, og fordi det er menighederne og præsterne, der sammen ønsker at ændre og forny – og prøver og gør sig erfaringer. Biskoppens rolle i en fornyelsessammenhæng kan være at give rum eller måske midler til fornyende tiltag. Rollen som fornyere af folkekirkens budskab er da heller ikke nævnt i notatet om bispeembedet:

http://miliki.dk/fileadmin/share/Styringsstruktur/Notat_Bispeembedet_.pdf

Det undrer os, at udkastet kun vagt fokuserer på, hvilke økonomiske og arbejdsmæssige følger det får for kirkens økonomi og for biskoppen selv med en afsked efter 10 år.

Med venlig hilsen Menighedsrådet ved Enghøj kirke.

Henning Ødum,
Formand.

Frederiksborg Slotssogns menighedsråd
Formanden

111375/13

Hillerød, 30.oktober 2013

Høringssvar til Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (Begrænsning af biskoppers valgperiode)

Hermed fremsendes Frederiksborg Slotssogns høringssvar til ovennævnte udkast.

Frederiksborg Slotssogn er positiv over for forslaget. Vi finder det vigtigt, at biskoppen ved ansættelsens afslutning er sikret ansættelse i anden type stilling. Dog bør man overveje at give et menighedsråd vetoret, hvis en tidligere biskop skal placeres i et sogn.

Venlig hilsen
på menighedsrådets vegne

Susanne Gram Larsen
formand

111267/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Solrød den 29.10.2013

Hørings svar til:
Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og
lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Solrød Menighedsråd kan gå ind for åremålsansættelse af biskopper i 10 eller 12 år.

Men vi mener, at en person, der har været biskop i et stift, skal kunne søge opstilling
som kandidat til bispevalget i samme stift for en ny periode.

Venlig hilsen
Solrød Menighedsråd

A handwritten signature in black ink, reading "Inge Bonnesen". The signature is written in a cursive, flowing style.

på menighedsrådets vegne
formand Inge Bonnesen

VALLENSBÆK
SOGN

Vallensbæk Menighedsråd, Kirkebakke Allé 9, 2625 Vallensbæk
Tlf. 4364 0099 - e-mail: 7149@sogn.dk
CVR-nr: 56251014

111265/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Vallensbæk, den 30. oktober 2013.

Ministeriets høringsbrev, dokument nr. 70134/13 af 8. juli 2013 vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.

Udkastet til lovforslag har været behandlet på et menighedsrådsmøde i Vallensbæk Sogn, og i forlængelse heraf, af et særligt udvalg nedsat af menighedsrådet.

På denne baggrund skal Vallensbæk menighedsråd udtale, at menighedsrådet finder, at en åremålsansættelse for biskopper på 10 år er for kort, under hensyn til biskoppens mange pligter, herunder i særdeleshed muligheden for at opbygge og fremme et stærkt og konstruktivt samarbejde mellem stiftet og stiftets mange sogne og menighedsråd.

Menighedsrådet er i principper ikke modstander af åremålsansættelse for biskopper, men det er menighedsrådets opfattelse, at for så vidt angår biskopper, bør åremålsansættelsen være minimum 12. år.

Menighedsrådet har ikke yderligere bemærkninger til udkast til lovforslag.

P.m.v.

Mogens Wilbert
Kirkeværge.

Fra: Birte Langelund <birte@langelund.dk>
Sendt: 29. oktober 2013 14:13
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) hørings svar vedr. udnævnelse af biskopper
Vedhæftede filer: hørings svar -flertal.pdf; hørings svar -mindretal.pdf

til Kirkeministeriet.

vedr. lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Pastoratsrådet for V. Skerninge-Ulbølle- Hundstrup sogne(7699) har to svar vedr. ovennævnte
- et flertalssvar og et mindretalssvar.
Begge sendes vedhæftet.

venlig hilsen

Birte Langelund
formand f. pastoratsrådet

PS
Ser frem til en bekræftelse på at mailen er modtaget

Vester Skerninge-Ulbølle-Hundstrup Sognes Menighedsråds Høringssvar (flertals høringssvar) vedrørende:
Udkast til Forslag

til

Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.(Begrænsning af biskoppers valgperiode).

Et flertal på xx af Vester Skerninge-Ulbølle-Hundstrup Sognes Menighedsråd modsætter sig en ændring af loven om udnævnelse af biskopper, således at der bliver en valgperiode på 10 år.

Vi modsætter os af følgende grunde:

1. Vi finder ikke noget behov for at forny folkekirkens budskab, (side 3, 1. Indledning og baggrund) "Desuden er forventningerne fra de folkekirkelige embeder og myndigheder til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab blevet stadig større."

Det eksisterende budskab om syndernes forladelse og det evige liv, er vel stadig godt nyt, og hvordan kan det fornyes uden at forvanskes?

2. Vi er ikke enige i at " Det er vigtigt, at biskopper også fremover kan honorere tidens krav om dynamik."

(side 3, 1. Indledning og baggrund)

En biskop er ikke en dynamisk virksomhedsleder, fordi folkekirken ikke er en virksomhed! Derfor skal hverken folkekirken eller biskopperne underlægges de samme normer og styringsredskaber, som finder anvendelse inden for erhvervslivet, ministerier, styrelser, kommuner og regioner.

En biskop er heller ikke en nyvalgt "pave", som hvert tiende år skal sætte sin egen dynamiske dagsorden for sit stift som led i sin karriereopstigning.

Det er ikke et job at være biskop, det er et kald. Derfor kan en biskops embede heller ikke sammenlignes med en rigsrevisor eller en Folketingets ombudsmand. At der er indført en maksimal ti års embedsperiode for disse to embeder, er da overhovedet ikke noget argument!

3. (side 5, 2.2 Lovforslagets udformning)

Vi er ikke enige i følgende to betragtninger:

"Embedsperioden som biskop vil dermed fortsat være af en længde, hvor biskoppen har en reel mulighed for at gennemføre de initiativer, som den pågældende måtte være valgt på, ligesom det bliver muligt at udnytte den erfaringsbaserede viden, der almindeligvis følger ved længerevarende embedsvaretagelse.

Desuden sikres biskoppen tid til at lære sit stift at kende, så han/hun opnår den viden om stiftet, der sætter biskoppen i stand til effektivt at løse sine embedsopgaver."

"Endelig vil en valgperiode på 10 år som udgangspunkt også give en tilfredsstillende mulighed for dynamik og mobilitet i bispeembedet"

Vi mener tværtimod, at vi mennesker har brug for et helle, hvor der ikke er krav om hurtighed, dynamik og mobilitet. Vi har brug for tid, langsomhed, eftertænksomhed og fordybelse. Vi tror i denne forbindelse mere på evolution end revolution! Og så er ti år alt for kort tid!

4. Vi er ikke enige i følgende to betragtninger:

(Side 5, 2.2 Lovforslagets udformning)

"Når biskoppens valgperiode udløber, er ministeriet indstillet på at indgå aftale om retræte for biskoppen i overensstemmelse med reglerne i Finansministeriets cirkulære af 29. august 2011 om aftale om senior- og fratrædelsesordninger, såfremt vedkommende fortsat ønsker ansættelse i folkekirken."

(Side 6, 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige)

"Forslaget skal administreres inden for de nugældende folkekirkelige bevillingsmæssige rammer.

Folkekirken afholder udgifterne i forbindelse med afholdelse af bispevalg og bispevielse, ligesom vedligeholdelse og istandsættelse af tjenesteboliger er folkekirkelige udgifter."

Vi mener derimod:

Folkekirkens midler skal ikke gå til bekostelige og skræddersyede retrætestillinger, som der ikke er behov for, hvis et bispeembede ikke er tidsbegrænset.

Folkekirkens midler skal gå til forkyndelse af evangeliet, diakoni, sognearbejde, undervisning og alle de gode initiativer, som overalt gror frem i sognene.

Folkekirkens midler skal ikke gå til bispevalg med ti års intervaller.

Folkekirkens midler skal ikke gå til istandsættelse af tjenesteboliger med 10 års intervaller.

5. Vi finder det besynderligt, at der på side 7, 9. Sammenfattende skema, intet nævnes om de økonomiske og administrative konsekvenser for folkekirken. Vi har derfor tilladt os at forbedre skemaet, se [9. Sammenfattende skema](#) herunder.

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for folkekirken	Ingen	Uden at få tilført ekstra økonomiske midler (en hævelse af kirkeskatten såvel som det statslige tilskud er hverken sandsynligt eller ønskeligt), vil der blive en ekstra økonomisk byrde på folkekirkens økonomi til afholdelse af bispevalg, bispevielser, embedsboligistandsættelse, aflønning af ex-bisper i retrætestillinger mv. Disse midler kan så ikke bruges i fx sognene.
Administrative konsekvenser for folkekirken	Ingen	Øget administration i forbindelse med bispevalg og oprettelse af retrætestillinger og omplacering af ex-bisper, som ikke har nået pensionsalderen. Da de økonomiske midler ikke forøges, betyder det at andre administrative opgaver så må nedprioriteres.
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Et mindretal i Hundstrup, Ulbølle og Vester Skerninge Pastorat udtaler flg. vedr. høring om
åremålsansættelse af biskopper:

Vi mener, at åremålsansættelse af biskopper vil være en fordel for Folkekirken. Biskopperne skal kunne fungere som inspiratorer for præsterne og som fornyere af folkekirkens budskab. Det er derfor vigtigt, at biskopperne også fremover kan honorere tidens krav om dynamik.

Som det er nu - og har været i rigtig mange år - har biskopperne mulighed for at sidde i deres embede til de når pensionsalderen. Det må ikke bero på et held, om en sådan ansættelsesform lykkes - risikoen for at en biskop gror fast i en gammeldags tankegang bør minimeres.

Der sker en meget hurtig udvikling i samfundet og også inden for Folkekirken. En åremålsansættelse vil sikre, at der kommer nye kræfter til, nye tanker og en anderledes måde at gøre tingene på i et stift. 10 år er i dagens Danmark, med den kompleksitet vi lever i, en lang periode. Det vil også give mulighed for at pege på yngre kræfter uden risiko for at den pågældende biskop vil blive siddende i 30 år. Det må aldrig blive en retrætepost.

Enkelte i rådet peger på, at der burde være mulighed for at den siddende biskop kan genvælges i samme stift efter en 10-årig periode.

111260/13

Ballerup sogns menighedsråd
Formanden
Præstevænget 2A, 2750 Ballerup
telefon: 30730010
e-mail: sekretariat@ballerup-sogn.dk

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Ballerup 29. oktober 2013

Høringssvar vedrørende åremålsansættelse af biskopper

Ballerup sogns menighedsråd er imod åremålsansættelse af biskopper.

To af formålene med at ansætte biskopper på åremål er dels at tilnærme den gejstlige forvaltningsstruktur med den øvrige offentlige forvaltning, dels ved hyppigere bispevalg at forøge den demokratiske legitimitet af bispeembedet.

Vi mener, at der ikke er behov for at tilnærme den gejstlige forvaltningsstruktur med den øvrige offentlige forvaltning i hvert fald i denne henseende. Der er nemlig en afgørende forskel mellem almindelige, administrative embedsmænd og gejstlige embedsmænd. Biskopembedet er ikke blot et administrativt embede, men først og fremmest et teologisk tilsyns- og læreembede. Dette embede fordrer tillid og kontinuitet. Vi mener ikke, at oftere bispevalg vil fremme dette, nok nærmere det modsatte, da tillid kun kan bygges op gennem tid. Ligeledes mener vi, at der bør være fokus på embedets karakter og ikke på personen, som beklæder embedet. Oftere valg vil gennem de flere valgkampe i værste fald henlede offentlighedens opmærksomhed på personen bag embedet og ikke på embedets karakter og indhold.

Derudover mener vi, at hyppigere bispevalg ikke som sådan vil øge den demokratiske legitimitet af bispeembedet. Bispeembedet er nemlig ikke et demokratisk embede, selvom biskoppen er valgt af menighedsrådsmedlemmer og præster i stiftet. Biskoppen er i sin gejstlige embedsførelse alene bundet af kirkens tradition og bekendelsesgrundlag, som ikke kan stå for valg. Bekendelsesgrundlaget bliver ikke desto mindre hele tiden inden for folkekirken diskuteret i en enestående frihedstradition. Folkekirken demokratiske legitimitet ligger først og fremmest i denne frihedstradition og i en forkyndelsesfrihed, som ikke skal føre til valg og resolutioner, men bygger på tillid og åbenhed.

Vi anser derfor en åremålsansættelse af biskopper for en unødigt forstyrrelse af det gejstlige tilsyns kontinuitet og den tillid, som bygges op gennem årene, ligesom den i værste fald kan svække biskoppens læremæssige frihed i forhold til tradition og bekendelse.

Med venlig hilsen

Bodil Kjörup Jensen

Ballerup sogns menighedsråd

11254/13

Menighedsrådet

Hattensens Allé 12
DK-2000 Frederiksberg

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Den 28. oktober 2013

Høringsvar vedrørende Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 udsendt et udkast til forslag til ændring om lov om udnævnelse af biskopper m.m. og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken. Til forslaget har menighedsrådet ved Lindevang Kirke følgende bemærkninger:

Menighedsrådet ved Lindevang Kirke går ind for en åremålsansættelse af biskopper.

For at styrke bispeembedets demokratiske legitimitet vil det være fornuftigt, at der ikke bliver for lang tidsmæssig afstand imellem bispevalget i det enkelte stift.

I forhold til antallet af år finder vi, at 10 år er en rimeligt tidsmæssig periode.

Hvad angår forslaget om, at en biskop ikke skal kunne genvælges i det stift, hvor han/hun har gjort tjeneste, tilslutter vi os ikke. Stiftets menighedsrådsmedlemmer og præster bør frit kunne opstille de kandidater, som de finder egnede til at varetage bispeembedet.

Såfremt der ikke bliver åbnet for muligheden for genvalg, ser vi gerne at valgperioden ændres til 12 år.

Endvidere er vi af den opfattelse, at det er en fælles folkekirkelig opgave og ikke alene de enkelte stifters opgave at sørge for fratrædelsesposter til afgående biskopper.

Med venlig hilsen

Susanne Nielsen

Næstformand for Lindevang Kirkes menighedsråd

111224/13

Birket menighedsråd.
Lyngmosevej 8
4943 Torrig L.
7641@sogn.dk

27. oktober 2013
Deres dok.nr.: 70134/13

Til ministeriet for ligestilling og kirke.

Høringssvar vedr. lov om udnævnelse af biskopper mv. .

Kirkeministeriet har 8. juli 2013 udsendt debatmateriale i høring i menighedsrådene.
Birket menighedsråd har behandlet spørgsmålet på sit møde 11. september 2013 og er nået frem til følgende:

Høringssvar:

Birket menighedsråd finder ikke anledning til at ændre på bestående ordning.

Menighedsrådet finder det forkert, når ministeriet tilsyneladende forsøger at reducere bispeembedet til en almindelig lederstilling i statens hierarki.
Menighedsrådet finder, det vil kunne få nogle uheldige konsekvenser.

Fra debatten i menighedsrådet noteres:

- ministeriets udgangspunkt om, "at biskopper også fremover kan honorere tidens krav om dynamik" er useriøst. Det er tomme hurra-ord.
- regeringen ønsker at skade kirken.
- det er helt forkert, når ministeriet forsøger at reducere bispeembedet til en almindelig lederstilling i statens hierarki. De heraf afledte konsekvenser er lige så forkerte.

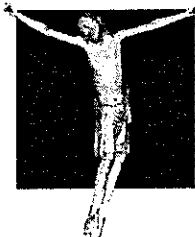
Venlig hilsen
Birket menighedsråd

John Kåre Bjørnson
formand

Cc til provst og biskop til orientering.

111234/13

HERLUFSHOLM KIRKE

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Næstved, den 28. oktober 2013

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken.

Lovforslaget tager udgangspunkt i et ikke gennemført forslag fra 2008 om at begrænse biskoppers embedsperiode til 12 år, der nu foreslås nedsat til 10 år.

Et flertal på 11 af de 12 medlemmer i Herlufsholm menighedsråd kan ikke støtte forslaget om at tidsbegrænse biskoppers embedsperiode, og det nu fremsatte forslag om at fastsætte den til 10 år afviser vi med de i det følgende fremsatte bemærkninger.

Vi ønsker at fastholde den hidtidige praksis, som afspejler en forståelse af bispeembedet, der er begrundet i menighedernes behov for stabilitet og kontinuitet i dette særlige embede og i en respekt for embedet, der følger af dets særlige funktion i kirken. Forslaget strider mod denne embedsforståelse og er en nedvurdering af den til embedet knyttede autoritet.

Forslaget anfører, at "biskopper også fremover [skal kunne] honorere tidens krav om dynamik", altså at ændringen fordres af tidsånden. Vi anerkender, at kirken skal følge med tiden, men den skal ikke følge med tidsånden. Forsøger den det, vil den ikke kunne løse sin opgave, som er uafhængig af tidsånden og ofte må modsige den.

En konsekvens af den foreslåede tidsbegrænsning er, at biskopper efter at have brugt 3-4 år på at komme på plads i stiftet vil have optimale funktionsvilkår i 3-4 år. Derefter vil udsigten til ansættelsens ophør føre til tab af autoritet og indflydelse hos de menigheder, der nu begynder at orientere sig mod spørgsmålet om hvem, der skal være den næste biskop, samtidig med at den snart afgående biskop må bruge ressourcer på at overveje sin fremtid.

En anden konsekvens må forventes at være, at bispekandidaters alder bliver højere end i dag, for at afkorte varigheden af en uvis fremtid i kirkens tjeneste som forhenværende biskop. Det er ikke nødvendigvis en uønskelig konsekvens, men det er næppe det, som lovforslaget tilsigter.

Det vil blive en udfordring for folkekirken/ministeriet at anvise ny beskæftigelse for fratrådte biskopper (i gennemsnit én om året), og det er ikke nødvendigvis velkomment for en menighed at få overdraget en fratrådt biskop som lokal sognepræst. Lovforslaget oplyser intet om, hvorledes tidligere biskoppers lønforhold skal ordnes.

Med disse begrundelser kan Herlufsholm menighedsråd ikke støtte det forelagte forslag.

Med venlig hilsen

På menighedsrådets vegne

111206/13

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Odder Sogns Menighedsråd er af den opfattelse, at dette lovforslag skal afvente færdiggørelsen af hele debatten omkring strukturen i Folkekirken.

På vegne af Menighedsrådet

Bente Grønfeldt

formand

Husumvold Kirke
Gadelandet 25
2700 Brønshøj

111032/13

Brønshøj den 29. oktober 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Husumvold Sogns menighedsråd har drøftet lovforslaget og vi støtter meget forslaget om åremåls-ansættelse af biskopper.

Men vi går ind for at en biskop der har været i et bestemt embede i 10 år gerne må deltage i ansøgerfeltet på lige fod med andre ansøgere til bispeembedet fremadrettet.

På menighedsrådets vegne

Birgit Jensen

Menighedsrådsformand

111031/13

Vinding Kirke

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Dokumentnr. 70134/13

Som svar på høring om biskoppernes valgperiode udtaler det samlede menighedsråd i Vinding, Vejle:

Vi kan tiltræde, at biskoppernes valgperiode bliver 10 år, da vi håber, at det vil styrke ledelsen i folkekirken og gøre bispeembedet mere tydeligt.

Vedtaget på menighedsrådsmøde den 9. oktober 2013.

Venlig hilsen

Asta Holm Iversen

Formand

Vinding Kirkes menighedsråd
Svinholtvej 4a, 7100 Vejle

Taulov, den 29.10.2013

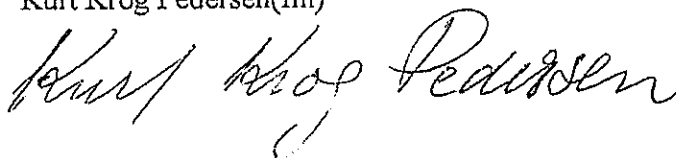
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

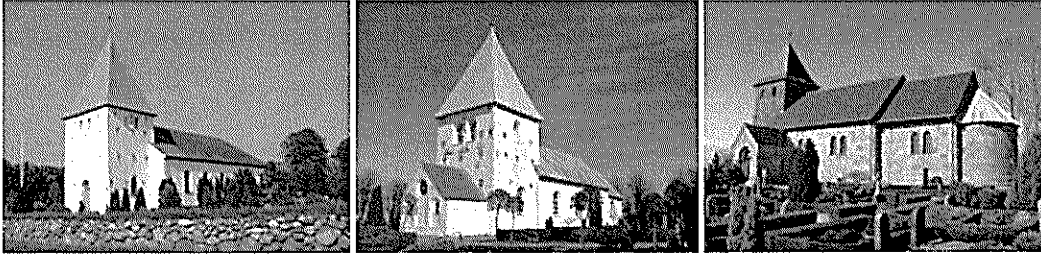
Taulov menighedsråd kan tilslutte sig lovforslagets princip om begrænset ansættelsesperiode for nyudnævnte biskopper.

Om det er 10 eller 12 år er mindre vigtigt. Man kunne også forestille sig 8 år samtidig med muligheden for at den siddende biskop kunne genopstille til eget embede. Forslagene er med til at øge den demokratiske legitimitet.

Med venlig hilsen
Taulov Menighedsråd
Kurt Krog Pedersen(fm)

110906/13

Vejstrup – Hejls - Taps Pastorat

29. 10. 2013

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Pastoratsrådet for Vejstrup-Hejls-Taps pastorat har på et pastoratsrådsmøde drøftet lovforslaget om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og denne drøftelse mundede ud i, at vi kan tilslutte os, at biskopper ansættes på åremål, men ser helst for en periode på 12 år.

Derudover ser vi helst, at der gives mulighed for, at biskoppen ved udløbet af ansættelsesperioden har mulighed for at blive genvalgt, idet det kan være en styrke i embedet og for samarbejdet, at der er opbygget et godt kendskab til de mange sogne i stiftet.

Med venlig hilsen
På vegne af pastoratsrådet for Vejstrup-Hejls-Taps

Jørgen Dahl
Formand

Fra: Matias Kærup
Sendt: 29. oktober 2013 08:47
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar

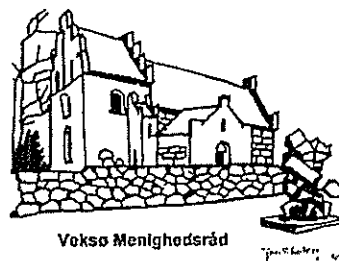
Høringssvar om tidsbegrænset ansættelse af biskopper.

Stenløse menighedsråd, Hjallese Provsti, Fyens Stift finder ikke, at der er behov for at indføre tidsbegrænset ansættelse af biskopper

På menighedsrådets vegne

Matias Kærup
Kbf. sognepræst
Stenløse-Fangel pastorat

Direkte 6615 0704
Mobil 2916 5961
E-mail maka@km.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Hørings svar Tidsbegrænsede ansættelser af biskopper

Veksø Sogn er både et landsogn og en forstad til København, beliggende 25 km. nordvest for København. Sognet har 2.040 indbyggere, hvoraf 1.645 er medlemmer af Folkekirken. Veksø Sogn indgår i Stenløse-Veksø Pastorat. De to menighedsråd har sammen med Ølstykke Menighedsråd professionaliseret det daglige arbejde gennem ansættelse af en fælles administrations- og personalechef, og pastoratet samarbejder i det hele taget i vid udstrækning med de omkringliggende sogne. Samtidig med denne åbne holdning overfor praktiske tilpasninger til tidens krav har Veksø Menighedsråd bevidst valgt at bevare sin selvstændighed.

Veksø Menighedsråd har gennemgået forslaget om at indføre tidsbegrænsede ansættelser af biskopper med interesse. Veksø Menighedsråd har afholdt et lokalt åbent debatmøde om Folkekirkens styringsstruktur, hvorunder man også behandlede lovforslaget om tidsbegrænsede ansættelser af biskopper.

Det står ganske klart for Veksø Menighedsråd, at det uændret bør være sådan, at biskopper fortsat skal ansættes som tjenestemænd uden tidsbegrænsning, udover aldersbegrænsning.

Umiddelbart kan det virke forfriskende at tænke sig vore biskopper ansat på åremål. Det kan fremme noget dynamik, og gennemsnitsalderen vil formentlig falde. Men god varetagelse af biskoppernes betydningsfulde tilsynsopgaver forudsætter stabilitet og et dybt kendskab til stiftet, som kun opnås over længere tid. Endvidere er det afgørende vigtigt, at biskoppernes uafhængighed og deres faste ansættelser fastholdes. Man kan ikke være kritisk og uafhængig, hvis man er åremålsansat. Vi har efterhånden meget få uafhængige personer, som kan sige deres mening og udtrykke samfundets samvittighed. Vi har brug for uafhængige fastansatte personer i de teologiske debatter og i samfundsdebatten.

Hvis dette lovforslag bliver gennemført, kan vi se frem til det næste skridt, som vil være et forslag om åremålsansættelser af vore præster. Herved får vi en præstestand, som ikke tør tale og skrive frit, og som vil være motiveret for at takkes deres menighedsråd.

Hermed siger Folkekirken farvel til de to helt grundlæggende værdier i forbindelse med vore præster: Præsternes uafhængighed og deres forkyndelsesfrihed. Det må ikke ske.

Veksø Menighedsråd har 6 valgte medlemmer. Flertallet af disse støtter dette høringssvar.

KIRKEMINISTERIET 1. KONTOR

29 OKT. 2013

Med venlig hilsen

Karen Svahn

Formand for Veksø Menighedsråd

110323/13

Kr. Stillinge menighedsråd
v/formand Ebbe Gjørup
Kærrebjergvej 11, Bildsø
4200 Slagelse.

Bildsø, d. 20. oktober 2013.

Vedrørende høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelser af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

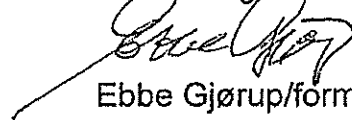
Vi kan under ingen omstændigheder gå ind for at begrænse nyudnævnte biskoppers embedsperiode.

Dette er en politisering af embedet. Det er væsentligt, at en biskop er en person med en vis alder og erfaring, ligesom det også kræver lang tid at sætte sig ind i sit stift.

Med den nugældende ordning har en biskop desuden altid lov til at fratræde efter ønske.

Vi skal derfor anmode om, at lovforslaget tages af bordet.

Med venlig hilsen

Ebbe Gjørup/formand.

108 781/13

BRØNSHØJ KIRKE

Kordeggen
Brønshøj Kirkes Kontor
Præstegårds Allé 5
2700 Brønshøj
T: 38 28 25 05

Åbnings- og telefontid
Mandag-fredag kl. 9-13
Torsdag kl. 9-13 og 16-18

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Brønshøj, d. 24. oktober 2013

Høringssvar fra Brønshøj kirkes menighedsråd

Vedr. udkastet til forslag om Lov om udnævnelse af biskopper (begrænsning af biskoppers valgperiode)

Brønshøj kirkes menighedsråd har på sit møde d. 26. august drøftet udkastet til lovforslaget. Vi sætter pris på, at menighedsrådene er blevet inddraget som høringsberettigede og vil hermed gerne indsende vores kommentarer til udkastet til lovforslag.

Som udgangspunkt må vi sige, at der ikke hos os er nogen stærk overbevisning om, at det er meget nødvendigt at tidsbegrænse biskoppers valgperiode. På den anden side kan vi godt se en tendens til, at fremtidige biskopkandidater måske vil være yngre end hidtil. Og selvom der nok også vil vise sig flere tilfælde, hvor en biskop selv vælger at gå før tiden, vil det måske være netop de mest dynamiske, der gør det.

Derfor kan vi godt forstå hensigten bag lovforslaget, og så er der så spørgsmålet om periodens længde. Vi mener under alle omstændigheder, at 10 år er for kort tid, og finder ikke, at en sammenligning med rigsrevisorer eller en ombudsmand er et relevant udgangspunkt.

Vi vil gerne anbefale, at perioden bliver på max 15 år, og at den forvaltes således, at en biskop bliver valgt for 12 år i første omgang, og hvis der så er ønske om det i stiftet og interesse fra biskoppens side, kan der blive en forlængelse i tre år. Dette kan evt. afgøres ved en høring i stiftets menighedsråd og provstiudvalg (eller på anden vis, som ministeriet måtte fastsætte).

Vores argumenter er følgende:

- 1) Det er ikke alle nye biskopper, der kender deres stift i forvejen, og så er 10 år ikke lang tid til at sætte et ordentligt aftryk på udviklingen i det og kunne udøve det mest effektive tilsyn. Det er jo velkendt, at det tager tid at influere folkekirken.
- 2) Vi er også bekendt med, at f.eks. en organisation som Folkekirkens Nødhjælp fornylig har udvidet tidsbegrænsningen for generalsekretærembedet fra max 10 år til max 15 år ud fra den betragtning, at organisationen og dens omverden er langt mere kompleks at sætte sig ind i og præge end tilfældet var, da 10 års-reglen blev indført.

- 3) Det koster i omkostninger og effektivitet at skifte fast hvert 10. år, idet det indebærer både valgkamp hele året før og udgifter til renovering af bolig mv. Det vil alt i alt betyde en effektiv periode på mindre end 10 år.
- 4) Vi finder, at den "trinvis" model med en forlængelsesmulighed i yderligere tre år er vigtig, fordi det kan være hensigtsmæssigt at kunne beholde en dygtig og afholdt biskop lidt længere og dermed udskyde et valg. Det kunne f.eks. være en udvikling i stiftet, der gjorde det ønskeligt at fastholde den samme biskop lidt endnu, eller det kunne simpelthen være, fordi vedkommende er dygtig og er 'den rette' på posten. Der vil jo stadig i vores forslag være en absolut max grænse.

Med venlig hilsen

Flemming Dalgaard Hansen
Formand for
Brønshøj kirkes menighedsråd

86908/13

BRØNSHØJ KIRKE

Kordeggen
Brønshøj Kirkes Kontor
Præstegårds Allé 5
2700 Brønshøj
T: 38 28 25 05

Åbnings- og telefontid
Mandag-fredag kl. 9-13
Torsdag kl. 9-13 og 16-18

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K.

Brønshøj, d. 2. september 2013

Høringssvar fra Brønshøj kirkes menighedsråd

Vedr. udkastet til forslag om Lov om udnævnelse af biskopper (begrænsning af biskoppers valgperiode)

Brønshøj kirkes menighedsråd har på sit møde d. 26. august drøftet udkastet til lovsforslaget. Vi sætter pris på, at menighedsrådene er blevet inddraget som høringsberettigede og vil hermed gerne indsende vores kommentarer til udkastet til lovforslag.

Som udgangspunkt må vi sige, at der ikke hos os er nogen stærk overbevisning om, at det er meget nødvendigt at tidsbegrænse biskoppers valgperiode. På den anden side kan vi godt se en tendens til, at fremtidige biskopkandidater måske vil være yngre end hidtil. Og selvom der nok også vil vise sig flere tilfælde, hvor en biskop selv vælger at gå før tiden, vil det måske være netop de mest dynamiske, der gør det.

Derfor kan vi godt forstå hensigten bag lovforslaget, og så er der så spørgsmålet om periodens længde. Vi mener under alle omstændigheder, at 10 år er for kort tid, og finder ikke, at en sammenligning med rigsrevisorer eller en ombudsmand er et relevant udgangspunkt.

Vi vil gerne anbefale, at perioden bliver på max 15 år, og at den forvaltes således, at en biskop bliver valgt for 12 år i første omgang, og hvis der så er ønske om det i stiftet og interesse fra biskoppens side, kan der blive en forlængelse i tre år. Dette kan evt. afgøres ved en høring i stiftets menighedsråd og provstiudvalg (eller på anden vis, som ministeriet måtte fastsætte).

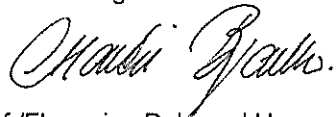
Vores argumenter er følgende:

- 1) Det er ikke alle nye biskopper, der kender deres stift i forvejen, og så er 10 år ikke lang tid til at sætte et ordentligt aftryk på udviklingen i det og kunne udøve det mest effektive tilsyn. Det er jo velkendt, at det tager tid at influere folkekirken.
- 2) Vi er også bekendt med, at f.eks. en organisation som Folkekirkens Nødhjælp fornylig har udvidet tidsbegrænsningen for generalsekretærembedet fra max. 10 år til max. 15 år ud fra den betragtning, at organisationen og dens omverden er langt mere kompleks at sætte sig ind i og præge end tilfældet var, da 10 års-reglen blev indført.

- 3) Det koster i omkostninger og effektivitet at skifte fast hvert 10. år, idet det indebærer både valgkamp hele året før og udgifter til renovering af bolig mv. Det vil alt i alt betyde en effektiv periode på mindre end 10 år.
- 4) Vi finder, at den "trinvis" model med en forlængelsesmulighed i yderligere tre år er vigtig, fordi det kan være hensigtsmæssigt at kunne beholde en dygtig og afholdt biskop lidt længere og dermed udskyde et valg. Det kunne f.eks. være en udvikling i stiftet, der gjorde det ønskeligt at fastholde den samme biskop lidt endnu, eller det kunne simpelthen være, fordi vedkommende er dygtig og er 'den rette' på posten. Der vil jo stadig i vores forslag være en absolut max grænse.

Med venlig hilsen

f./Flemming Dalgaard Hansen
Formand for Brønshøj kirkes menighedsråd

Bregninge Menighedsråd
Sundbrovej 64
Tåsinge
5700 Svenborg

108788/13

Bregninge oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Bregninge Menighedsråd har på sit ordinære møde den 8. oktober drøftet forslaget om at biskopper i Den Danske Folkekirke i fremtiden ansættes for en periode på ti år.

Bregninge Menighedsråd mener at dette forslag bør afvises da det totalt mangler forståelse for bispeembedets art og funktion i Den Danske Folkekirke.

På Rådets vegne

Og med venlig hilsen

Birgit Kjær

Formand

HARESKOV SOGN

108665/13

Højeloft Vænge 20
3500 Værløse
Tlf. 44 35 70 02

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Værløse den 14. oktober 2013.

Hørings svar vedr.: Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Menighedsrådene i Værløse og Hareskov sogne fremsender hermed hørings svar som ovenfor anført:

Det grundlæggende for os er, at vi har en ordning for biskoppers ansættelse, som vi i alle henseender finder fuldt tilfredsstillende. Det er vigtigt for os, at denne ordning bevares, og at der i det hele taget er ro og stabilitet omkring bispeembedet. Dette er for os at se med til at skabe den naturlige autoritet, som vi finder det ønskeligt og rimeligt, at en biskop har.

Der foreslås en ændring af ordningen, således at biskopper for fremtiden ansættes på åremål. Det har tidligere været foreslået, at biskopper vælges for en periode på 12 år. Nu foreslås der en periode på 10 år.

Det nævnes, at bispeembedet i de senere år er blevet genstand for øget eksponering i forhold til presse og offentlighed. Endvidere nævnes, at der er stadig større forventninger til biskopperne som inspiratorer, og endelig tales der om "tidens krav om dynamik."

Dette er sandt nok set relativt til det nye mediebillede, men substansen i disse krav har været der i de seneste generationer, og for os at se har embedsperiodens længde ingen særlig betydning i relation hertil.

Hvis man endelig vil tage det anførte alvorligt, kan man efter vores opfattelse lige så vel fremhæve betydningen af lang erfaring og modenhed (teologisk og kirkeligt) for en biskops rolle som inspirator.

Disse krav – eksponering, inspirator, dynamik, erfaring og modenhed – er alle nogle som indgår i valget af biskop uafhængigt af embedsperiodens længde og eventuelle behov for teknologisk dynamik vil altid blive løst ved anden sagkyndig ansættelse – det skal ikke være biskoppens spidskompetence.

Derfor forekommer argumentationen for denne ændring os at være svag og i høj grad diskutabel.

Med en åremålsansættelse må man også forudse en ændret aldersfordeling af bispekandidaterne mod yngre præster – som stadig har en karriere foran sig efter de 10 år – eller ældre præster der kan gå på pension efter de 10 år. Dette vil potentielt afholde nogle gode kandidater fra at ansøge.

HARESKOV SOGN

Højeloft Vænge 20
3500 Værløse
Tlf. 44 35 70 02

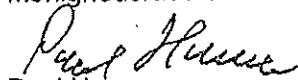
Vi må konkludere, at vi savner mere vægtige og konkrete begrundelser for den foreslåede ændring.

Såfremt forslaget vedtages, må vi ønske, at biskoppernes embedsperiode bliver så lang som muligt, altså gerne 12 år som tidligere foreslået.

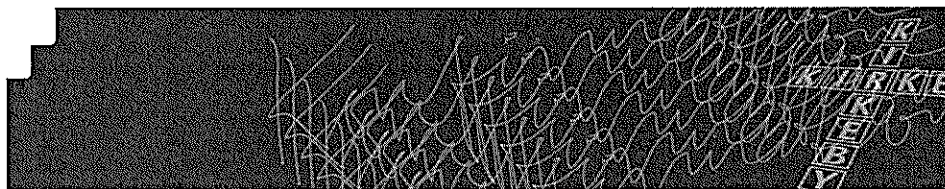
Som vedtaget på

Værløse menighedsråds møde den 8. oktober 2013.

Menighedsrådsformand

Poul Hansen

29. oktober 2013

Til Kirkeministeriet

Vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Kirkeby Menighedsråd har på sit ordinære møde 23. oktober drøftet forslaget om at ansætte biskopper i Den Danske Folkekirke i fremtiden ansættes i en periode på 10 år.

Kirkeby Menighedsråd mener at dette forslag bør afvises da det totalt mangler forståelse for embedets art og funktion i Den Danske Folkekirke.

På Kirkeby Menighedsråds vegne

Finn Jeppe Nielsen
Formand

**Kirkeby
Menighedsråd:**

Formand og kontaktperson
Finn Jeppe Nielsen
Solparken 14
Kirkeby
5771 Stenstrup
finnjepe@kirkebymail.dk
Telefon 6226 3050/5214 7850

Næstformand og Kasserer
Lis Lindskov Jensen
Egebjergvej 8
Egebjerg
5771 Stenstrup
lislindskov@gmail.com
Telefon 6226 2291

Kirkevæрге
Mona Nissum
Assensvej 55
Kirkeby
5771 Stenstrup
nissum@kirkebymail.dk
Telefon 6226 1208/2169 7955

Charlotte M. J. Lamp
Byvænget 2
Kirkeby
5771 Stenstrup
ll@sydfynsmail.dk
Telefon 6226 2409/

Lone Hansen
Tørvelong 20
5771 Stenstrup
lonchansen17@gmail.com
Telefon 2833 6031

Anne Grete Tofte Weber
Hovedvejen 46
5771 Stenstrup
ag@jwluffoto.dk
Telefon 6226 1020

Regnskabsfører(ikke medlem)
Landsbrugsrådgivning SYD
V/Mette Kirketorp
mek@lrs.dk
Telefon 7374 2135

Sognepræst
Andreas G. Bojsen-Møller
Svendborgvej 102A
Ollerup
5762 Vester Skerninge
agbm@km.dk

108653/13

Christians sogns Menighedsråd

Frederikshaldsgade 15, 8200 Århus N - Tlf. 86 16 94 64 - E-mail: kontor@christianskirken.dk

---

Århus den 24. oktober 2013

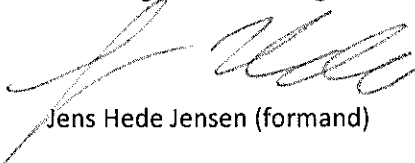
Hørings svar vedrørende tidsbegrænset udnævnelse af biskopper

Christians sogns Menighedsråd skal hermed afgive vores høringssvar vedrørende tidsbegrænset udnævnelse af biskopper.

Det er for menighedsrådets medlemmer helt afgørende, at folkekirkens styring bør afklares inden der ændres i reglerne vedrørende fx tidsbegrænset udnævnelse af biskopper. Dette bør således afklares inden der tages stilling til dette spørgsmål.

Hvis man på trods af denne meget klare holdning ikke vil afvente med en afklaring, finder 9 medlemmer, at der bør fastsættes tidsbegrænsning. 3 medlemmer finder ikke, at der bør ske tidsbegrænsning, mens 6 medlemmer ikke ønsker at tage stilling.

På menighedsrådets vegne

Jens Hede Jensen (formand)

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Valby, den 18. oktober 2013

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv.

I besvarelse af Ministeriet for Ligestilling og Kirkes skrivelse af 26. juni 2013, dok. nr. 57195/13, skal Valby Sogns Menighedsråd udtale følgende:

Menighedsrådet finder, at bl.a. følgende taler for forslaget:

- i tilfælde af, at samspelet i stiftet med biskoppen ikke fungerer, vil der være mulighed for en hurtigere adskillelse på objektive grundlag;
- tilsvarende kan det også være en lettelse for biskoppen at kunne gå af på objektive grundlag;
- der er tale om stillinger med stor magt og indflydelse, som kan afbalanceres gennem en tidsbegrænsning, hvorfor det overordnet vil være sundt med et udskiftningsprincip.

Imod forslaget taler derimod:

- særbehandling af biskopper i forhold til andre præster;
- stillingen er ikke sammenlignelig med f.eks. topembedsmænd i centraladministrationen;
- begrænser muligheden for over tid at blive fortrolig med og udvikle tillidsforholdet til biskoppen i stiftet;
- begrænset mulighed for genvalg usædvanlig i valgte embeder. Hvis stiftet ønsker den pågældende, bør det være muligt. Selvom USA's præsident kan dog gen vælges én gang;
- biskopper bør bedømmes på embedets egne præmisser, ikke ved sammenligning med andre embedsmænd; navnlig bør der lægges vægt på biskoppen som teolog mere end administrator - dog i hushævdende at også provster og sognepræster har administrative forpligtelser; flere af disse kunne imidlertid overlades til stiftskontorerne.

Konklusion:

Menighedsrådet kan ikke anbefale lovudkastet i den foreliggende form, men vil foreslå det ændret således, at åremålet fastsættes til 12 år, og at der åbnes mulighed for genvalg i samme stift.

Med venlig hilsen

Trine Birgitte Smith

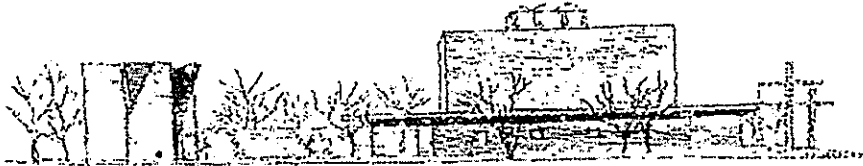
Formand

cc.: Provstiudvalget for Valby-Vanløse Provsti

Biskoppen over Københavns Stift

106426/13

PRÆSTEBRO KIRKE

Ministeriet for Ligestilling og kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Herlev, den 18. oktober, 2013.

Vedr. høring: Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndløsning og lov om ansættelse i stillingre i folkekirken m.v..

Tak for det tilsendte høringsmateriale. Menighedsrådet i Præstebro sogn udtaler følgende:

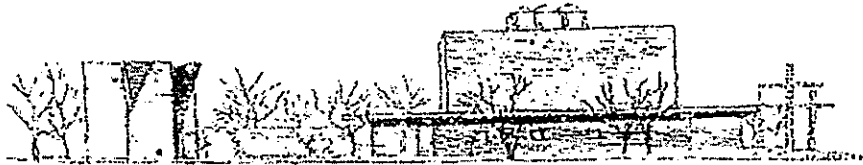
Der kan være fordele ved at biskoppers ansættelse åremålsbegrænses, men der er også mange ulemper.

Fordelen vil selvfølgelig være, at det er muligt at komme af med en biskop, man ikke længere har tillid til eller ønsker skal styre og påvirke den kirkelige udvikling i et stift.

Imidlertid vil ulemperne være mange og store med udgangspunkt i det fremsendte lovforslag, idet vi ikke finder, at det vil være muligt at gennemføre lovforslaget uden betydelige økonomiske omkostninger. Ligeledes finder vi det uacceptabelt, at et lokalt menighedsråd ikke vil blive hørt, når/hvis en biskop skal tiltræde en retrætestilling i et sogn. Ligesom det vil være uacceptabelt, at der skal stå en stilling parat, når en årmålsansat biskops ansættelsesperiode udløber, som det er tilfældet i dag, når f.eks. præster får orlov for at rejse til Grønland, og dermed fortsat har ret til enten sin "tidligere" stilling eller en tilsvarende i stiftet.

Kommentarer til selve lovforslaget:

- §1, stk. 3: Det bør være muligt, at en biskop ved åremålets udløb kan søge sin egen stilling én gang, som det er vanligt med ledende stilling ved universiteter i de nordiske lande. Det vil specielt være gavnligt ved udviklingsinitiativer, der er sat i gang sent i biskoppens embedsperiode. Så når det hævdes i bemærkningerne til lovforslaget, at det begrundes med at undgå politisering af det gejstlige tilsyn (habilitetsbestemmelse), finder vi, at udvalget alene har fokuseret på det negative, hvorfor vi ønsker at gøre opmærksom på, at der også kan være en positiv tilgang til at genvælge en biskop. Påstanden om, at der kan opstå berettiget tvivl om biskoppers motiver til at træffe bebyrdende eller begunstigende afgørelser finder vi upassende og som minimum udokumenterede.
- §2 ny stk. 2: Vi protesterer over formuleringen, der tilsidesætter menighedsrådets muligheder og pligter i tilfælde, hvor den afgående biskop skal placeres i eller ansættes i en stilling indenfor det pågældende sogn.

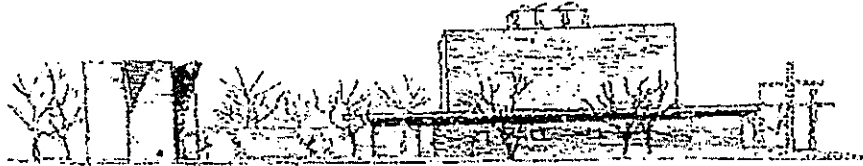
PRÆSTEBRO KIRKE

Kommentarer til bemærkninger til lovforslaget:

- *Indledning og baggrund:* Vi finder timingen uheldig så længe arbejdet med udvikling af en sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken ikke er afsluttet, og vi dermed ikke kender den fremtidige funktion for og ledelsesmæssige placering af biskopperne. Der er jo stor forskel på biskoppernes rolle om model 1, 2 eller tre bliver den foretrukne model.
- Uanset længden af åremålet vil ministeriet ikke med det nuværende forslag kunne undgå hverken politisering i en valgkamp eller økonomiske merudgifter til såvel valgkamp, istandsættelse af tjenesteboliger som bispevielser med Majestætens deltagelse. En valgkamp vil altid bestå af en eller flere politiserende emner. Valgkampene vil med dette forslag være mange og forløbe sig regelmæssigt som følge af åremålet. En præsteansættelse koster i dag menighedsrådene minimum kr. 10.000 alene til annonceringer og afholdelse af møder og samtaler.
- I begrundelse for lovforslaget vedrørende *gældende ret* fokuseres der på, at en biskops ansættelse er et éngangsvalg, hvor forventningerne er, at biskoppen bliver i embedet til pensionsalderen indtræder. Det, finder vi, er en gammeldags tankegang, idet det jo også har vist sig i tre af fire tilfælde, at biskopper har søgt andet job før pensioneringen. Vi vil derfor foreslå, at man i stedet giver biskopperne denne mulighed.
- Ønsket om at søge andet job før pensioneringer, finder vi negativt beskrevet i begrundelserne for lovforslaget. Vi ønsker at fokusere på dette som en positiv udvikling, der kan opfylde de ønsker, ministeren har med det fremsatte forslag.

Bemærkninger til lovforslagets udformning:

- Lovforslagets bemærkninger om retrætestilling og/eller kaldelse af en afgående biskop er alle behæftet med økonomiske udgifter, idet kaldelse af en præst i dag medfører en udgift for et menighedsråd på ikke under kr. 10.000 alene til annoncer, møder og samtaler.
- Desuden giver bemærkninger anledning til undren over, at ministeriet kan tale om et udgiftsneutralt forslag for såvel kirke som borgere, idet en åremålsansættelse i alle andre faglige organisationer medfører et løntillæg, samt sikkerhed for enten en aftrædelsesgodtgørelse svarende til mere end et års løn eller en anden stilling, hvor aflønningen ikke reguleres ned til standarden for den nye stilling, men indeholder en lønkomensation for overgang til en lavere placeret stilling.
- En sådan økonomisk udgift vil medføre konsekvens for såvel kirke som borgere, idet lovforslagets bemærkninger siger, at udgifter skal dækkes over den nuværende ligning. Det betyder, at der fratages kirken og dermed borgerne muligheder for udvikling af de kirkelige aktiviteter, der beskæres tilsvarende, når de administrative udgifter øges.
- Hvis bemærkningerne "*det er ikke tanken, at en biskop i forbindelse med valgperiodens udløb skal søge en retrætestilling i konkurrence med andre*", men stillingen "*på tænk forbeholdt eller oprettet specielt til den afgående biskop i forbindelse med valgperiodens udløb*" og "*lovforslaget vil ikke medføre ændringer i det samlede antal årsværk for ... og præster*" skal gennemføres, vil

PRÆSTEBRO KIRKE

det betyde, at der altid skal være vakante stillinger, der kan anvendes til enten retrætestillinger eller stillinger med lavere placering. Med 10 biskopper, der skal udskiftes efter ti år, vil det betyde en forringelse af præstefunktionen på landsplan, at så mange stillinger skal holdes vakante og være øremærket "en afgående biskop".

- Der er endvidere en selvmodsigelse i bemærkningerne til lovforslaget, idet det på side 8 fremgår, at ministeriet "i fornødent omfang vil medvirke til, at der oprettes en retrætestilling til den afgående biskop" og "afløgning af en retrætestilling finansieres af folkekirkelige midler, som udgangspunkt inden for de gældende bevillinger til præsteløn".
- Endelig betyder lovforslaget, at menighedsrådets virke, når det gælder kaldelse af præster, sættes ud af funktion, og at et sogn vil kunne pålægges at modtage en afgående biskop med et formål og funktion, menighedsrådet ingen indflydelse har haft på, idet retrætestillingen skal tilpasses den afgående biskops faglige styrker og interesser.

Afslutningsvis finder vi det ejendommeligt, at biskopper åremålsansættes, når præster og provster ikke er det. Præstebro sogns menighedsråd kan således ikke i den nuværende form tilslutte sig forslaget til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Med venlig hilsen på vegne af Præstebro Sogns Menighedsråd

Tove F. Buch
Formand

SKT. NICOLAI KIRKE
MENIGHEDSRÅDET
FORMAND JOHNNY WINTHER HOLBECH

106110/13

MØLLEGADE 16, 1, 3700 RØNNE. TLF. 38 11 16 18. MAIL: JOHNNY.WINTHER.HOLBECH@BRK.DK

**Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.**

Rønne, den 18. oktober 2013

Høringssvar til Ministeriet for Ligestilling og Kirke vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

I sit møde den 2. oktober 2013 besluttede Rønne Menighedsråd at afgive følgende høringssvar:

”Menighedsrådet finder, at det må være op til et evt. folkekirkeligt organ at tage et sådant initiativ, hvis det skal tages.”

**Johnny Winther Holbech
menighedsrådsformand**

105835/13

Gurre-Tikøb oktober 2013

Ministeriet for

Ligestilling og Kirke

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Vedr. høring om ændring af lov om udnævnelse af biskopper.

Efter at høringsfristen er blevet forlænget fra 6. september til 31. oktober har nu også menighedsrådene fået mulighed for at drøfte en eventuel lovændring om, at begrænse biskoppernes ansættelse til 10 år.

Det har undret os, at menighedsrådene ikke var inkluderet i høringen fra starten, da biskopperne jo ikke kan bestride deres gejstlige tilsynsembede, medmindre de er valgt af stiftets menighedsråd og præster ved en demokratisk afstemning.

Endnu ligger magten jo i sognene, ikke i toppen af en hierarkisk magtpyramide. Men det ser ud til at ville ændre sig, dersom lovforslaget med forbuddet om, at en biskop ikke kan opstilles til genvalg, men nok opstilles som kandidat til bispeembedet i et andet stift, bliver vedtaget. Hvad nu hvis menighedsråd og præster i et stift er tilfredse og glade for deres biskops varetagelse af tilsynsembedet og gerne vil beholde vedkommende - men ikke kan få lov? Det kan da kun ses som en begrænsning af sognemagten og som alt andet end en styrkelse af demokratiet i folkekirken.

Og indeholder lovforslaget ikke en risiko for en svækkelse af bispeembedets integritet og autoritet og medfører en fare for politisering af det gejstlige tilsyn.

Derfor kan vi ikke gå ind for åremålsansættelse af biskopper. Vi ønsker den nuværende ordning bibeholdt.

Med venlig hilsen

Gurre og Tikøb menighedsråd

105672/13

Ministeriet for

Tikøb oktober 2013

Ligestilling- Kirke

Frederiksholmskanal

København

Høringssvar på spørgsmålet om åremålsansættelse af biskopper.

Biskopperne er demokratisk valgte og er foruden at være statsembetsmænd menighedernes og præsternes åndelige tilsynsførende. Der er tradition for at biskopperne er biskopper i det stift de er valgt til de falder for aldersgrænsen som er 70 år. Denne ordning ønsker vi skal fortsætte. En biskop er ikke en direktør i et firma, der skal udskiftes med jævne mellemrum, men har et helt særligt embede

En ny biskop behøver år- altså tid -til at få indgående kendskab til sit stift og dets kirkelige profil rundt om i sognene -og biskoppen behøver også tid til at træde i karakter, som vi har oplevet det med vores egen biskop i Helsingør. Vi ønsker ikke åremålsansættelse for biskopperne. Kommer forslaget igennem vil, vi i hvert fald have sikkerhed for, at en biskop kan blive valgt igen i samme stift.

Med venlig hilsen

Gurre og Tikøb menighedsråd

Paul Larsen

104588/13
Høje Taastrup Kirke
Menighedsrådet
Formand Pia Svenning

Til km@km.dk

Oktober 2013

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. ministeriets dokument nr. 70134/13 til menighedsrådene.

Menighedsrådet ved Høje Taastrup Sogn i Høje Taastrup Provsti, Helsingør Stift, ønsker med denne henvendelse at afgive høringsvar i forbindelse med ovennævnte sag.

1. Som udgangspunkt mener vi, at det ville være naturligt at vente med dette forslag til arbejdet om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken var afgjort.
2. Når forslaget kommer nu, mener vi, at det vil være passende med en tidsramme på 12 år, da nogle stifter er så store, at det reelt tager tid at "lære alle at kende". For at undgå at bispeembedet politiseres unødigt af valgkampe med korte intervaller, mener vi, at en embedsperiode på 12 år vil være passende. Med en valgperiode på 12 år vil biskoppen have en reel mulighed for at gennemføre initiativer og udnytte sin erfaringsbaserede viden, der almindeligvis følger af en længerevarende embedsvaretagelse, ligesom der vil være en kontinuitet over for menighedsrådet i 3 hele valgperioder.
3. Vi mener ikke, at det er relevant i relation til bispeembedets specielle karakter at harmonisere embedsperioden til 10 år, som det er for f.eks. rigsrevisor og ombudsmanden.
4. Endvidere mener vi, at det skal være muligt for biskoppen at genopstille efter 12 år. Så kan menighedsrådene tage stilling til, om de ønsker, at biskoppen skal fortsætte i samme stift.

I lovforslaget udtrykkes en bekymring for biskoppens habilitet, såfremt den pågældende på ny skal søge opstilling som kandidat til bispevalg i det stift, hvor vedkommende allerede er biskop. Vi forestiller os, at habilitetsbestemmelsen vil kunne imødegås ved at åremålsansættelsen forlænges for en yderligere periode, uden at der skal gennemføres en valghandling.

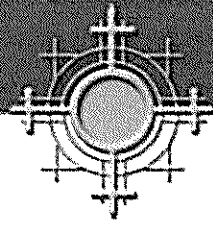
Venlig hilsen

Høje Taastrup Sogns menighedsråd

Pia Svenning Rasmussen
Pia Svenning Rasmussen

Formand

104240/13

Helligåndskirken

Høringsvar fra Helligånds Sogn Århus vedr. Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. dok. 32384.

Helligånds Sogn anbefaler, at den nuværende ordning bibeholdes. Anbefaler endvidere, at drøftelsen tages i et kommende kirkeorgan.

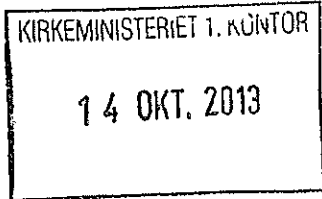
Menighedsrådet finder, at åremålsansættelse vil lægge begrænsninger på bispeembedet. Mange af bispembedets opgaver må betragtes som langsigtede og med innovativ karakter. Kontinuitet i den sammenhæng vil derfor være væsentlig.

Afsnit om at en biskop ikke kan søge stillingen igen, men omplaceres i en retrætestilling eks. Som sognepræst. Dette kan ske uden menighedsråds medvirken. Denne ordning findes ikke værdig for nogen af parterne.

Høringsvar godkendt på menighedsrådsmøde den 9.10.2013

Med venlig hilsen
Sigfred Lauridsen
Menighedsrådsformand.

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar fra Viborg Domkirkes Menighedsråd vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Det er Viborg Domkirkes Menighedsråds opfattelse, at en ændring af biskoppers ansættelsesforhold skal have folkekirkenes bedste for øje. Derfor kan andre statsansattes ansættelsesforhold – her tænkes på rigsrevisorers og folketingets ombudsmands – ikke danne baggrund for en ændring af biskoppers ansættelsesforhold. Det påstås i udkastet til lovforslaget, at en valgperiode for biskopper på 10 år vil give mulighed for dynamik og mobilitet i bispeembedet. En præmis for det standpunkt er for det første, at dynamik og mobilitet er positivt, og dernæst at biskopper, der har tjent i en længere periode, generelt ikke er i stand til at sikre dynamik eller mobilitet. Begge præmisser holder ikke ved et nærmere eftersyn. Det er for det første uklart, hvad der ligger i begreberne "dynamik" og "mobilitet" udover, at de i den almindelige debat er positive begreber, som enhver synes at ville knytte til egne synspunkter. Dernæst vil udskiftning af biskopper ikke nødvendigvis føre til forbedringer for stiftet, ligesom det heller ikke er givet, at meget erfarne biskopper forpurrer nytænkning. Det er alt i alt uklart, hvorfor det er nødvendigt med en ændring af biskoppernes ansættelsesforhold netop nu, og det er også usikkert, om folkekirken overhovedet har gavn af ændringer på dette område.

Desuden har Viborg Domkirkes Menighedsråd en række bekymringer vedrørende udkastet til lovforslaget:

- Ansættelser af biskopper i 10-årige perioder kan føre til, at kun ældre teologer søger stillinger som biskopper, for på den måde at undgå, at skulle tiltræde en anden stilling efter bispeembedet. Det er ikke hensigtsmæssigt.
- Det kan ikke være i hverken stiftets eller folkekirkenes interesse, at en dygtig og vellidt biskop tvinges til at gå af, når vedkommendes embedsperiode udløber. Forslaget vil medføre, at dette vil kunne ske.
- Der kan muligvis være forvaltningsmæssige grunde til, at biskopper kun skal kunne være i embedet i 10 år, men der er ingen kirkelige eller teologiske grunde. Udkastet til lovforslaget synes kun at tillægge forvaltningsmæssige grunde betydning. Dermed har forslaget ikke for øje, at bispeembedet først og fremmest er et kirkeligt embede til gavn for folkekirke og stift.

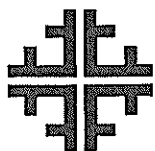
På baggrund af ovenstående betragtninger mener Viborg Domkirkes Menighedsråd, at der ikke bør ændres på biskoppers ansættelsesforhold.

På menighedsrådets vegne

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Magnus Brandstrup".

Magnus Brandstrup

formand

VÆRLØSE SOGN

102965/13

Højeloft Vænge 20
3500 Værløse
Tlf. 44 35 70 02

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Værløse den 9. oktober 2013.

Hørings svar vedr.: Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Menighedsrådene i Værløse og Hareskov sogne fremsender hermed hørings svar som ovenfor anført:

Det grundlæggende for os er, at vi har en ordning for biskoppers ansættelse, som vi i alle henseender finder fuldt tilfredsstillende. Det er vigtigt for os, at denne ordning bevares, og at der i det hele taget er ro og stabilitet omkring bispeembedet. Dette er for os at se med til at skabe den naturlige autoritet, som vi finder det ønskeligt og rimeligt, at en biskop har.

Der foreslås en ændring af ordningen, således at biskopper for fremtiden ansættes på åremål. Det har tidligere været foreslået, at biskopper vælges for en periode på 12 år. Nu foreslås der en periode på 10 år.

Det nævnes, at bispeembedet i de senere år er blevet genstand for øget eksponering i forhold til presse og offentlighed. Endvidere nævnes, at der er stadig større forventninger til biskopperne som inspiratorer, og endelig tales der om "tidens krav om dynamik."

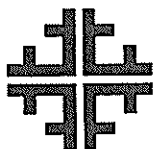
Dette er sandt nok set relativt til det nye mediebillede, men substansen i disse krav har været der i de seneste generationer, og for os at se har embedsperiodens længde ingen særlig betydning i relation hertil.

Hvis man endelig vil tage det anførte alvorligt, kan man efter vores opfattelse lige så vel fremhæve betydningen af lang erfaring og modenhed (teologisk og kirkeligt) for en biskops rolle som inspirator.

Disse krav – eksponering, inspirator, dynamik, erfaring og modenhed – er alle nogle som indgår i valget af biskop uafhængigt af embedsperiodens længde og eventuelle behov for teknologisk dynamik vil altid blive løst ved anden sagkyndig ansættelse – det skal ikke være biskoppens spidskompetence.

Derfor forekommer argumentationen for denne ændring os at være svag og i høj grad diskutabel.

Med en åremålsansættelse må man også forudse en ændret aldersfordeling af bispekandidaterne mod yngre præster – som stadig har en karriere foran sig efter de 10 år – eller ældre præster der kan gå på pension efter de 10 år. Dette vil potentielt afholde nogle gode kandidater fra at ansøge.

VÆRLØSE SOGN

Højeloft Vænge 20
3500 Værløse
Tlf. 44 35 70 02

Vi må konkludere, at vi savner mere vægtige og konkrete begrundelser for den foreslåede ændring.

Såfremt forslaget vedtages, må vi ønske, at biskoppernes embedsperiode bliver så lang som muligt, altså gerne 12 år som tidligere foreslået.

Som vedtaget på

Værløse menighedsråds møde den 1. oktober 2013.

Menighedsrådsformand

Hanne Mølgaard

Menighedsrådet i Hedensted – Store Dalby har drøftet lovforslaget fra Ministeriet for Ligestilling og Kirke om udnævnelse af biskopper.

Overordnet er rådet utilfreds med fremsættelsen af lovforslaget så længe strukturkommissionens debatoplæg ikke er blevet færdigdrøftet og dele af oplægget eventuelt resulterer i en mere moderne styringsstruktur for folkekirken.

Overordnet er tankegangen i lovforslaget også problematisk, når man forsøger at legitimere 10 års ansættelseskontrakter ud fra embedsapparatets verdslige bestemmelser. Det betyder, at man direkte sammenligner en biskop med en rigsrevisor eller ombudsmand, der nu skal have 10-årige ansættelseskontrakter. En biskop bør ikke, på grund af statslige arbejdsplæg, reduceres til en administrator eller departementsleder.

En biskop varetager et kirkeligt og gejstligt embede.

Vedkommende er på en gang traditionsbærer og nyfortolker. En biskop skal kunne udfordre tidsånden med tyngde og kvalitet. Det kræver stor teologisk viden, og dertil menneskelig og sociologisk indsigt, samt nogen livserfaring. Bispeembedet er et globalt kirkeligt embede med en global folkelig og kirkelig forståelse (på godt og ondt). Det er et faremoment, hvis politikere rundt om i verden vil lave deres egen nationale afart af bisperollen. Det kan åbenlyst indebære risiko for, at bisperollen afspores, og eksempelvis reduceres til en management rolle med en åremåls kontrakt.

Et stort flertal i menighedsrådet er dog ikke afvisende over for muligheden for tidsbegrænset ansættelse af biskopper:

I et demokrati bør man dog kunne genopstille til en ny bispeperiode (i "sit eget" stift), også selv om man har været biskop i stiftet i 10 år. Skal det demokratiske princip ændres, at man efter en periode ikke længere kan være valgbar til samme offentlige hverv, må det gælde for alle folkevalgte.

Menighedsrådet ser både plusser og minusser i lovforslaget:

På plus-siden:

Udskiftning af biskoppen kan bidrage til dynamik og udfordrer "sådan plejer vi at gøre". Måske kan det være positivt, at et menneske ikke "permanent" kan blive siddende i samme job. Når der hyppigere skal vælges biskop kan biskop og stiftsadministration "ikke at falde i søvn". Der er større sandsynlighed for, at energien kan opretholdes i hele ansættelsesperioden. Måske vil flere yngre bispekandidater stille op – med mulighed for et todelt karriereforløb.

Hvis der vælges en 12 årig ansættelsesperiode, kan vedkommende have 3 år til at få lokal menigheds kendskab – og 9 år til effektiv arbejdstid

På minus-siden:

Den nedbrydende dynamik viser sig ved, at staten pålægger flere og flere administrative opgaver på den gejstlige ledelse. Politikeres ønske om en dynamisk kirkeleder må ikke ske på bekostning af biskoppens kirkelige og gejstlige kerneydelser og velovervejede teologiske refleksion og vejledning af råd og præster.

En biskop med kortere ansættelsesperiode, vil måske undlade at gennemføre "de tunge ting", f.eks. nødvendige kirkelukninger. Eller eksempelvis kan et stiftsråd undlade at rådgive en biskop i tunge sager, da vedkommende alligevel snart skal stoppe.

En biskop med højst 10 års ansættelsesmulighed, kan komme til at stå svagere overfor minister og et eventuelt nationalt kirkeråd.

En biskop med en tidsbegrænset ansættelseskontrakt vil måske bidrage til flygtigheden i vort samfund –i modsætning til det at være sammenhængskraft og traditionsbærer.

En varig gejstlig ansættelse, kan være et modbillede og et bolværk over for tidens flygtige krav.

Et 10-årigt forløb kan let være: 3 år til indkøring, hvor man får lokalt kirkekendskab – 7 år til effektiv arbejdstid.

Et faremoment er det også, at en "national populær" biskop surfer rundt mellem 2 - 3 bispeembeder i landet, og derved kan springe af pladsen inden de ti år er slut, for at fortsætte næste sted. Et længerevarende og dybtgående lokalkendskab til hele stiftet når ikke at blive opbygget, og den nære menighedskontakt vil faktisk næppe blive prioriteret højt, når det kun er for begrænset tid. Et nært og tillidsfuldt forhold mellem biskop og de forskellige råd bliver svækket.

Konklusion:

Et flertal i rådet kan gå ind for en 12 årig ansættelseskontrakt.

Et flertal i menighedsrådet mener, der bør være mulighed for genvalg inden for samme stift.

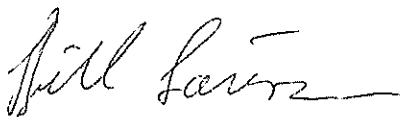
Et mindretal i rådet mener ikke, der skal pilles ved en biskops ansættelsesperiode. Selve embedets betydning understreges ved, at man ikke bare lige udskifter vedkommende.

Rådet ønsker at ministeren er lydhør overfor de siddende biskoppers overvejelser om ansættelsesperioden, og tager deres holdning med ind i lovforslaget som en tydelig markering af, at "kirken" støtter lovforslaget.

Derved kan lovforslaget få en kirkelig og en folkelig forankring, som ikke kun er præget af tidens modeord og politiske trends.

En biskop skal stoppe som biskop senest ved det fyldte 70. år.

På vegne af Hedensted – Store Dalby menighedsråd

102778/13

Rungsted Kirke

10. oktober 2014

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Rungsted Sogns hørings svar vedr. "Udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelser i stillinger i folkekirken m.v."

Ad Lovforslagets § 1, stk. 2:

Menighedsrådet kan ikke støtte en ansættelsesperiode på 10 år ved udnævnelse af nye biskopper.

Ad Lovforslagets § 1, stk. 3:

Menighedsrådet kan ikke støtte lovforslaget, fordi det vil medføre, at en person ikke kan søge opstilling som kandidat til et bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop. Rådet kan dog støtte, at biskopper forsat ansættes som tjenestemænd.

Begrundelse:

Biskopper vælges af stiftets menighedsråd og præster ved en demokratisk stemmeafgivning. Lovforslaget § 1, stk. 3 betyder, at menighedsrådenes ret til frit at vælge den biskop, de ønsker, begrænses væsentligt. Resultatet er en klar svækkelse af menighedsrådenes demokratiske rettigheder og en yderligere centralisering af magten til ministeren.

I "Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser", side 8, afsnit 1-3, anføres ministeriets begrundelser for at afskære personer fra på ny at søge opstilling som kandidat til et bispevalg i et stift, hvori vedkommende tidligere har været udnævnt som biskop. De anførte begrundelser så som

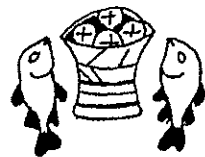
- "at man vil undgå en politisering af det gejstlige tilsyn," og
- "at man vil undgå, at en biskop kan blive beskyldt for at agere ud fra egennyttige interesser i forbindelse med sine afgørelser, særlig når man nærmer sig valgperiodens afslutning"

finder menighedsrådet nærmest uforskammede og arrogante, og at det er udtryk for en mistillid og undervurdering af såvel biskoppernes som de stemmeberettigedes kompetence og integritet.

Angående fastsættelse af ansættelsesperiodens længde til 10 år anføres følgende begrundelser:

- De indvundne erfaringer med, at 3 af de seneste 4 biskopper efter ansøgning er fratrådt inden den pligtige afgangsalder. Denne begrundelse finder menighedsrådet tynd. Det at en biskop ønsker at fratræde i utide, beror vel på noget individuelt for den pågældende.
- Det anføres, at "forventningerne fra de folkekirkelige embeder og myndigheder til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab er blevet stadig større". En sådan påstand bør dokumenteres af det tilsendte materiale, hvilket det ikke gør. Efter menighedsrådets opfattelse er en sådan påstand "erfaringsdiskriminering", idet den antyder, at hvis en person sidder i et embede i mere end 10 år, vil den pågældende ikke være i stand til leve op til de forventninger embedet kræver.

På side 5 og 6 i "Lovforslagets udformning" beskrives en række muligheder for ansættelse af biskopperne efter valgperiodens udløb. Teksten viser tydeligt, at dette område trænger til en betydelig opstramning og præcisering, og at der udestår en række forhandlinger. Men menighedsrådet sidder tilbage med en lidt utryk fornemmelse af, at en menighed kan blive mere eller mindre presset/tvunget til at ansætte en afgået biskop, fordi det ikke er lykkedes ministeriet at finde en passende stilling til den pågældende. En sådan mulighed antydes på side 6 i første og andet hele afsnit. Det er muligt, at der indledningsvis kan

Rungsted Kirke

findes passende stillinger til afgåede biskopper, men på længere sigt vurderer menighedsrådet, at det kan blive et problem. Herved kan sognenes kaldelsesret blive sat under pres, hvilket menighedsrådet finder helt uacceptabelt. Sognenes kaldelsesret må ikke blive anfægtet.

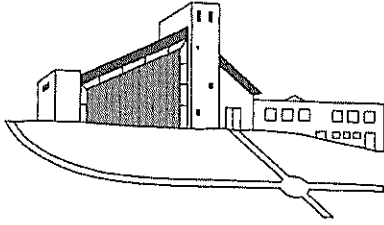
Endelig anføres i pkt. 3 side 6 : "Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige", at lovforslaget ikke vil medføre væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner eller kommuner. Begrebet "væsentlige" kan vurderes meget forskelligt afhængig af de øjne, som ser på det. Men alene det større antal bispevalg, ofte efter flere runder, som en 10 årig ansættelsesperiode medfører, vil øge belastningen yderligere på folkekirkens i forvejen pressede økonomi.

Med venlig hilsen

Christian J. Andersen

Formand for Rungsted Sogns menighedsråd

102604/13
SKJOLDHØJ KIRKE
Jernaldervej 425, 8220 Brabrand

Brabrand, 9. oktober 2013.

Til: Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar om åremålsansættelser af biskopper

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har den 26. juni 2013 fremsendt udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

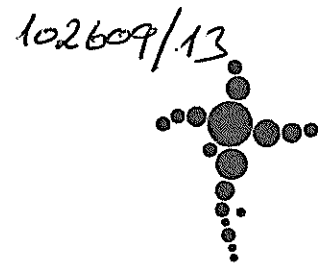
Skjoldhøj Menighedsråd har drøftet det fremsendte forslag, og menighedsrådets medlemmer er helt grundlæggende modstandere af åremålsansættelse af biskopper og kan derfor ikke anbefale det foreliggende udkast til lovforslaget til åremålsansættelse af biskopper.

Menighedsrådet har følgende bemærkninger til forslaget:

- De gældende regler for valg af biskopper, som blev indført i 1995, er endnu ikke fuldt ud indfaset, da biskop Kjeld Holm ikke er valgt efter de nu gældende regler.
- Biskoppen er demokratisk valgt af stiftets menighedsråd og præster til at stå i spidsen for stiftet og efter menighedsrådets opfattelse vil en tidsbegrænsning af biskoppens funktionsperiode og det forhold, at den pågældende ikke kan genvælges som biskop i "eget" stift, være en begrænsning af menighedsrådenes og præsternes demokratiske valg.
- Der mangler en overordnet drøftelse af brug af åremålsansættelse i folkekirken, idet menighedsrådet ikke finder sammenligningen med udnævnelse af Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisorer relevant, da biskopper vælges af stiftets menighedsråd og præster.
- Desuden mener vi, at åremålsansættelse vil indskrænke ansøgerfeltet, når der skal vælges en ny biskop i et stift.
- Ministeriet angiver, at det fremsatte lovforslag er udgiftsneutralt for staten og folkekirken. Menighedsrådet kan forudse, at en åremålsansættelse af biskopper vil medføre øgede udgifter for staten til pension og åremålstillæg, samtidig med at det vil medføre øgede udgifter for folkekirken til oprettelse af retrætestillinger til ikke-pensionsmodne afgåede biskopper.

På Skjoldhøj Menighedsråd vegne

Lis Glibstrup
Formand

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Græsted Kirke

Græsted Stationsvej 1A
3230 Græsted
www.graested-kirke.dk

Græsted 9. oktober 2013

Biskoppers begrænsede ansættelsesperiode

Græsted Menighedsråd har følgende svar på lovforslag ang. biskoppers valgperiode:
Vi finder det principielt problematisk, at Kirkeministeriet blander sig i ansættelsen af folkekirkens biskopper.

Både valg til bispeembedet og ophør af bispeembedet må høre til kirkens indre anliggender. Kirkens biskopper er kaldede af kirken, ikke af kirkeministeren.

Et udspil angående begrænset ansættelsesperiode for landets biskopper, må derfor komme fra biskopperne selv.

Med venlig hilsen

Steen Anker Rasmussen
Formand for Græsted Menighedsråd
Græsted Stationsvej 1A
3230 Græsted

99813/13

2013-10-3

**Høringssvar på udkast til lovforslag om begrænsning af nyudnævnte
Biskoppers valgperiode, ministeriets dok. Nr. 68846/13.**

Menighedsrådet for Nebbelunde-Sædinge har følgende kommentar.

Mr. Kan tilslutte sig lovforslaget om åremålsansættelse af biskopper på 10 år, idet vi nøje påpeger, at det ikke må medføre øgede økonomiske omkostninger for kirken.

Af hensyn til den folkelige opfattelse af økonomien i Folkekirken, skal de fremtidige biskopper ikke længere være ansat som tjenestemænd.

I stedet skal de ansættes på overenskomstmæssige vilkår – med en aflønning lig nuværende, for ved ansættelsesperiodens udløb, at overgå til den løn, der måtte være gældende for deres eventuelle nye stilling i Folkekirken .

Ingen udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse, flyttegodtgørelse m.m.

Menighedsrådet er af den opfattelse, at ansættelse af en tidligere biskop som Sognepræst, skal ske med respekt for menighedsrådenes kaldsret.

Med venlig hilsen
Nebbelunde-Sædinge menighedsråd

Birthe Måhr
Formand.

99238/13

Frederiksberg d.1. oktober 2013

Høringssvar vedr. forslag om åremålsansættelse af biskopper

Fra menighedsrådet ved Flintholm Kirke

Junggreensvej 14

2000 Frederiksberg

Menighedsrådet ved Flintholm Kirke stiller sig ikke afvisende over for en åremålsansættelse af biskopper, men finder det rimeligst, at bispekollegiet tages med på råd vedrørende åremålets længde, samt at genvalg skal være muligt.

På vegne af menighedsrådet ved Flintholm Kirke

Anna Dorte Stigaard Christensen

Anna Dorte Stigaard Christensen

Formand

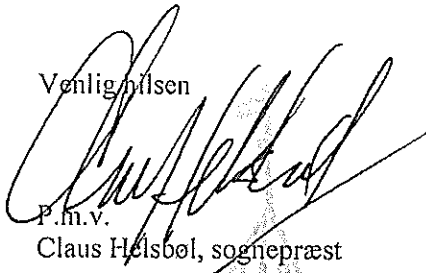
98273/13
Rømø Pastorat
Havnebyvej 154
Kirkeby
6792 Rømø DK

Kirkeministeriet
Høringssvar
Åremålsansættelse

Rømø den 22. september

Rømø menighedsråd kan ikke anbefale åremålsansættelse af biskopper

Venlig hilsen

P.m.v.

Claus Helsbøl, sognepræst

KIRKEMINISTERIET 1. KONTOR
30 SEP. 2013
98120

98121/13

Birkerød Sogn
MENIGHEDSRÅDET

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

25. september 2013

Hørings svar vedr. lovforslag om tidsbegrænset ansættelse af biskopper

Menighedsrådet for Birkerød Sogn har haft en drøftelse af udkastet til lovforslag om tidsbegrænset ansættelse af biskopper og har vedtaget at afgive nedenstående høringssvar til Ministeriet for Ligestilling og Kirke. Drøftelsen har vist en væsentlig spredning i vurderinger og synspunkter. Nedenfor gøres rede for flertallets opfattelse samt for opfattelser, der deles af et mindretal af rådets medlemmer:

”Et flertal af medlemmerne i menighedsrådet finder ikke, at forslaget om indførelse af tidsbegrænset ansættelse af biskopper er tilstrækkeligt begrundet, hverken i høringsbrevet eller i de generelle bemærkninger til lovforslaget. Menighedsrådets flertal er ikke bekendt med, at der i forbindelse med den løbende debat om folkekirkens forhold i de senere år fra *folkekirkeligt* hold har været rejst markante krav eller blot ønsker om indførelse af tidsbegrænset ansættelse af biskopper. Henvisningen til tidligere forarbejder med henblik på indførelse af begrænsning af biskoppers embedsperiode er ikke tilstrækkeligt vejledende og kan ikke træde i stedet for en udførlig begrundelse.

Det nævnes, at bispeembedet i de senere år er blevet genstand for øget eksponering, men hvorvidt en tidsbegrænset ansættelse kan være et relevant tiltag i denne forbindelse, ses der i forslagets bemærkninger ingen omtale af.

Endvidere nævnes, at forventningerne til, at biskopperne kan fungere som inspiratorer for præsterne og fornyere af folkekirkens budskab, er blevet stadig større. Men hvilken indflydelse, indførelse af en tidsbegrænset ansættelse tillægges i forbindelse med indfrielse af disse forventninger, er ikke omtalt og henstår i det uviste.

Endeligt nævnes, at det er vigtigt, at biskopper også fremover kan honorere tidens krav om dynamik. Igen savnes en indikation af, hvilken betydning indførelse af tidsbegrænset ansættelse har for bispeembedets mulighed for at leve op til tidens krav. I øvrigt er der rig anledning til at stille spørgsmål ved relevansen af tidens krav om dynamik for folkekirken. I denne sammenhæng fremstår dette tidens krav som et postulat eller blot en floskel, på samme måde som der ikke er en argumentation bag forventningen til, at biskopper med tidsbegrænset ansættelse vil blive bedre til at fungere som fornyere af folkekirkens budskab.

Med henvisning til ovenstående konstaterer et flertal i menighedsrådet, at der alene i høringsmaterialet findes spinkle og overfladiske ansatser til begrundelse for indførelse af tidsbegrænset ansættelse. Samme spinkle og overfladiske begrundelser vil kunne anvendes til støtte for eventuelle videre initiativer i retning af åremålsansættelse af provster, som ikke er valgte embeder, og sognepræster, som er kaldet til deres embede.

Vedrørende fastsættelse af selve åremålet for tidsbegrænsningen til 10 år ses ej heller nogen egentlig argumentation for netop dette åremål. Tidligere har 12 år som ansættelsesperiode været bragt i spil i det lovforslag, som blev sat i bero. Det er ikke muligt at sandsynliggøre, at hverken 10 eller 12 år kan være et relevant bud på, hvor længe det vil tage en nyvalgt og nyudnævnt biskop at lære sit stift at kende. Tilsvarende er hensynet til udgiftsbelastningen til istandsættelse af tjenesteboliger eller udgiften til

Birkerød Sogn

MENIGHEDSRÅDET

bispeindvielse på ingen måde relevant for, om ti år eller tolv år skal vælges. Derfor forekommer et åremål på 10 år valgt ud fra devisen "tænk på et rundt tal".

Da åremålsansættelse for chefer i statens administration blev indført i begyndelsen af 1970'erne, var begrundelsen, at der herved kunne skabes mulighed for fleksibilitet i forbindelse med organisationsudvikling i statens administrative organisation. Efterhånden som åremålsansættelserne bredte sig, hørtes stadig stærkere en supplerende begrundelse, som pegede på muligheden for gennem åremålsstillæg at sikre statens chefer en bedre og mere konkurrencedygtig løn.

En begrundelse for tidsbegrænset ansættelse af biskopper kunne være en hensigt om at styrke muligheden for at foretage ændringer i folkekirkens overordnede struktur på stiftsplan. Imidlertid er der intet, der tyder på relevansen af en sådan begrundelse. Stifternes antal, størrelse og afgrænsning vil næppe kunne tænkes anderledes end den nuværende størrelse og afgrænsning. Derimod er det givet, at en åremålsansættelse af biskopper vil udløse et krav fra biskopperne om lønforbedring, ikke mindst med henvisning til, at ny ansættelse som biskop, efter 10 års virke som biskop i et stift, næppe vil forekomme i praksis, selv om muligheden principielt er til stede. En lønforbedring skal her, som generelt ved åremålsansættelser, kompensere dels for tabet af varig beskæftigelse som biskop, dels den lønnedgang, der vil følge med ansættelse i en af de mulige tilbagegangsstillinger, som en biskop, der fratræder efter endt åremål, kan påregne. En lønforbedring for biskopperne vil meget vel kunne udløse risiko for afledte krav om lønforbedring for provster og sognepræster, som Ministeriet for Ligestilling og Kirke og Finansministeriet, hvis åremålsansættelse af biskopper bliver gennemført, skal være forberedte på at håndtere.

Et flertal i menighedsrådet vurderer, at det vil være overordentligt vanskeligt at placere en biskop efter endt åremål i en retrætestilling som almindelig tjenestegørende sognepræst. Medmindre en biskop selv på ordinær vis, som det senest er set med den forhenværende biskop over Haderslev Stift, søger et embede som sognepræst og kaldes dertil af menighedsrådet, vil det rumme helt specielle udfordringer, hvis en fratrædt biskop med sin hidtidige ledelsesrolle skal kunne glide ind i tjenesten som sognepræst på linje og lige vilkår med kolleger i pastoratet og provstiet og under arbejdsledelse af en provst. Uanset om retræten er som sognepræst i eget eller andet stift.

Derfor vil der blive tale om retræte i specielle stillinger, som enten måtte være ledige eller oprettes til formålet efter særskilt forhandling med den forhandlingsberettigede organisation, eksempelvis som stiftspræst med særlige opgaver. Det må forventes, at det yderst begrænsede antal af sådanne omplaceringssager vil forekomme med så tilpas lange mellemrum, at Ministeriet for Ligestilling og Kirke vil kunne håndtere situationerne uden større vanskeligheder.

Et flertal af medlemmer af menighedsrådet for Birkerød Sogn kan ikke tilkendegive støtte og opbakning til det foreliggende udkast til lovforslag, væsentligst grundet den mangelfulde begrundelse og argumentation for lovforslaget, jf. ovenfor. Menighedsrådets flertal kan på det foreliggende grundlag kun anse forslaget om tidsbegrænset ansættelse af biskopper for at have en yderst spinkel begrundelse, som flertallet anser for langt fra tilstrækkelig til at bære den foreslåede væsentlige og indgribende ændring af biskoppernes forhold. Kort sagt finder menighedsrådets flertal ikke, at indførelse af tidsbegrænset ansættelse af biskopper vil kunne bidrage til styrkelse af liv og vækst i den danske folkekirke. Forslaget er ikke godt for noget som helst; i bedste fald betydningsløst i henseende til virkninger, og i værste fald skadeligt for bispeembedet."

Et mindretal ønsker følgende opfattelse tilføjet besvarelsen:

"Biskopperne bliver valgt af de siddende menighedsråd og stiftets præster og provster. Der kan være mange forskellige overvejelser i spil, når valget skal træffes. Nogle lægger vægt på kandidaternes administrative kompetencer, andre lægger vægten på teologiske holdninger. Andre igen vælger måske ud fra deres kendskab til kandidaten som prædikant. Stillingen som biskop indebærer blandt andet at være præsternes præst. Derudover er biskoppen leder af et større administrativt system, der dels er med til ansættelser af præster og provster, dels refererer til kirkeministeriet i forskellige anliggender. Hvis en biskop ansættes som 45 årig, kan han eller hun, som det er nu, sidde i stillingen i 25 år. Det kan have en del fordele i forhold til kendskabet til stiftet, og ikke mindst til stiftets præster. Det kan have den ulempe, hvis det viser sig, at biskoppen ikke har de fornødne kompetencer i forhold til ledelse og administration, at det ikke er muligt at finde en anden leder i 25 år. Det kan også vise sig, at de teologiske synspunkter, biskoppen havde 20 år tidligere, ikke længere svarer til befolkningens forventninger. Man kan sige, at det samme gør sig gældende, når et menighedsråd vælger deres præst. Dertil er dog at sige, at præsten nok har forkyndelsesfrihed men forpligter sig på, at præstearbejdet tilrettelægges i et samarbejde med det siddende menighedsråd. Præsterne er så at sige forpligtet til at samarbejde, uanset hvor ofte menighedsrådet udskiftes. Dette er ikke tilfældet for biskopper. De menighedsråd, der valgte en biskop i 2012, er formentlig ikke de samme, der sidder i 2030. Hvis biskopper ansættes på åremål, fx op til 10 år med mulighed for genansættelse og med tilbagegangsret (dog i en lavere lønramme end bispelønnen), har de kommende menighedsråd derfor større indflydelse på, hvilken linje der lægges i stiftet. Det er klart, at der skal arbejdes på at finde en god overgangsordning, når en åremålsansat biskop skal skifte tilbage til et ordinært præsteembede. Hvad angår lønforhold skal der naturligvis også tages højde for, hvorledes lønnen bør reguleres i det tilfælde. De nærmere bestemmelser bør følge bestemmelserne, som folketinget har givet for ombudsmanden, ligesom pensionsreglerne må følge samme bestemmelser. Forslaget er således ikke udgiftsneutralt som forudsat i forslaget.

Det vil være naturligt, at en biskop kan stille op som kandidat igen og dermed blive genvalgt, for da har de kommende menighedsråd netop mulighed for at tilkendegive, at de gerne ser den siddende biskop fortsætte i embedet.

En anden overvejelse om åremålsansættelse er det forhold, at der i folkekirken er ganske få muligheder for advancement. Som det er nu, kan der i teorien gå op mod 25 år, før andre seriøse kandidater har mulighed for at avancere i systemet. Ved at åremålsansætte biskopperne vil det give flere præster mulighed for at prøve kræfter med det ansvarsfulde embede. Aldersgrænsen på 70 år bør således fjernes ud fra betragtningen om, at hvis fx en 65 årig søger et bispeembede, så må det være de folkevalgte, der beslutter, om de vil ansætte personen for 5, 7 eller flere år.

Endelig er der et hensyn til, hvordan folkekirken skal fremstå for andre udefra, men også indefra. Hvis man her som eksempel skal vurdere et demokrati hvor som helst i verden og konstaterer, at de øverste i organisationen er valgt på livstid, ville man utvivlsomt nå til, at demokratiet kunne forbedres. Argumenter om, at der historisk ikke kan påvises ulemper eller argumenter om økonomi, ville ikke hjælpe. Der bør ikke kunne sættes en finger på de demokratiske principper, som sikrer, at folket har valgt sin kirke."

På vegne af Menighedsrådet i Birkerød Sogn

John Theil Münster
Formand

Fra: Inger Marie Solveig Lysebjerg Nissen
Sendt: 26. september 2013 18:11
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) Høringssvar åremålsansættelse biskopper

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Menighedsrådet ved Thomas Kingos kirke, Odense, ønsker at udtale sig positivt om forslaget til at en biskops tjenesteperiode gøres tidsbegrænset til 10 år.

Pva menighedsrådet
Med venlig hilsen
Inger Solveig Nissen
Kordeg
Thomas Kingos Kirke
Bülowsvej 9-11
5230 Odense M
66 12 56 57
isn@km.dk

Fra: Beder Sogns Menighedsråd (8109)
Sendt: 29. september 2013 14:06
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) Hørings svar - åremålsansættelse af biskopper.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
1240 København K

Hørings svar om åremålsansættelser af biskopper

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har d. 7. juli 2013 fremsendt udkast til lovforslag til ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. til høring blandt menighedsrådene.

Beder Menighedsråd har drøftet det fremsendte forslag. Flertallet i rådet kan ikke gå ind for, at det foreliggende udkast til lovforslag til åremålsansættelse af biskopper vedtages.

Med venlig hilsen

Johannes Mortensen
formand for menighedsrådet i Beder Sogn.
(Århus Søndre Provsti, Århus Stift)

97007/13

Asmild Menighedsråd

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Vedr.: Forslag om åremålsansættelse af biskopper.

Asmild Menighedsråd drøftede på sit møde d. 25. september forslaget om åremålsansættelse af biskopper. Der var forståelse for forslaget; men den dominerende holdning til forslaget var, at vi ikke mener, at det er et godt forslag.

Det store flertal mener, at det – måske - vil forhindre bispekandidater under 50 år i at søge embedet. Desuden er det urimeligt, at man ikke kan fortsætte i embedet ud over de 10 år – specielt hvis der er stor tilfredshed med biskoppen rundt i stiftet. Hvis der efter 10 år er mulighed for genvalg, kan vi frygte, at biskoppen vil søge at vinde ekstra popularitet ved hjælp af populistiske forslag, der muligvis ikke vil gavne folkekirken.

Konklusionen er derfor, at vi ikke mener, at ministeren skal fremsætte forslaget som et lovforslag.

På Asmild Menighedsråds vegne

Asger Loldrup, formand
Amtmandshøjen 5
8800 Viborg

95800/13

Sorgenfri Sogns Menighedsråd

Ministeriet for
Ligestilling og Kirke

23. september 2013

Vedr. høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Menighedsrådet ved Sorgenfri Kirke har læst og drøftet lovforslaget med interesse.

Menighedsrådet er af den opfattelse, at den foreslåede åremålsansættelse af biskopper på 10 år vil være stærkt medvirkende til det for MR uønskede skred i Folkekirken fra gejstlighed til embedsværk. Dette understøttes i høj grad af argumentationen med den tilsvarende åremålsansættelse af rigsrevisor og ombudsmand – to topembedsmandsstillinger uden tilsvarende forpligtelser. En biskop i Folkekirken bør primært være gejstlig. Der er således for os ingen forskel på en 12-års eller en 10-års åremålsansættelse.

Da der ikke samtidig indføres en tilsvarende åremålsansættelse for provster, vil en åremålsansættelse af biskopperne yderligere styrke provsternes både gejstlige og embedsmæssige position i forhold til biskoppernes, som vil blive fjernere fra kirkens daglige liv og stadig mere forvaltningspræget.

I øvrigt forekommer det os, at Ministeriets gennemgang af alle de instanser, for hvem lovændringen ikke vil få konsekvenser hverken sagligt eller økonomisk, forholder sig ganske overfladisk til de økonomiske konsekvenser internt i Folkekirken, hvor der nødvendigvis vil opstå større lønudgifter med de afgåede biskopper i specialdesignede job.

Endelig bemærkes den yderligere negative ændring i menighedsrådenes kaldsret.

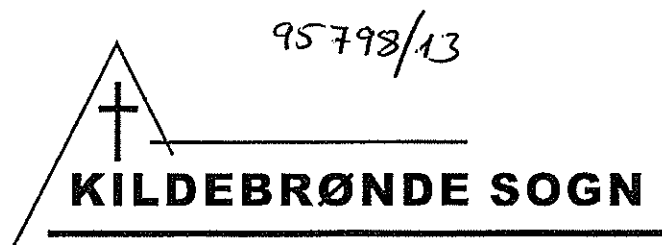
Alt i alt ser vi derfor lovforslaget som et forkert tiltag for den danske folkekirke.

Med venlig hilsen

på Sorgenfri Menighedsråds vegne

Inger Christensen

Formand for Rådet

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
e-mail: km@km.dk

Administrationschef
Preben Vive
Tlf. direkte: 43 56 53 18
E-mail: pv@kildebr.dk

Den 18. september 2013

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. ministeriets dokument nr. 70134/13 til menighedsrådene.

Menighedsrådet ved Kildebrønde Sogn, Greve-Solrød Provsti, Roskilde Stift, ønsker med denne henvendelse at afgive høringssvar i forbindelse med ovennævnte sag.

1. Som udgangspunkt mener vi, at det ville være naturligt at vente med dette forslag til arbejdet om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken var afgjort.
  2. Når forslaget kommer nu, mener vi, at det vil være passende med en tidsramme på 12 år, da nogle stifter er så store, at det reelt tager tid at "lære alle at kende". Bispeembedet forudsætter bl.a., at en nyvalgt biskop lærer sit stift at kende. For at undgå at bispeembedet politiseres unødigt af valgkampe med korte intervaller, mener vi, at en embedsperiode på 12 år vil være passende. Med en valgperiode på 12 år vil biskoppen have en reel mulighed for at gennemføre initiativer og udnytte sin erfaringsbaserede viden, der almindeligvis følger af en længerevarende embedsvaretagelse, ligesom der vil være en kontinuitet over for menighedsrådet i 3 hele valgperioder.
  3. Vi mener ikke, at det er relevant i relation til bispeembedets specielle karakter at harmonisere embedsperioden til 10 år, som det er for f.eks. rigsrevisor og ombudsmanden.
  4. Endvidere mener vi, at det skal være muligt for biskoppen at genopstille efter 12 år. Så kan menighedsrådene tage stilling til, om de ønsker, at biskoppen skal fortsætte i samme stift.
- I lovforslaget udtrykkes en bekymring for biskoppens habilitet, såfremt den pågældende på ny skal søge opstilling som kandidat til bispevalg i det stift, hvor vedkommende allerede er biskop. Vi forestiller os, at habilitetsbestemmelsen vil kunne imødegås ved at åremålsansættelsen forlænges for en yderligere periode, uden at der skal gennemføres en valghandling.
5. Vi har ingen bemærkninger til lovforslagets overvejelser om retrætestillinger for afgåede biskopper.

Venlig hilsen
Kildebrønde Sogns menighedsråd

Niels Haarbo
Formand

95795/13

**Skjern Menighedsråd
6900 Skjern**

Skjern, den 23.9.13

**Til
Ministeriet for Ligestilling og Kirke**

Skjern Menighedsråd (8765) har på et møde den 18.9.13 behandlet Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning...

Skjern Menighedsråd synes ikke timingen for dette lovforslags fremsættelse er speciel god. Hvorfor ikke afvente, at diskussionen om kirkens styringsstruktur er afsluttet. Nogle af de forslag, der ligger i den nye styringsstruktur, kan ændre bispeembedets indhold.

Umiddelbart synes vi ikke det er en særlig god ide at begrænse biskoppers ansættelse til et bestemt åremål, da vi frygter, at der godt kunne snige sig en vis ulyst til at adressere åbenlyse problemer i et stift, hvis biskoppen står overfor at skulle afløses indenfor kort tid.

Det faktum, at en biskop ikke kan søge embedet i det samme stift igen, synes vi også er underligt.

Hvis det nu viser sig at præster og menighedsråd er rigtig godt tilfredse med en biskops embedsførelse, så er det da ærgeligt, at vedkommende ikke kan fortsætte.

Vi vil også godt anfægte, at lovforslaget ikke har økonomiske konsekvenser. Med 10 års ansættelse er man helt sikker på at diverse embedsboliger, skal renoveres hvert 10 år.

Desuden er der de særlige retrætestillinger, der skal oprettes. Når det ikke er almindelige præste- eller provstestillinger, der skal være retrætestillinger, så må det alt andet lige betyde øgede løn- og pensionsudgifter til de afgående biskopper.

Det er muligt, at det ikke har konsekvenser for det enkelte stifts eller menighedsråds økonomi, men for kirkens samlede økonomi, må det få konsekvenser.

I tider, hvor kirkens økonomi er under volsomt pres og til stor diskussion, synes vi det er helt galt, at påføre kirken yderligere udgifter.

På Skjern Menighedsråds vegne

Ritta D. Olesen
Formand

Fra: Bente Vibeke Sandfeld
Sendt: 20. september 2013 13:53
Til: Kirkeministeriet
Cc: nje@solrod.dk
Emne: (DO)Høring : Lovforslag

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Jersie-Kirke Skensved Menighedsråd har behandlet lovforslaget og taget orienteringen til følge.

Venlig hilsen
for
Jersie-Kirke Skensved Menighedsråd

Bente Sandfeld
Kordegner

95657/13

Ved Kirken 4
3140 Ålgårde
Tlf.: 4970 8461

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Ålgårde, den 18. september 2013

Høringssvar

Under henvisning til Ministeriets skrivelse af 8. juli 2013 samt bl.a. det medfølgende udkast til lovforslag kan vi oplyse, at vi ikke kan tilslutte os lovforslaget, idet vi mener, at de biskopper, der i fremtiden ansættes, skal være omfattet af den nuværende gældende lov.

En åremåls ansættelse vil endvidere kunne skabe præcedens indenfor andre stillings-/faggrupper.

Såfremt en biskop af en eller anden grund ikke lever op til sin stilling, kan dette behandles på lige fod med andre lignende tilfælde inden for lovgivningen.

Med venlig hilsen

Kirsten Mortensen
Menighedsrådsformand

90621/13

Maribo, den 11. september 2013

Kirkeministeriet.

Høringssvar på udkast til lovforslag om begrænsning af nyudnævnte biskoppers valgperiode, ministeriets dok. Nr. 68846/13

Maribo Domsogns menighedsråd har i ordinært møde den 10. september 2013 behandlet ovennævnte lovudkast.

Et stort flertal i rådet er ikke enig i begrænsning af ansættelsestiden for kommende biskopansættelser til 10 år.

Menighedsrådet er af den opfattelse, at ansættelse af en tidligere biskop som sognepræst, skal ske med respekt for menighedsrådenes kaldsret, hvis ansættelsesperioden bliver fastsat ved lov.

Mvh

Bent Normann Olsen

Formand

Maribo Domsogn

Bentnormann.olsen@gmail.com

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Høringssvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v.

Treenigheds Sogns Menighedsråd ønsker hermed at indgive høringssvar vedrørende det udsendte forslag til lov om ændring af lov om udnævnelse af biskopper m.v., hvormed Ministeriet foreslår en ti- års åremålsansættelse af biskopper i Den danske Folkekirke.

Menighedsrådet og præsterne i Treenigheds sogn ønsker at gøre indsigelse mod dette forslag ud fra følgende synspunkter:

1. Embedet som biskop er ikke blot et forvaltningsembede over et af landets ti stifter. Bispeembedet er tillige et gejstligt embede, som man ikke søger, men vælges til af stiftets præster og menighedsråd. Biskoppen har et åndeligt tilsyn og et ansvar for kirkens forkyndelse og tilsyn med præsternes embedsførelse, og vi ønsker at bevare dette særlige embedes struktur og særpræg som en tjenestemandsansættelse med 70 år som afgangsalder.

Embedet som biskop er ikke sammenligneligt med de stillinger som nævnes i udkastet (rigsrevisor og ombudsmand). At sætte sig ind i et stort og geografisk spredt stifts mange kirker, sogne, menighedsråd og præster tager en række år – og med en åremålsansættelse på kun ti

år vil mange biskopper skulle gå af, netop når de har opnået indgående kendskab og en kontinuitet i deres embedsområde.

2. Et yderligere argument er, at afgåede biskopper næppe vil kunne finde passende stillinger efter ti års tjeneste. Hvor ansætter man en afgået biskop? Som udgangspunkt næppe i en almindelig præstestilling. I lovforslaget er der ikke afsat penge til aftrædelsesgodtgørelse, idet man anslår ændringen for udgiftsneutral. Hvis der indføres åremålsansættelse til bispeembedet, må der i det mindste afsættes midler til dette formål.
3. Ved en så kort ansættelsesperiode som ti år opnår man en hurtigere rotation og mobilitet i bispestillingerne. Til gengæld mister man en kontinuitet og erfaring i bispekollegiet, og man må forudse den følge heraf, at det vil blive sværere at opstille kandidater til bispeembedet.

Esbjerg den 30. august 2013.

På vegne af Treenigheds Sogns Menighedsråd

Ingrid Lisby Schmidt, sognepræst

Rasmus Paaske Larsen

81465/13

Fra: Knud Henning Brænder Kofoed <khbk@kofoed.mail.dk>
Sendt: 20. august 2013 13:45
Til: Kirkeministeriet
Cc: Lolland-Falsters Stift; Ruth Mariane Rosenkrantz de Lasson; Anne-Marie Larsen; Birgitte Friis Hansen; Christina Birgitte Mielcke; Flemming Mützel Olsen; Hanne Elmgaard Lundsgaard; Hans R. Larsen; Henning Østergaard; Kirsten Jantzen; Knud H. Kofoed; Leif Pedersen; Per Nedergaard Hansen
Emne: (hast) Høringssvar vedr. valgperiode for biskopper

Til Rasmus Paaske Larsen
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K.

Høringssvar

Ministeriet har 8/7 2013 udsendt et udkast til lovforslag, som vil indføre en valgperiode på 10 år for nyudnævnte biskopper i folkekirken.

Menighedsrådet har behandlet forslaget på sit møde den 15/8 2013 og énstemmigt besluttet, at man ikke kan gå ind for forslaget.

Dette til orientering.

Ø. Toreby, den 20/8 2013.
Venlig hilsen
Toreby Sogns Menighedsråd
Knud H. Kofoed
formand

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Vi kan se udmærkede perspektiver i åremålsansættelser for biskopper, men med følgende tilføjelser:

- åremålsansættelsen bør være 12 år. Ved en ansættelse på åremål i 12 år vil biskoppen kunne sidde i en periode, der omfatter 3 valgperioder for menighedsråd. Åremålet giver rimelig tid til, at biskoppen opnår den fornødne kundskab til såvel stedlige som faglige forhold, der gør, at biskoppen kan gennemføre de initiativer, som den pågældende er valgt på.
Det er et ganske forkert signal at sende, hvis åremålsansættelse af biskopper sidestilles med den maksimale embedsperiode for rigsrevisorer og ombudsmand, idet disse funktioner i samfundet ikke kan eller bør sidestilles med biskoppernes.
- det bør være muligt at genvælge en biskop.
- en eventuel retrætestilling for en afgang biskop bør ikke finansieres ved en reduktion af den samlede præstelønningspulje. Vedkommende bør ansættes i en eksisterende stilling, en evt. nyoprettet stilling som særpræst bør finansieres uden ovennævnte reduktion af det samlede antal sognepræster.
- menighedsråd, der berøres af placering af en tidligere biskop, skal høres i samme omfang og grad som ved besættelse af en hvilken som helst anden præstestilling.

På Sneum menighedsråds
vegne

venlig hilsen

Inger Moltesen Fogh, formand

Fra: Kate Felskov
Sendt: 13. august 2013 23:52
Til: Kirkeministeriet
Cc: Peder Dam Pedersen (peder.dam.pedersen@deltadata.dk)
Emne: (hast) Udkast ti forslag til Lov om ændring af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Til kirkeministeriet

Vedrørende ovenstående udkast kan jeg meddele, at Volstrup menighedsråd, Frederikshavn provsti, i aften har drøftet det udsendte dokument nr.: 37384/13 om ændringer i biskoppernes ansættelsesvilkår.

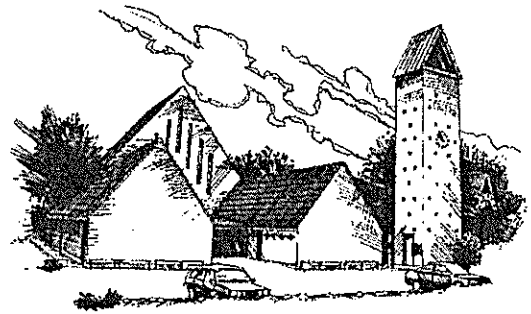
Menighedsrådet finder, at biskoppens stilling er af en sådan karakter, den ikke kan sammenlignes med andre offentlige stillinger med høj placering, hvorfor menighedsrådet finder, at det vil være uhensigtsmæssigt at ændre loven.

Volstrup menighedsråd anbefaler, at nuværende lov bibeholdes.

Med venlig hilsen
På Volstrup menighedsråds vegne
Sognepræst Kate Felskov
Hans Dyres Vej 7
9300 Sæby

78014/13

Ministeriet for Ligestilling
og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Herning, d. 8. august 2013

Vedr. Dokument nr.: 70134/13 – Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

På sit møde 7. august 2013 drøftede Fredens sogns menighedsråd, Herning Søndre provsti, Viborg stift ministeriets fremsendte høring vedr. ovennævnte.

Fredens sogns menighedsråd kan tilslutte sig lovforslaget i sin foreliggende form.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Oda Sørensen', written in black ink.

Oda Sørensen

Formand Fredens sogns Menighedsråd

77653/13

Rasmus Paaske Larsen

Fra: Frederiksværk-Vinderød Sognes Menighedsråd (7397)
Sendt: 8. august 2013 09:37
Til: Kirkeministeriet
Cc: Jette Wainø Topsøe-Jensen
Emne: (DO)Vedr. Høringssvar lovforslag om ændring af lov om udnævnelser af biskopper

Hermed høringssvar fra Frederiksværk-vinderød Menighedsråd.

Menighedsrådet er enig i det fornuftige ved at ansætte biskopper på åremålsansættelser. Vi er dog af den opfattelse at der skal være mulighed for forlængelse af åremålsansættelser. Såfremt der indarbejdes mulighed for forlængelse af åremålsansættelsen med minimum 4 år men gerne mere, vil menighedsrådet ikke have indsigelse imod, at første periode som i lovforslaget er fastsat til 12 år, bliver lidt kortere dog minimum 10 år

med venlig hilsen

Frederiksværk Vinderød Menighedsråd

Bent Peetz
formand

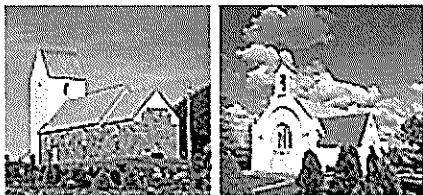
Fra: Henrik Guldbrandt Kjær
Sendt: 31. oktober 2013 11:24
Til: Kirkeministeriet
Emne: (ptp) Høringssvar vedr. tidsbestemte ansættelser af biskopper

BISKOPPER PÅ TIDSMÆSSIGT BEGRÆNSET ANSÆTTELSE er et emne, der har været i høring - til biskoppernes udelte vrede, for de mente, de havde en aftale med ministeren om, at dette emne først skulle behandles, når strukturhøringerne var ovre.

Det er en dårlig ide at give biskopperne 10-15 år som embedsperiode. Det tager meget lang tid at lære et stift at kende helt ud i krogene - og vi skal ikke falde på halen for kravet om, at alting skal udvikle sig med hastige skridt. Forandringer skal komme stille og velovervejet i såvel stifterne, som i hele Folkekirken.

Hvis først man begynder at ansætte biskopper på begrænset tid, så må man tænke provster og præster med - hvorfor skulle disse embeder da være undtaget? Kontinuitet og stabilitet er nøgleord for mig i den debat - det ligger i sagens og embedernes natur.

Med venlig hilsen

Sognepræst
Henrik Guldbrandt Kjær
Naur, Sir og Holstebro sogne
Præstegårdsvej 2, Naur
DK-7500 Holstebro
T: 9743 2011 / 2013 1243

70998/13

Rasmus Paaske Larsen

Fra: Andreas Sommer Møller
Sendt: 9. juli 2013 10:25
Til: Rasmus Paaske Larsen
Emne: VS: Ang. åremålsansættelser af biskopper.

Kære Rasmus

Denne er sendt til ministerpostkassen, og jeg vil bede dig udarbejde et udkast til svar.

Mvh.
Andreas

Fra: Henrik Børsholt [mailto:boersholt@gmail.com]
Sendt: 8. juli 2013 14:39
Til: Ministeren
Emne: Ang. åremålsansættelser af biskopper.

Kære Manu Sareen.

I medierne har jeg hørt om Deres seneste planer om at ansætte biskopper på åremål. Til gengæld har jeg ikke hørt baggrunden herfor (eller i det mindste de baggrund, der vil blive gjort offentlig). Derfor kan jeg ikke vurdere, hvad De kan forvente at få ud af det.

Jeg er ikke enig med Dem i dette, og jeg vil gerne fremføre, at efter min mening bør biskopper ikke ansættes på ringere vilkår end de præster, de er ledere af. I historien findes der mange eksempler på, at tidligere tiders konger og andre magthavere ville have ønsket, at deres bisper havde været ansat på åremål og ikke på livtid; hvilket så kunne føre til, at livstiden blev drastisk forkortet - jeg vil blot henvise til Thomas a Beckett. Men så langt er vi vel ikke kommet tilbage endnu.

Jeg synes, at De bør trække dette forslag tilbage, hvis det da ikke blot er en af de prøveballoner, der så ofte sendes op om sommeren. Dette så meget mere, som vi jo netop nu i folkekirkens regi skal drøfte dens fremtidige struktur. Den debat kan dette forslag komme til at stille sig i vejen for eller i værste fald føre til en anderledes anbefaling fra os læge personer, end der ellers ville være kommet.

Med venlig hilsen

Henrik Børsholt

Rasmus Paaske Larsen

Fra: Ebba Bindslev <ebindslev@mail.dk>
Sendt: 26. juni 2013 14:21
Til: Kirkeministeriet
Emne: (hast) valg af biskopper

Kære Manu Sareen!

Godt forslag at biskopper kun skal kunne vælges for en 10 årig periode, men medens vi er i gang så mener jeg, at det skal være alle i stiftet der skal have mulighed for at stemme, og ikke kun præster og menighedsråd.

Det må være en enkel sag at sende en stemmeseddel ud til alle, nøjagtig som til kommune- og FT valg.

Med venlig hilsen

ebba bindslev